

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Eggers Rosenberg, Olga.

Titel | Title:

Penge : Roman.

Udgivet år og sted | Publication time and place: København ; Kristiania : Gyldendal, 1905

Fysiske størrelse | Physical extent:

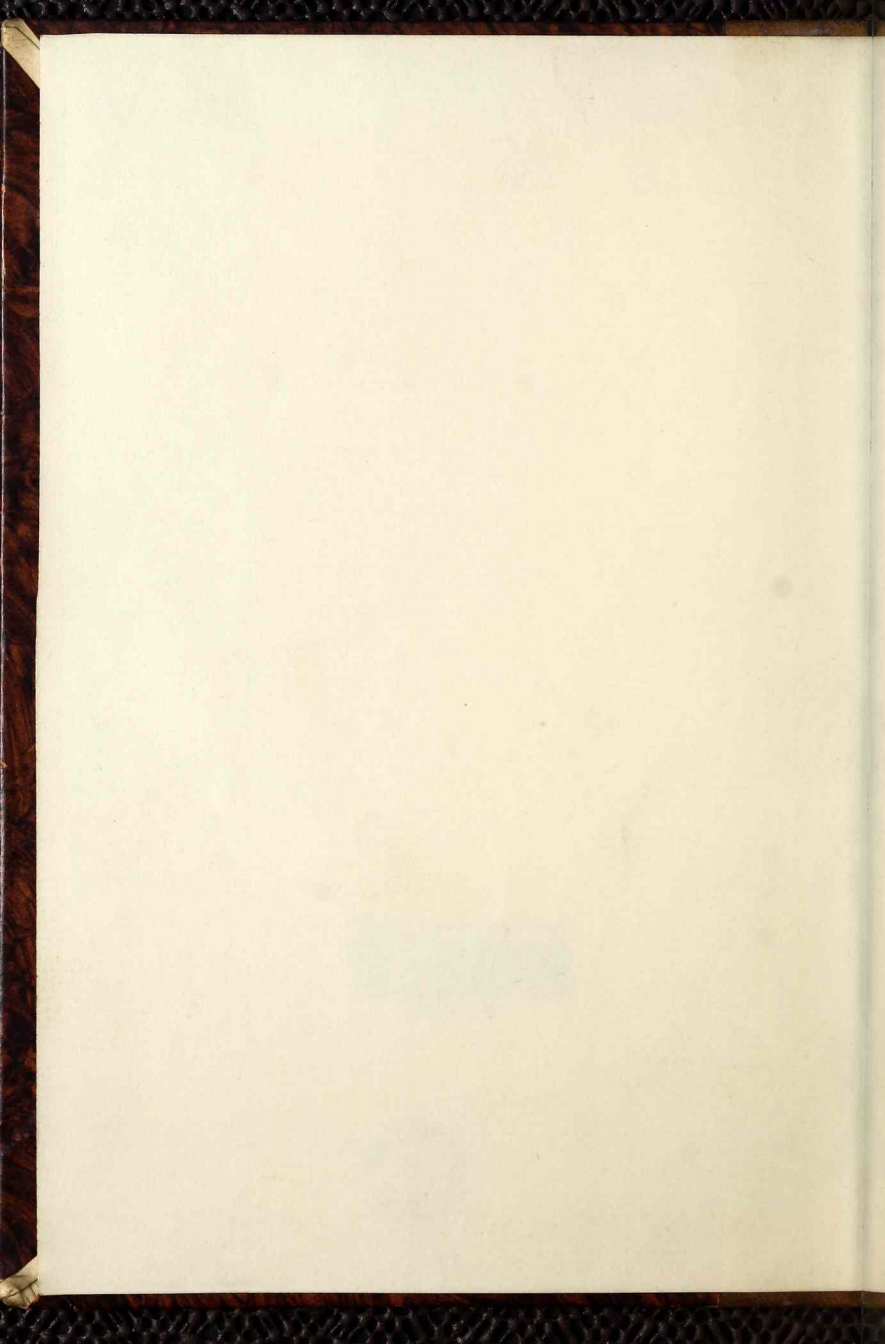
254 s.

DK

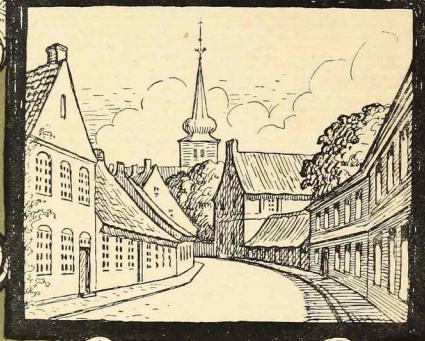
Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

PENGE

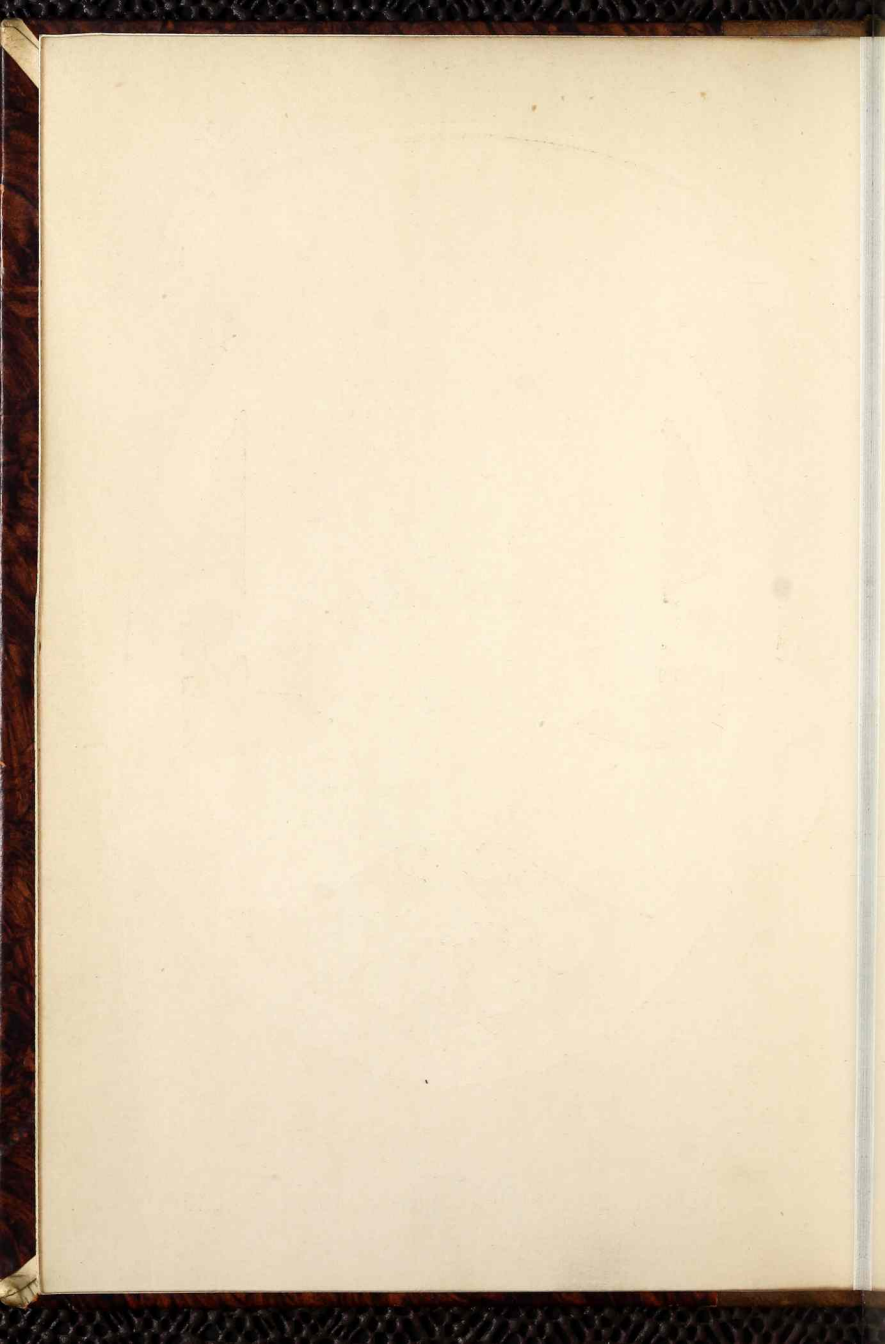
AF

OLGA · EGGERS · ROSENBERG

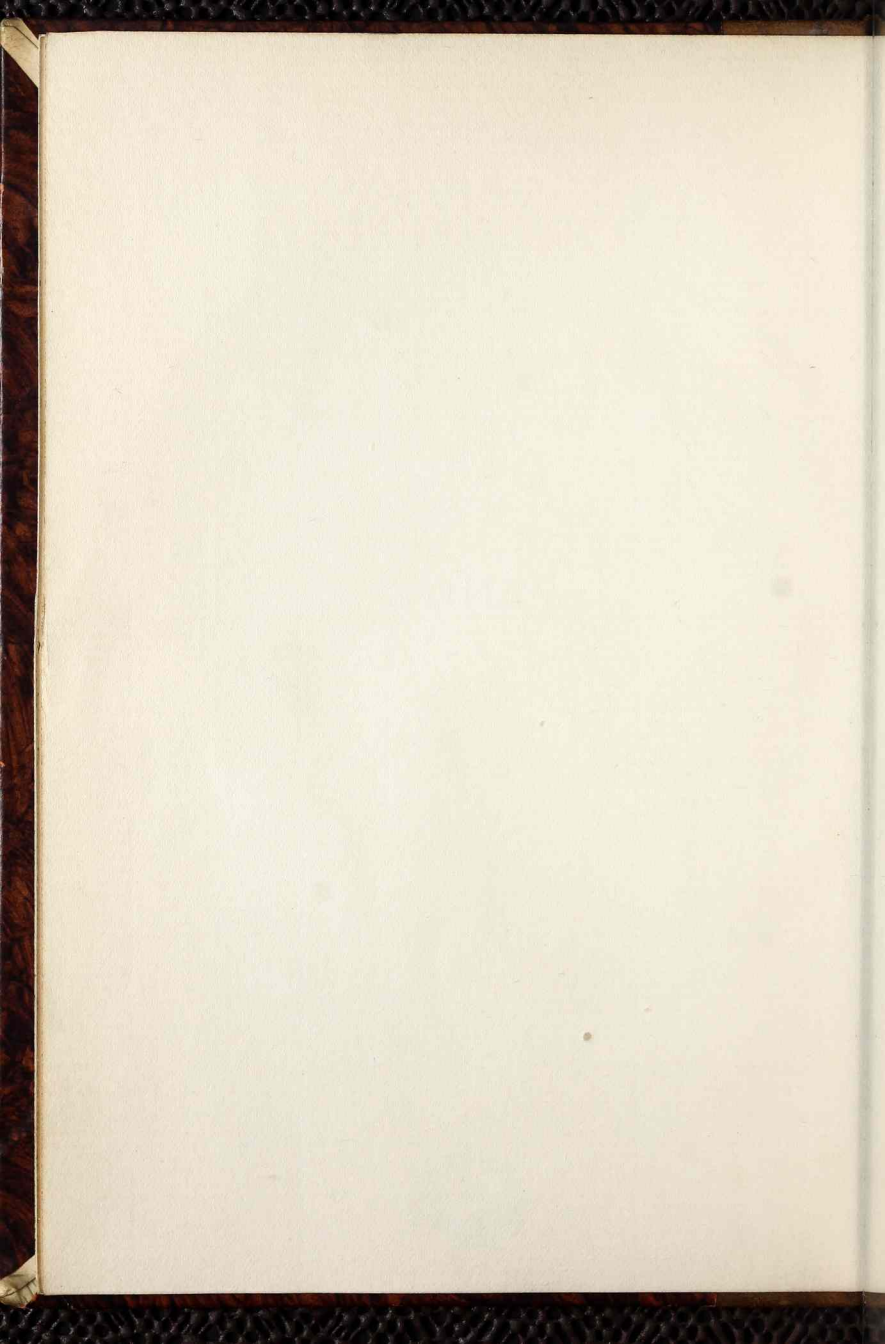
Druckersat.

1905. h. 2864.

GYLDENDALSKE BOGHANDEL · NORDISK FORLAG
KØBENHAVN

PENGE

OLGA EGGERS ROSENBERG

PENGE

ROMAN

GYLDENDALSKE BOGHANDEL
NORDISK FORLAG

KØBENHAVN

1905

KRISTIANIA

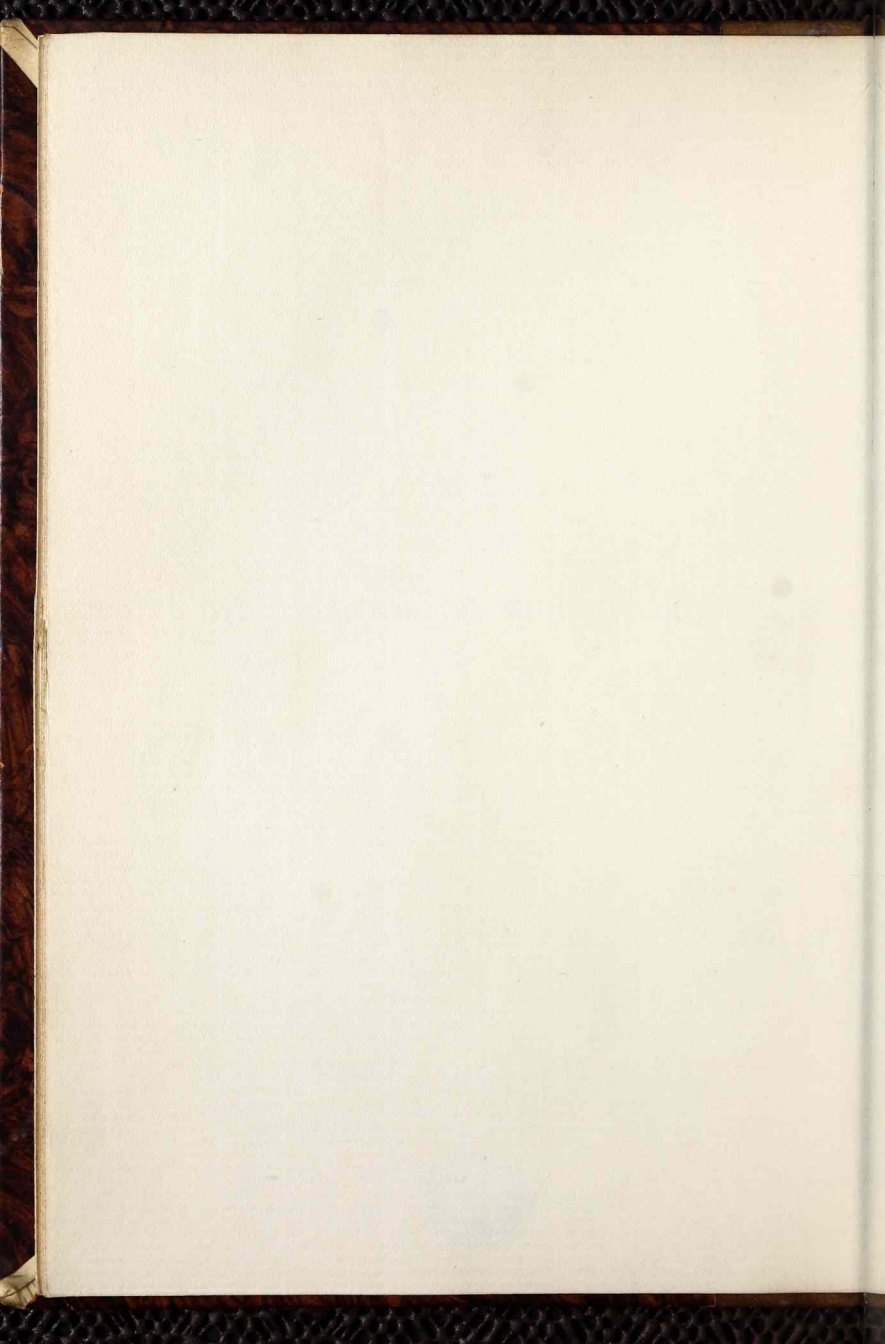
KØBENHAVN — GRÆBES BOGTRYKKERI

Min Onkel og Tante

Baron Hjalmar Eggers og Hustru

tilegnet.

ALVILDE BANG og Helga Knudsen skraaede over Torvet og drejede om Hjørnet til Lindegade. Det var endnu saa tidligt, at Byen ikke var bleven rigtig vaagen, og Gaden var næsten tom. Den raakolde Novemberblæst strammede Kjolerne ind mod deres Knæ, raslede med Bagerens Skilt og Borgmesterens Gadespejl og fo'r omkring Hjørnerne med en ru Piben.

«Vi kan godt gaa lidt endnu,» sagde Alvilde. Hun lagde Armen om Helga og snurrede hende rundt.

«Det er da underligt med den Lyst, du har faaet til Morgenture. Det ligner dig jo slet ikke, og fryse gør du ogsaa.

«Ikke Spor! Hvis du skulde giftes om otte Dage, vilde du heller ikke kunne blive liggende og sove, eller tænke paa at fryse. Jeg veed ikke, hvordan det er, jeg kan ikke være stille et Øjeblik!»

Helga gik og blev ved med at se tankefuld paa Svigerindens klart røde Kinder og det nervøse og lykkelige Udtryk i hendes Øjne.

«Jeg forstaar det alligevel ikke,» sagde hun langsomt, som var Ordene Resultatet af en lang Overvejelse.

«Hvilket?»

«Det veed du godt! at du virkelig vil gifte dig med Johan.»

«Det maa være rart for ham, at selv hans egne Søstre siger det.» Alvildes Tone var skarp.

«Jeg holder meget mer af dig, end jeg holder af ham; derfor siger jeg det. Og saa har du slet intet Begreb om, hvad det er at være fattig.»

«Pyt!»

«Ja, det siger I alle, I, der kan faa en ny Balkjole til hvert Bal, — og rejse, saasnart dette lille modbydelige Hul af en By bliver jer for slemt. Men prøv du først at maatte vende hver Skilling, at slide din Hjerne i Stykker for at finde ud af, hvordan du skal faa Mad og Sko. Saa siger du vist ikke længere pyt.»

«Jeg er slet ikke bange.» Ordene lød som et Kærtegn, og Alvildes Kinder blev rødere end før ved de Tanker, som fødte dem.

«Aa, men du veed ikke, hvor Fattigdom er forfærdelig.» Helga forfulgte sin egen Tankegang. «Hvis du havde prøvet som jeg at maatte staa tidlig op, — selv om du var træt, — og gøre rent og faa dine Hænder ødelagte af at vaske Gulv og lægge i de væmmelige Kakkelovne, og saa maatte fare hen paa en Skole og terpe noget

ligeegyldigt Vaas med nogle endnu mere ligeegyldige Unger, det er ikke morsomt, kan jeg sige dig.»

«Saadan noget kommer jeg aldrig til. Johan har 1800.» Alvildes Øjne blinkede af Kamplyst.

«Men der er det, som er endnu tusind Gange værre,» Helga talte dæmpet, som røbede hun en Hemmelighed halvt mod sin Vilje, «al den Forstillelse, man tvinges ind i og al den Ydmygelse, man maa taale. Og aldrig at kunne faa Ro til sine egne Ting, ikke at kunne komme frem, den eneste Vej man vil. Husk paa, du er Borgmesterens Datter, og du har aldrig maattet opgive noget, fordi du «ikke havde Raad.» Jeg har hørt det Ord fra lille saa ofte, at jeg lærte at hade det som en personlig Fjende, der tog al Glæde fra mig. Du skulde blot prøve det engang! Aa nej, gid du alligevel ikke maa faa det at prøve, for det er saa forfærdeligt!«

«Jamen jeg tror alligevel ikke, det gjorde noget — sammen med Johan,» sagde Alvilde blidt. Hun blev helt sær til Mode ved denne undertrykte Bitterhed.

«Jeg kan heller ikke selv forstaa, hvorfor Fattigdom er saa slem, som den er. Maaske er det ogsaa værre i en lille By end under større Forhold. Men den er som en Rust, der æder sig ind i Mennesker og gør dem smaa og usande, dræber deres Stolthed og stjæler deres Kræfter. Du vilde gaa i Stykker under det.»

Alvilde slog Armene om hende og holdt hende heftigt fast.

«Du er saa sød, du er saa sød,» gentog hun, «men du veed ikke, hvad det er at holde af. Saa er der ingenting vanskeligt mer. Men du har jo ingen Kærest'. Aa, lille, dejlige Helga, hvor jeg dog er lykkelig!»

«Jeg maa hjem nu,» sagde Helga. Udtrykket i hendes Øjne var haardt.

Alvilde lagde sin Arm om hende og sin Kind ind mod hendes Skulder, medens det straalende og ømme Udtryk stadig var over hende.

«Du er saa sød, hvor du dog er sød,» blev hun ved at gentage, i Trang til at være kærlig mod nogen. Hendes Tanker tumlede forvildede af Glæde fra Brudekjolen til Johans Kys i Gaar Aftes, og til alt det ubegribelige, ubestemte, som laa blot otte Dage borte.

Henne ved Borgmesterens brede Stentrappe, der laa saa underligt dominerende mellem de andre mere beskedne graa, mødte de Fru Knudsen.

«Men Mor, er du her?» Den lille bekymrede Rynke mellem Helgas Øjenbryn blev dybere.

«Godmorgen, undskyld Alvilde, jeg vilde blot, — — — din Mor plejer jo at holde af vores Plumkage! Og saa vilde jeg bringe hende denne. Men det er jo i al Tarvelighed.»

«Aa Svigermor,» Alvilde knugede begge Arme om den spinkle, tynde Skikkelse, «altid tænker du

da ogsaa paa andre. Men du fryser, kom dog ind og faa en Kop varm Kaffe. Nu skal jeg sige det til Jomfruen!»

Fru Knudsen holdt hende tilbage med nogle smaa, ængstelige Tag, som var hun halvt bange for at røre ved den fine Spadseredragt.

«Nej, nej, det maa Alvilde ikke. Jeg kan ikke komme ind, som jeg ser ud. Jeg tænkte ikke, der var nogen oppe, ellers havde jeg ikke turdet. Men tag den, —» hun lagde den aflange, omhyggeligt indbundne Pakke, hun hele Tiden havde holdt under Armen, i Alvildes Haand, «hils saa din Mor; hun maa undskylde, det er jo i al Tarvelighed.»

Alvilde holdt hende fast. Hun prøvede med mange kærlige Ord at overtale Svigermoderen til at komme ind. Synet af den slidte, fattige Skikkelse gjorde hende bedrøvet.

«Nej, vist ikke,» Fru Knudsen trak sine ubehandskede Hænder ud af Muffen, som Alvilde havde puttet dem ind i, og gav hende den tilbage. «Du kan jo nok tænke, at jeg ikke kan gaa ind til Jer, som jeg ser ud. Det er saa pænt af dig, lille Alvilde. Skal jeg hilse Johan fra dig? Farvel, lille Børn! Du kommer vel snart hjem, Helga?»

Hun strøg nænsomt hen over Svigerdatterens Pelsværk, nikkede, vendte sig hurtigt om og skyndte sig afsted med sine underligt sky og forjagede Skridt.

De stod begge og saa efter hende! Vinden tog skaanselsløst i hendes blaa Bomuldskjole og i det tynde Regnslag, som engang havde været graat og nu efterhaanden var blevet gulligt og blakket af Alderdom.

Helga var bleven bleg. Udtrykket om hendes Mund var haanhaardt.

«Saadan bliver man af at være fattig,» sagde hun.

Alvilde stod hjælpeløs med Kagen mellem Hænderne.

«Aa,» sagde hun heftigt, og Taarerne fyldte hendes Øjne og løb ned over hendes Kinder, »jeg elsker Svigermor. Der er ikke een af alle de rige Fruer, jeg kender, der er nær saa sød og god som hun.»

Helga stod rænk. Der var over hende noget af Martyrernes trodsige Nyden ved at pine sig selv.

«Saadan er det at være fattig,» gentog hun. «Saa lister man sig til de riges Dør med en Kage, som man maaske har sparet sin Middagsmad for at kunne faa Raad til at lave. Og man tør ikke gaa ind, fordi man veed, at Kjolen er slidt og lappet og Regnslaget saa gammelt, at en Tjenestepige ikke vilde gaa med det. Nej Alvilde, du veed ikke, hvad du gør.»

Hun nikkede Farvel og gik. Alvilde saa' efter hende, hvor fast hun satte sine smukke Fødder paa Gadens toppede Sten. Regnen, der en kort Tid havde hørt op, tog igen fat; smaa, kolde,

ubarmhjertige Draaber, som Blæsten kastede imod hende. Hun ænsede det ikke. Rank, skøn og rolig skred hun afsted i Kulden og Uhyggen og forsvandt i den mørke Morgen.

— — —

Alvilde gik ind i Spisestuen og satte sig træt ned ved Bordet. Hverken Borgmesteren eller Fruen var oppe endnu, men som sædvanlig var Onkel Niels tidligere paa Færde og sad allerede og drak sin Kaffe.

Onkel Niels var Borgmesterens yngre Fætter og Førstefuldmægtig. Desuden var han hele Familiens Raadgiver og Fortrolige. Han havde boet der i Huset i mange Aar og var et altid lige interessant Samtaleemne for den lille By, da han var 40 Aar, ugift og havde personlig Formue.

«Naa Alvipige, du øver dig nok allerede i at staa tidlig op, som det sømmer sig en ret Husmoder,» spøjte han.

Alvilde tog Varmeren af Kaffekanden og skænkede en Kop.

«Jeg kan ikke forstaa noget af det,» sagde hun pludselig og saa' lige paa ham, «Onkel Niels, — det er da ingen Forbrydelse at være fattig?»

«Men en Dumhed!»

«Ja, hvor kan du nu sige det. Alle Mennesker kan jo da ikke have Penge.»

«Men saa bør de hurtigst mulig se at skaffe sig nogle.»

«Jeg synes netop, det er flot — og dygtigt at kunne komme igennem med lidt.»

«Har du prøvet det, Alvimor?»

«Det veed du jo godt, jeg ikke har. Men jeg er slet ikke bange for at prøve det.»

«Nej, det siger du jo.» Han saa' opmærksomt paa hendes iltre Ansigt. «Hvad har du i den Pakke dær?»

«Ja tænk!» Alvilde løste den hurtigt, «er Svigermor dog ikke forfærdelig sød. Hun er staaet tidlig op blot for at faa den færdig til Mors Kaffe. Den er saamænd helt varm endnu.»

Og samtidig skød Blodet op i hendes Kinder ved Mindet om den lille Scene ude ved Trappen.

Onkel Niels var færdig med sin Kaffe. Han drejede Stolen halvt bort fra Bordet, slog Benene over Kors og tændte en Cigar. Han vedblev at betragte det unge, nervøse Ansigt ligeoverfor sig.

«Ser du, Alvilde, Fattigdom forraaer! De, der er vant til den, veed ikke selv af det. Men de derimod, som den pludselig kommer til, mærker, hvorledes den ødelægger dem. Og de bliver menneskefjendske eller gaar i Stykker under det.»

«At du kan sige det! Svigermor raa! Eller Johan —?»

«Jeg siger ingenting om dem! Jeg taler ganske sagligt. Men det vil du saamænd erfare mer end tidsnok.»

«Hvad skal det betyde, at I allesammen rotter

Jer sammen imod mig?» brød hun hidsigt ud. «Men jeg bryder mig ikke en Smule om, hvad I siger. Jeg er netop stolt af at faa en fattig Mand. I regner ikke 1800 Kroner for noget, I, der er vant til at sidde her og spise Jeres tre Retter Mad hver Dag! Som om det var det vigtigste i Verden! Penge! Jeg hader det Ord.

«Naa, du plejer jo dog at være med til at spise de tre Retter Mad,» sagde han stiltørdigt.

«Og tro bare ikke, at jeg opgiver noget, fordi jeg gifter mig med Johan,» kørte Alvilde løs, «han er meget mere værd end alle Millioner. Og jeg bryder mig slet ikke om, at jeg kommer til at gaa i gamle Kjoler. Jeg er netop stolt over, at jeg skal have det akkurat som han og ikke en Smule bedre! Ja, det er jeg!»

Onkel Niels blæste langsomt Røgen ud og sad lidt og fløjtede.

«Hør nu, Alvilde, vil du love mig een Ting. Vil du love mig at komme til mig, inden — — naa ja, inden du er gaaet i Stykker under det? Og lade mig hjælpe dig.»

Hun stirrede paa ham.

«Nej!» sagde hun voldsomt, og selv hendes Pande farvedes rød af Vrede.

«Naa ja,» han trak paa Skulderen, «saa meget des værre. Det er ganske taabeligt af dig at sige nej, men man kunde vel ikke vente andet i dette Øjeblik. — Mærkeligt, hvordan Kvinder bærer sig

ad med at have saa hidsigt Blod,» tilføjede han og standsede foran hende, paa Vej til Døren, «at komme i Ekstase for saa lidt! Naa, Godmorgen!»

Alvilde knyttede Haanden og sad stiv og ret. Selv Onkel Niels, — selv Onkel Niels! Men de kunde vente, de kunde blot vente, saa skulde de faa at se.

Borgmesterinden kom ind. Hun var i løs Slæbekjole og pillen som en nyslikket Kattekilling, stilfuld og mat.

«Men Gud Barn, sidder du dær? Har du nu igen været tidlig oppe, og du veed, at du slet ikke kan taale det.»

Fruen sukkede træt. Livet var saa anstrængende, især om Morgen. Saa lod hun sig opgivet glide ned paa sin Plads.

Alvilde skød Svigermoderens Gave over Bordet hen imod hende.

«Den er fra Svigermor. Jeg skulde hilse, om du vilde have den til din Kaffe. Den er varm endnu.»

Borgmesterinden maalte Kagen.

«Hvor venligt af Fru Knudsen,» sagde hun. Hendes Stemme var langsom, Klangens tyst og farveløs. «Og hun har endda saa meget andet at passe. Ak, ja, Livet er tit svært — smaa Kaar,» sukkede hun.

Halvtlukkede Øjne.

Alvilde følte Trang til at sige noget godt om

Svigermoderen, noget mildt eller undskyldende. Hun kunde jo da ikke gøre for, at hun ikke var, hvad Moderen kaldte præsentrativ. Blot hun dog kunde lære dem alle sammen at holde af hende.

«Svigermor holder saa meget af dig,» Alvilde talte lidt stakaandet, «hun var vist helt bange for, at Kagen ikke skulde være god nok til dig, fordi du selv er saa dygtig. Jeg tror, at hun beundrer dig forførdeligt.»

«Aa—aa!» Fruen smilede morgentræt og overbærende. Hun havde næppe hørt Datterens Ord.

«Det er jo i Morgen, at Knudsens holder Sel—skal have fremmede?» sagde hun saa.

«Ja.»

«Det er nu meget taktfuldt af dem, at de ikke har bedt Far og mig med. Vi maatte naturligvis være gaaet. Jeg tør nok sige, at vi i det hele ikke har givet Folk nogen Grund til Sladder. Naturligvis tror ingen, at vi er glade over, at vor eneste Datter, — — naa ja, mit Barn, jeg skal ingen Ting sige. Knudsens har virkelig opført sig taktfuldt hele Tiden. Og vi vilde ikke for nogen Pris støde dem. Men du veed, hvor daarligt din Far befinder sig mellem de — de — mellem Mennesker udenfor sin egen Stand.»

Fruen sukkede og saa' op imod sin Fader, Generalen, hvis Billede i Legemsstørrelse og mat, oval Bronceramme skimtedes gennem den halvt-aabne Dagligstuedør.

Alvilde vilde gerne afvende. Det var saa pinligt, naar Moderen kom ind paa det Emne. Naturligvis var Johans Familie ikke saa ansét som hendes, men hans to Søstre, Helga og Kirsten, var da virkelig saa kønne og dannede som nogen i hele Byen og Johan selv, — — ja, der var bare det i Vejen, at Forældrene ikke kendte ham rigtig endnu. Han var jo ikke af dem, der sagde ret meget. Gik mest saadan stille omkring. Men hun kendte ham, og gennem hende skulde Forældrene nok lære at elske ham, som om han havde været deres egen Søn. Naar blot Johan ikke mærkede for meget til Misstemningen imod ham. Han var jo saa fintfølende, og alt saadan noget gik meget dybere i ham, end nogen anede.

Fruen blev ved at tale med sin tyste Stemme.

«Men det er bedst, du faar din røde Silke paa i Morgen Aften. Folk skal netop se, at vi pynter dig, naar du skal hen til Knudsens. Og jeg er saamænd vis paa, at Fru Knudsen vil gøre sig al tænkelig Umage for at faa det pænt. Aa Gud ja, det Skind! Men jeg kan alligevel ikke lade være at tænke paa, hvad min Fader, Generalen, vilde have sagt, hvis han havde oplevet dette.»

«Aa Mor, hvis du kendte Johan — —!»

«Ja, ja, mit Barn, nu taler vi ikke mere om det. Hvad jeg vilde have sagt, vi maa hen i Lejligheden, saasnart vi har spist, og jeg har faaet en Kjole paa. Tapetsereren skulde komme og hænge

de Gardiner op. Og Køkkenudstyret skulde jo ogsaa komme i Dag. Men lad os huske dine grønne Vaser, naar vi gaar. Vi ta'r dem selv med, saa bliver de da ikke slaaede i Stykker.»

Alvilde rejste sig, gik ind i sit Værelse og tog om Vasernes glatte Marmor.

Saa slap hun pludselig, lod sig falde ned i den lille Kurvestol med de grønne Silkepuder, som stod foran Sybordet, og græd, mens Tankerne løb!

Nej, det var ikke, det var ikke til at holde ud! Saa gode de dog var ved hende, som de havde elsket hende altid og opfyldt alle Ønsker! Og her var hendes kære, yndige lille Værelse, som hun skulde tage alle Ting bort fra.

Moderen havde engang nævnt, at hvis hun vilde, kunde det blive staaende altsammen, og hun kunde komme hjem og lege ung Pige, saa tit hun havde Lyst. Men naturligvis maatte hun ogsaa gerne faa alle sine Ting med sig — aldeles som hun helst vilde.

Men hun havde valgt at tage dem med alle de kære smaa Ting og alle de Møbler, hun havde sovet, lèt, pyntet sig imellem, lige fra sin Konfirmation. Det vilde blive saa ensomt uden dem! Hun huskede, da Faderen havde taget hende ved Haanden og bragt hende herind, — hendes Konfirmationsdag, da de var komne hjem fra Kirke, — og saa havde han blot sagt: «Her er dit Væ-

relse, min lille, voksne Pige.» Og Moderen havde staaet bagved i Døren og smilt til hende.

Aa søde Far, søde Far!

Og som de havde tænkt paa alt og taget Hensyn til hendes Smag og alle hendes smaa Vaner. Og hele Værelset havde de faaet lavet og ordnet, uden at hun havde mærket det mindste.

Det blev ogsaa saadan en stor og mærkelig Overraskelse.

Selv Tapeterne var grønne med hendes Yndlingsfarve og store, grønne Blomster, der saa' ud som om de voksede i glasgrønt Vand. Gardinerne om Sengen havde samme Farve og Tæppet, det kære, bløde Tæppe, som hun havde sovet under i alle disse Aar.

Pludselig smilede hun! Hun huskede sin Stolt-hed over den lange Række Flasker og Flakoner, allesammen grønne, der gemte hendes Yndlingsparfume, og som var opstillet foran Toiletbordets brede Spejl.

Moderens særlige Gave til hende.

Dær foran Sengen stod hendes Tøfler — og Sengen selv, — med hvor mange Slags Humør var hun ikke hoppet i den, og saadan en Mængde Tanker, som der var løbet gennem hendes Hoved, naar hun sad i Natkjole i sin Yndlingsstilling paa Sengekanten med Benene trukne op og Hænderne foldede om Knæene.

Saadan tænkte man allerbedst!

Men det var jo sandt, nu skulde hun aldrig mere være alene, ikke engang om Natten. Tænk, aldrig mere at være saadan helt uforstyrret, ikke engang naar man sov! Uf da! Hun skød Tanken langt bort.

Men nu skulde hendes Værelse altsaa staa tomt, plyndres for alt det, som hørte hjemme her inde. Hun følte det som Synd og Uret; næsten som om Værelset havde været en personlig Ven, hvem hun berøvede alt.

Ja, nu fortrød hun, at hun ikke hellere havde bestemt sig til at lade det altsammen blive staaende, i Stedet for at tage det med. Saa kunde hun dog være kommen og besøgt det, og hun kunde være smuttet her ind, hvis hun engang blev i daarligt Humør, og have gemt sig her i Stolen med Ansigtet begravet i en af de grønne Puder, som hun plejede, naar Livet gik hende imod.

Og nu skulde det altsaa være forbi altsammen.

Men saa fik hun en Følelse af, at det vist slet ikke var kærligt mod Johan at tænke saadan. Og ham elskede hun jo langt mere end baade Stue og Møbler, ja langt mere end hun elskede Forældrene.

Alvildes Blik faldt paa det store Billede af ham, som stod paa hendes Sybord. Hvor var han dog smuk! Hendes Kinder brændte af Stolthed ved Tanken om, at selv Faderen havde maattet

indrømme, at Johan Knudsen virkelig var en usædvanlig smuk Mand.

De var saamænd ogsaa nok, der havde været indtaget i ham. Oberstens Catarine, som forresten havde fuldt op af Tilbedere, havde været saa forelsket i ham, at hun næsten ikke havde kunnet faa sig til at lykønske. Og som hende var der mange.

Men Johan havde aldrig set til nogen af dem, aldrig, aldrig til andre end hende!

Alvilde gled saa dybt ned i Stolen, hun kunde komme og krøllede sig helt sammen. Hænderne havde hun lagt over hinanden og støttede Kinden imod dem. Hun glemte rent, at Moderen ventede, — af Glæde over at sidde og drømme.

Men Johan havde nu ogsaa været utrolig sød ved hende, — altid. Han var rigtignok ikke som saa mange andre, der fandt det interessant at lade, som om deres Forlovelse egentlig var et tungt Aag, de aller helst var fri for. Johan havde altid været lige lykkelig over hende, enten de havde været alene, eller hvem de saa end havde været sammen med.

Hendes smalle, lyse Mund smilede i drømmende Glæde ved at huske de mange Balaftner, hvor hun altid havde faaet hans Kotillonssløjfe, altid de fleste Inklinationsture. Og altsammen som om det var den selvfølgeligste Sag af Verden! Som

om det var naturtvungent, at der for ham kun fandtes En eneste mellem dem alle.

Og saa den Aften, da de blev forlovede ude i Købmand Børgesens Have.

Den Aften glemte hun nok aldrig!

En graa og lys Sommeraften!

De var en hel Masse unge, for det var Sønnens Fødselsdag og det eneste Selskab, Børgesens gav hele Aaret, men til Gengæld morede man sig altid saa dejligt derude.

Hun havde haft sin lyseblaa Kjole paa, den med de klare Ærmer, — og saa havde de leget nede i den store Have og var blevne kaldt op til Te, og da alle de andre var gaaede, blev hun og Johan tilbage som de sidste i Flokken.

Men naar hun tænkte paa, hvad der nu skete, var det ligesom, hun havde drømt det, saa uvirkeligt var det.

Hun var snublet over en Trægren, og uvilkaarligt havde Johan rakt Hænderne ud for at støtte hende, og hun havde taget dem. Begge to. Men det var ligesom hun ikke paa nogen Maade kunde slippe dem igen. Hun havde staaet stille og var bleven ved med at se op i hans Ansigt og maatte passe paa sig selv for ikke at lægge sig ind til ham og gemme sig dær. Men lige saa snart han havde sagt: «Er det da virkelig sandt, Alvilde?» havde hun lige med det samme været

hende hos ham og stod med Armene om hans Hals, uden at hun vidste, hvordan det var gaaet til.

Det havde sikkert været meget mer passende, om hun havde gjort sig lidt kostbar, men det kunde hun ikke, det vilde hun aldrig overfor Johan. Han maatte nu og altid vide, rent ud, hvor forfærdelig meget hun brød sig om ham.

Og da han kyssede hende, havde hun gemt sit Ansigt ind mod hans Arm og var bleven ved med at sige «ja» saa mange Gange uden egentlig at vide, hvad hun svarede ja til. Og hun havde længe ikke kunnet faa sig til at se op, men hendes Arm i det klare, blaa Ærme havde ligget op til hans Hals, og han havde kysset og kysset hendes Skulder og havde slet ikke villet holde op igen.

Hvordan de omsider var kommen ind til de andre, huskede hun slet ikke. Men da de senere om Aftenen allesammen sad nede under det store Morbærtræ og drak Vin og spiste Iskage, havde den unge Pige, der var i Besøg hos Børgesens, og som var saa begavet og aparte og fuld af Indfald, pludselig sagt: «Men — Frøken Bangs Øjne er jo helt sorte i Aften og dobbelt saa store som ellers?» Og saa havde hun taget sit Glas og raabt: «Hurra for Frøken Alvilde Bangs lykkelige og sorte Øjne!»

De havde lét allesammen, men hun selv havde hørt deres Stemmer, som om de kom langt borte fra.

Det var rigtignok en underlig Aften, og underligt var det ogsaa, at hun, da hun kom hjem, ikke

havde kunnet lide, at Forældrene kyssede hende. Hun var smuttet ind i sit eget Værelse og havde gemt sig dybt nede i Sengen med Tæppet helt op over Ansigtet, og dær havde hun ligget længe, længe vaagen og slet ikke kunnet tænke ordentlig, fordi hun var alt for lykkelig.

Men næste Dag følte hun det, som om hun var bleven mange Aar ældre og klogere, og som ingen af hendes sædvanlige Beskæftigelser havde synderlig Værdi eller Interesse.

Og der kom mange andre Timer og Aftner, straalende som denne første, men hvor Lykken, heldigvis, var ligesom mere haandfast eller mere tryk.

Som nu den Aften de var sammen til ungt Selskab hos den gamle Fru Ibsen, hvis Villa laa lidt udenfor Byen. Da de skulde gaa hjem om Aftenen, var det begyndt at regne, og hun havde kun haft smaa Laksko paa, og det var saa uheldigt, for hun blev altid forkølet, naar hun fik vaade Fødder. Men straks de var kommen ud paa Vejen, havde Johan uden at sige et Ord løftet hende op paa Armen og havde baaret hende hele det lange Stykke Vej uden saa meget som at hvile en eneste Gang, og han havde først sluppet hende oppe paa det øverste Trin af deres egen Trappe, lige saa tørskoet, som om hun havde siddet i en Vogn.

Da hun saa havde takket ham, havde han kun svaret, at han vilde ønske, han kunde faa Lov til

altid at bære hendes kære, dejlige, lille Legeme, for saa blev han aldrig træt.

Alvilde mærkede Blodet fare til sine Kinder af Stolthed over ham, af Taknemlighed over at blive saaledes elsket. Man kunde sagtens være tryg og lykkelig, naar det var saadan en stærk og kærlig Mand, man elskede.

Og saa vilde de endda tale om, at han ikke var saa fin som hun og kun havde 1800 om Aaret. De maatte jo skamme sig! Som om det ikke var den ligegyldigste Sag paa Jorden? Penge! Pyt med dem!

Og Familie! Saa snæversynede som de dog allesammen var og smaalige; selv Onkel Niels, hvem man dog mindst skulde vente det af. Men sandelig om hun nogen Sinde vilde have hans ækle Penge, ikke saa meget som en Øre skulde han faa hende til at tage. Johan og hun skulde nok klare sig selv uden andres Hjælp. Det var jo netop det, som var saa dejligt, at de saadan skulde hjælpe hinanden, og hendes Mor skulde faa at se, hvor huslig hun skulde blive og dygtig og sparsommelig, naar hun nu først fik sit eget.

Hun hadede at stoppe Strømper, men med Johans var det jo noget andet — og hendes egne — — pyt, et lille Hul, — der var jo ingen, der saa' det, men forresten skulde hun saamænd nok stoppe det med.

Man kunde jo rimpe!

Naar det var ens eget.

Og hun vilde hjælpe Pigen og spare saadan paa sine Paaklædningspenge, for dem fik hun naturligvis ikke saa mange af, som mens hun var ung Pige.

Nej, det gjorde ikke noget, at hendes Klæder ikke blev saa fine. Og selv om Folk nu trak paa Næsen af hendes Forlovelse, saa skulde de snart lære at faa Respekt, naar de saa', hvor nydeligt Johan og hun forstod at føre deres Hus med de foragtede 1800. For det var nu ikke sandt, naar Onkel Niels paastod, at det eneste, Folk egentlig regnede efter, var om man havde Penge eller ikke.

Saa tarvelig var Verden nu heller ikke!

Da hun rejste sig for at tage Vaserne, var der Triumf i Blikket. Gangen var rank.

De kloge Mennesker sagde, at Lykken var kun til for de udvalgte. Saa var hun udvalgt! Hun forstod selv, at alle Afskedstanker og Vemodsdrømme i Virkeligheden kun var en Nyden mere, fordi ogsaa de skyldtes den kildrende Lykkefølelse, som beherskede hende altid.

Fru Bang stod i Entréen og gav Pigen Besked, at hvis Borgmesteren spurgte, saa var hun og Frøkenen henne i Lejligheden. De kom ikke hjem til Frokost, men tog Kaffe med Brød nede hos Bager Christensen og var tilbage præcis Kl. 5.

Annette Stupige knappede Kaabe og fandt de

tykke Handsker, medens hun svarede sit tjenstlige: «Ja, Frue,» mange Gange. Saa blev hun sendt efter den brune Haandtaske til at lægge Vaserne i og blev staaende i Døren og saa' efter Herskabet, der kæmpede sig frem mod Blæsten og drejede om Hjørnet ned mod Jernbanevej.

«Er det til at tænke sig, at det lille Pjus til Frøken Alvilde virkelig skal giftes med saadan en fattig Fyr. Og saadan noget gaar Borgmesteren med til!» undrede hun sig, idet hun gik igennem Spisestuen, hvor Jomfru Bergholt stod ved Buffeten og lagde Sølvtøj frem til Pudsning. «Og sikken et Staahej, man nu skal til at ha.' Men saa bliver man da fri for at ha' hende at varte op.»

«Der kommer aldrig andet end Daarligdom ud af det, som der er Mandfolk med i; husk Dem det, Annette,» advarede Bergholt. Hun talte ud af Erfaring:

«Tro aldrig Mandfolks søde Ord;
thi Træskhed kun i Hjertet bor!

Ja, det er sandt, er det! Hvad staar der ikke i Skriften om dem — at de er kalkede. Jeg har troet dem to Gange, men nu er jeg opladt.»

Bergholt smækkede Etuilaagene i med smaa, arrige Smæk. Annette var forlængst ude af Døren. Hun kendte det, naar Bergholt begyndte at repetere sine to ulykkelige Kærlighedsaffærer, som hun altid blandede Skriftens Ord med ind i.

Søde Ord, — Annette blæste! Det var vist snarere Manglen paa at høre søde Ord, der gjorde Bergholt selv saa sur. Men med den Næse — —!

Annette satte sin egen kokette Stump lige ind i Alvildes Toiletspejl og betragtede den veltilfreds. Inde i Spisestuen gik Bergholt og sang sin Vise færdig:

«De vil din Dyd og Ære ta-ge!

Da sidder du med Suk tilba-ge!

Du græder for en elsket Ve-n!

Han haster til en anden he-n!»

Alvilde kunde ikke faa Øjnene fra Tapetsere-rens travle Hænder. Hun havde aldrig troet, at Gardiner kunde hænge saa blødt eller være saa dejlige.

Borgmesterinden var stærkt utilfreds.

«Ser De, lille Jensen, det er det draperede, jeg savner. Og De maa ikke snubbe dem op for neden. Det hele er for stift; det er det, jeg mener, lille Jensen.»

Jensen smilede overlegent.

«De bruger det saadan i Byen!» Jensen havde lært i København og lod sig ikke gaa paa af en Borgmesterinde, «for det skal jo staa til hinanden, og naar Stilen nu er saadan.»

Fruen tav, ikke helt beroliget, men Alvilde sad stille og smilede og nød dette mærkelige, at det

virkelig var hendes, hendes egne, rigtige Gardiner, al den Tale var om.

Og alt, hvad hun saa', var hendes!

De nyhvidtede Loftter og Gulvene, som næppe var helt tørre endnu, saa der var lagt Løbere fra Døren og hen til Vinduet, hvor der blev gaaet mest. Og alle de blanke, nye Møbler rundt om og det yndige lille Dukkekøkken der ude, meget morsommere end hendes Mors store. Dær i Hjørnet stod Tøjkurven, som var bleven bragt hen i Lejligheden fyldt med Johans Bøger, — selv den tykke Begonie paa det lille runde Bord var hendes og ny som alt det øvrige.

Det var Svigerfaderen, den underlige, tavse Svigerfar, som hun altid havde saa ondt af og alligevel var lidt bange for, der havde bragt den. Han havde selv baaret den her hen, straks samme Dag, de var begyndt at ordne Lejligheden, og havde gjort hende saa forskrækket, da hun ved at vende sig om pludselig havde set ham staa henne i Døren. Han listede jo altid saadan omkring, at man neppe hørte ham.

«Jeg syntes, her maatte være saa uhyggeligt, og saa skulde du have lidt kønt at se paa, — lille Alvi! — Jeg havde jo ikke andet!» havde han sagt, og saa havde han stillet den fra sig paa den nærmeste Stol og var listet af igen, før hun næsten havde faaet sagt Tak.

Nej, stakkels gamle, forslidte Svigerfar, han

havde saavist ikke meget, der var kønt og ikke meget at give af. Han havde nok været Købmand engang for mange Aar siden, og saa var han gaaet fallit og sad nu som Kontorist hos Sagfører Schrøder med 1200 fast og Afskrivningsarbejde.

Folk sagde, at det var hans Kunstnernaturel, der var Skyld i det altsammen, og de havde i det hele ikke mange gode Ord at sige om ham. Og dog fandtes der ikke en mere fredelig Skabning end han. Han vilde saamænd ikke med sin gode Vilje gøre blot en Flue Fortræd. Morgen og Aften trissede han sin taalmodige Gang til og fra sit Kontor, talte næsten aldrig med nogen, bare listede saadan afsted.

Hans bedste Fornøjelse var at gaa hen i «Det blaa Hjørne» og sidde der og faa sig en Toddy sammen med et Par andre gamle Fyre. Men det var hans Kones Sorg. For gamle Knudsen kunde nu engang ikke taale mere end det ene Glas, saa blev han vrøvlevoren, gav sig til at snakke en hel Masse usammenhængende Tøj om Skønhed, og at han var saa bedrøvet, fordi han aldrig saa' lyse Farver eller noget kønt, og at han maatte dø, hvis de aldrig mere vilde lade ham se noget glad og kønt. Men det morede de andre Gæster, og derfor gav Værten ham ofte et gratis Glas, og saa blev gamle Knudsen saa rørt og kaldte Værten sin bedste Ven, og det lo de andre jo endnu mere af.

Aa, hvor Alvilde syntes, det var Synd for ham og for den lille, forjagede Svigermor, der altid gik med Armene tæt ind til sig, som om hun vilde dække de lappede Ærmer, og som altid var i Fart og aldrig havde Ro til at sidde ned, fordi der bestandig var noget, som hun «ikke havde naaet.» Og hun strammede sit graa Haar tilbage i en rædsom, lille Knold og var saa genert, selv overfor sin egen Svigerdatter, for sin hjælpeløse Fattigdoms Skyld.

Alvilde syntes ikke, hun kendte noget saa rørende, som denne lille, trætte, fattige Svigermor, og hvis hun og Johan fik blot en eneste Skilling tilovers, skulde den bruges til at hjælpe dem med, det var vist og sikkert. —

Fru Bang sad foran Dækketøjsskabet og ordnede. Hele Spisebordet flød med Bunker af hvidt Tøj, sirligt ordnet og omvundet med lysegrønne Silkebaand.

Alvilde stod og rakte. Hun tog næsten andægtig om Pakkerne.

«Bare jeg dog nu kan holde det i Orden alt sammen,» sagde hun.

«Ja, jeg veed ikke, hvordan det skal gaa. Blot Pigen nu i det mindste er dygtig. Men du har jo mig.»

«Syntes du, det var vanskeligt, da du skulde giftes?»

«Jeg har jo haft Jomfru altid. Men du, der

er saa forvænt og ikke har Begreb om noget, —
— ja, nu er det jo bagefter,» afskar hun sig selv,
«baade din Far og jeg har talt mer end nok om
den Sag. Men du vil jo ikke høre. Det er og
bliver Vanvid at gifte sig paa 1800, naar man er
saadan vant som du. Lidt kan vi jo altid hjælpe
dig, men du veed, at Formue har vi ikke, og Fars
Stilling koster meget. Vi kan jo da ikke leve som
en Smaakøbmand.»

«Vi skal ogsaa nok klare os selv!» Bitterheden
kom igen op i Alvilde, men hun saa' paa de
grønne Silkebaand og var alligevel rørt. Selv
med saadanne Smaating huskede Moderen hendes
Smag.

F^{RU} Knudsen stod og talte Ølglas inde i Spisestuen. Hun havde visket dem blanke og stillet dem i Rad ovenpaa Bordet. Saa talte hun dem een Gang til, men der vilde ikke blive flere for det.

Ni var der og saa de to umage, som stod inde i Børnenes Værelser, men hvad forslog det, naar de skulde være 16 til Bords. De havde heller aldrig før været saa mange, ikke engang da Johan kom hjem og havde faaet den gode Eksamen fra Handelsakademiet, eller ved nogen Konfirmation.

Leje — ja, det var vel den eneste Udvej, men Steenberg havde ingen Slags, der blot nogenlunde lignede, det vidste hun, for hun havde engang spurgt om Prisen, og lejede de hos Petersen, saa vilde Fruen naturligvis straks faa det at vide og sladre ud over hele Byen, at Knudsens ikke havde haft Glas nok til 16.

Det var egentlig ogsaa helt galt med dette Selskab lige nu, de havde haft saa mange Udgifter

til Bryllupsstads, for Pigebørnene maatte være lidt pæne i Tøjet. Det var dog med selve Borgmesterens Datter, at deres Bror skulde giftes, og Fru Bang skulde rigtignok nødigt kunne sige noget paa dem. Men Johan havde ønsket det Selskab saa meget, stakkels Fyr, ogsaa for Alvildes Skyld. Han var ellers altid saa beskeden og forlangte aldrig noget for sig selv, men hjalp dem paa alle Maader og betalte godt for sig endda. Og det var da kun rimeligt, at de viste Alvilde en Opmærksomhed, saa sød hun altid var ved dem; aldrig storagtig i nogen Maade. Og da Johan blev forlovet, havde de slet intet gjort, men været til Middag hos Borgmesterens to Gange. Ak ja, nu giftede Johan sig altsaa, og 1800 var jo pænt for en Mand i hans Alder, men hvordan han alligevel skulde klare sig med den Prinsesse, han fik, det forstod ingen. Og for dem selv var det slemt; for saa faldt den Indtægt bort, og det var svært nok i Forvejen at klare sig.

Fru Knudsen satte sig træt ned ved Bordet. Hun gav ellers ikke fortabt, men i Dag var det, som om det altsammen slog sammen over hende. Bryllup om fire Dage og Pigebørnenes Kjoler endnu slet ikke færdige, for Syløn havde det ikke været muligt at skaffe, saa de maatte sy dem hjemme. Og ingen af dem havde ret megen Tid, nu hun selv havde maattet tage den Rengøring inden Selskabet.

Men man maatte slide sig gennem Livet, hvordan det saa var.

Hun rejste sig og gik hen for at føle paa Servietterne, der hang paa en Snor, udspændt fra Kakkellovnen tvers igennem Stuen. Tørre var de ikke, men saa maatte hun hellere stryge dem tørre, for de kunde ikke hænge, naar Pigebørnene kom hjem og skulde fare i Sytøjet.

Saa kom hun til at smile ved at tænke paa, hvad den lille Frøken Alvilde vilde sige, dersom hun vidste, at den Serviet, hun krøllede sammen i Aften, var bleven strøget og vasket af Svigermor selv et Par Timer i Forvejen. Men der fandtes jo ikke flere Damaskes, end at de maatte være rene allesammen, naar der skulde være nok baade til Bord og Bakker og Alting.

Altid kom Fru Knudsens Tanker tilbage til det samme Punkt: hvordan det dog skulde gaa Johan med at klare baade Husleje og Mad og Brænde og alt det andet, der gik med. Alvilde var sød nok, men saa forvænt hun var, uden Grænser, og selv om Johan havde den bedste Vilje, saa er det altid svært at sige nej til den, man holder af. Og rart var det heller ikke for ham, om Alvilde altfor haardt skulde føle Forskellen. Det var kun at bede til, at Borgmesteren vilde hjælpe og helst med noget fast. Hans egne kunde nok ikke støtte ham, Gud bedre det!

Fru Knudsen var færdig med Servietterne og

havde stillet Glassene forsigtigt bort paa en Bakke med et Klæde over for Støv, da den yngste Datter Kirsten kom hjem. Hun var ansat som Kassererske hos en af Byens største Manufakturhandlere og sled uforknytt sine 12 Timer i Døgnet med 50 Kr. i maanedlig Gage.

«Men Gud Barn, er du dær?» Fruen vendte sig forskrækket imod hende, «der er da vel ikke noget galt?»

Hver Gang der hændte noget usædvanligt, fo'r det altid igennem Fru Knudsen, at «der maatte være noget galt.»

Kirsten hængte sit Tøj op, hentede en Kjole og skiftede inde i Spisestuen, hvor der var en Smule Lune, alt imens hun forklarede.

«Nej, der er ikke sket andet, end at jeg mødte Rasmussen paa Trappen, da han kom ned fra sin Middagssøvn, og saa sagde han, at jeg saa' noget bleg ud. Jeg svarede, som det var, at naar jeg skulde passe mit — eller snarere hans — Arbejde om Dagen og sy min Kjole om Natten, saa blev der ikke megen Tid tilbage til at skaffe sig røde Kinder. Saa gav han mig Lov til at gaa hjem nu med det samme, for der var jo ikke mere travlt i Forretningen i saadan et Regnvejr, end at de sagtes kunde klare det.»

«Jeg blev endda saa forskrækket, da jeg saa' dig, Barn.»

«Det skal du saamænd aldrig blive, lille Mor. Jeg

klarer mig nok, hvordan det saa gaar. Men nu skal jeg sige dig noget! Nu gi'r du en god Kop Kaffe, mens jeg henter Sytøjet, for den kan vi trænge til begge to. — Og saa solder du det huggede Sukker, Mor!» raabte hun ud igennem Døren efter hende. — —

Fru Knudsen sad og saa' sig glad paa Datteren, medens de nød Kaffen ved et Hjørne af Spisebordet.

Denne store, sunde Datter!

Den halvfærdige Silkekjole laa, nænsomt indsvøbt i et hvidt Klæde, over en Stol, medens Kirsten havde strøet Baand og Garneringer, Sysager over hele Bordet.

Fru Knudsen ryddede Plads med Armen og skød Tallerkenen med det smurte Franskbrød over imod Datteren.

«Det er nu alligevel en god Chef, du har,» sagde hun, idet hun betænksomt bed et Stykke Sukker over og ligesom faldt lidt til Ro. Men der var nu heller ingen Ting saa hyggeligt som saadan en god Kop varm Kaffe og en Passiar med Kirsten.

Og Kirsten sludrede saa dejligt. Det var ligesom hun ikke vilde have Sorger. Og redde andre for dem med.

Ja Kirsten!

Og saa kunde hun bære en hel Chaiselong i Armene.

Kirsten nikkede anerkendende.

«Rasmussen er sgu god nok. Veed du hvad Mor, vi har haft saadan et Sjøv der henne, for den lille Karen Andersen, hende oppe fra Systuen, har forelsket sig i ham, og nu driller vi hende jo allesammen. Han ser ikke til den Side, hun er.»

«Nej, det gør han nok ikke.» Fru Knudsen saa' længe og spekulerende paa Datteren.

Kirsten mødte Moderens Blik, satte pludselig Kaffekoppen fra sig og lo og lo, blev ved med at le, højt og kaadt, med Nakken bøjet bagover og med røde Kinder.

Fru Knudsen maatte altid huske sig selv fra sine Pigedage, naar hun hørte denne kæphøje og unge Latter. Netop saa sorgløs uvidende og livsfrodig havde hun selv været — engang. Det sagde i hvert Fald de, der havde kendt hende. Ogsaa i det ydre lignede Kirsten hende noget. Den samme stærke, brune Haarglans og det, Folk kaldte hendes «glatte» Ansigt. Men Kirsten var større, fyldigere. Forbrugte ligesom mere baade Glæde og Arbejde.

Fru Knudsen sukkede. Det var godt, de unge ikke vidste, hvor slemt Livet blev.

Kirsten sludrede videre.

«Du Mor, Rasmussen sagde, at hvis de grønne Baand til Kjolen ikke slog til, saa kunde jeg blot komme og faa flere. Lige saa meget, jeg vilde. Det skulde ingenting koste.»

«Men det er ikke saa rart at tage imod, Kirsten.»

«Aa Skidt! Om saa Rasmussen gav mig hele Butikken, kunde han saamænd købe en ny, uden at det skulde genere ham højere. Jeg tror, jeg tager tre Alen med hjem i Morgen. Saadan en rigtig flot Løkke og Enderne saa lange, at de naar helt ned til Gulvet, det gør sig nu alligevel, Mor. Det kan jo dog ikke nytte at være for fin paa det, naar man er fattig.»

«Nej, naar man er fattig.»

Fru Knudsens Tanker gled igen over til Johan. Han maatte nu have nye Laksko. Det var dog Borgmesterens Datter, han skulde staa ved Siden af, men hans Dragt var jo ikke betalt. Ak ja, og Gælden fra da han gik paa Akademiet, — mon det var to eller tre Afdrag, der manglede endnu?

«Hvor det dog var en Lykke, at Johan fik den Plads,» sagde hun og skænkede Datterens Kop fuld fra den blaa Kaffekande, der stod ved Siden af paa en Underkop, før hun hældte de sidste Draaber i sin egen, «paa den anden havde han jo aldrig kunnet gifte sig. Der kan man se, at den enes Død er den andens Brød.»

«Men jeg kan ikke begribe, at Johan virkelig kan finde sig i at slaa sig til Ro i dette ækle lille Hul — som «Bogholder hos Købmand Frandsen» — det lyder ogsaa flot, ikke sandt — og med

sine skallede 1800 og uden Udsigt til nogen Sinde at faa mere.»

«Men tænk dog paa, at han ikke er 30 Aar endnu, og naar ens Far saa ikke er saadan stillet, at han har nogen videre Indflydelse.»

«Sig du bare slet ingen, Mor. Aa, hvor jeg hader at være fattig! Men det er nu ligemeget, Johan har heller ingen Energi, ellers — —»

«Du har aldrig forstaaet din Bror, Kirsten.»

«Der er saamænd ikke saa meget at forstaa,» mumlede Kirsten.

«Og det er virkelig en god Stilling i hans Alder.»

Fru Knudsen fik altid røde Pletter paa Kinderne, naar Talen var om den eneste Søn.

«God Stilling,» vrængede Kirsten efter, «tror du ogsaa, Borgmesteren kalder det en god Stilling — 1800? Og Alvilde? Det er saamænd ikke mere, end der hvert Aar er bleven spenderet alene paa hendes Klær og Rejser og Fornøjelser.»

«Det er mere, end vi har haft i mange Aar, Kirsten.»

«Ja, jeg vil heller ikke ønske nogen at komme til at sidde og hakke saadan i det, som vi gør.»

«Og jeg er vis paa, at Alvilde nok bliver en rigtig fornuftig lille Kone.»

«Det er bare Synd for hende, det lille Skidt, at hun skal ha' Johan.»

«Men Kirsten da!»

«Ja, det siger jeg Mor, enten du saa ser paa mig eller ikke! Jeg veed nok, at man skal holde paa sine egne, men Johan er nu intet rigtigt Mand-folk. Jeg skulde da i hvert Fald nok be' mig fritaget for at faa ham til Mand — saadan en Sød-mælksost! Naar man ser ham henne hos Borgmesterens, saa er det ikke andet end «Ja og Amen» til alle Sider.»

Fru Knudsen sad saa ulykkelig, at hun ikke kunde finde noget tilstrækkelig harmfuldt Ord til at forsvare «den eneste» med. Men Pletterne paa hendes Kinder brændte, og Haanden, der holdt Kaffekoppen, rystede.

Kirsten havde samlet alt Kaffetøjet ind paa Bakken for at bære det ud. Pludselig kom hun til at se paa Moderen. Saa slap hun, slog begge Armene om den lille Kone og kvalte hende i en Omfavnelser-Knusning.

«Søde lille Mor, ikke være vred! Datter Kirsten har jo nu engang sit Mundtøj, veed du. Og det er vi jo blevne enige om, at det lader sig ikke standse. Det gaar i Lag med baade Skidt og Røgelse, og jeg har bare at høre paa. Men Johan er storartet rar, det ved Gud han er, og du skal se, han bliver saamænd saa lykkelig sammen med Alvilde. Og nu maa Madam Knudsen trøste sin slemme Datter, fordi hun har gjort sin lille søde Mor bedrøvet, og det er dog det aller-aller-allsidste, hun vil. For ellers maa hun gaa ud og begrave

Mundtøjet og hele Pigen paa Havsens Bund, — og saa vil jeg bare spørge, hvordan I vil klare Jer allesammen?»

Henne i Døren vendte hun sig om, med Bakken paa Maven og det kaadeste Overmod spruttende ud af alle Miner.

Saa ung i sit Koketteri.

«Og hvad tror du, Rasmussen vilde sige?»

Og sparkende bag ud med det ene Ben efter Moderen satte hun i Trav ud i Køkkenet, hvor Fru Knudsen hørte hende fnise paa sin Tøsemaade.

Den lille Kone tørrede, trøstet og stolt, Øjnene i det blaa Bomuldstørklæde og gav sig stiltfærdigt til at rynke de smalle, grønne Silkevolanter, der skulde for neden af Kjolen.

Kirsten prøvede Nederdelen over et hvidt Skørt.

«Den kommer til at sidde dejligt, Mutter, og den bliver sagtens færdig i rette Tid. Men hvordan naar vi Helgas?»

«Det veed jeg ikke, Barn.»

«Det veed jeg heller ikke, Mor!» abede Kirsten efter. «Om Forladelse, Madam Knudsen, men De er nu ogsaa saa stiltfærdig, at man kan faa Hovedpine af det. Kan du nu ikke for een Gang Skyld sige, at det er ogsaa rædselsfuldt gruopvækkende, at den Kjole ikke bliver færdig, og at Helga uanstændigt maa gaa i Kirke ganske uden Kjole paa. For den bliver ikke færdig!»

Fru Knudsen lo lidt.

«Ja ja da, Barn, saa bliver den ikke færdig. Forresten plejer I jo da ellers at naa, hvad I vil.»

«Det manglede ogsaa bare. En skallet Kjole!» Pludselig alvorlig. «Forresten Mor, det er rent galt med Helga. Hun bliver aldrig Menneske, hvis hun ikke kommer ind igen til Foraaret og prøver.»

«Ja, jeg tror det ogsaa. Men hvad skal vi dog gøre. Det Komedievæsen er jo den rene skære Elendighed, Kirsten. De skal have Protektion eller hvad det hedder, eller ogsaa være Døtre af dem derinde. Ellers bliver det saamænd aldrig til noget.»

«Være Døtre, ja — eller noget andet!» Kirsten gav et lille arrigt Stamp med Foden. «Her gaar hun og læser og slider og lærer alt, hvad hun kan. Og Talent er der nok af. Det har jo selv Direktørerne sagt.»

«Folk siger saa meget til en køn ung Pige, men hjælpe hende, naar det gælder, det gør de alligevel ikke. Nej, alt saadant noget er meget vanskeligere, end I tror, Barn.»

«Naa ja, En kan nu aldrig vide, hvad der kan hæn'ds En.»

«Hvis Helga kunde faa ordentlige Lærere, men det er her jo ikke. Og hvor skulde vi faa Penge fra, saa hun kunde komme ind til København?» Fru Knudsen rystede paa Hovedet og hentede Symaskinen frem.

«Nej, naturligvis! Penge, Penge! Vi har jo ikke Raad til nogenting. Jeg veed ikke, hvordan vi faar Raad til blot at være til. Men rejse ind og prøve igen, det gør hun nu.»

«Det er den ulykkelige Arv efter Jeres Fader,» sukkede Fruen og lagde forsigtigt Nederdelen med den paariede Volant ind under Maskinens Naal. «Jeg saa' det jo allerede med Helga, da hun var lille. Altid skulde hun spille Komædie og lege Teater med Dukkerne, og hun blev ved at spørge mig, om de ogsaa gjorde saadan inde i København. Da du blev stor nok, skulde du altid spille Heltinden og hun selv Helten.»

«Ja, kan du huske, da vi skulde spille Kameliadamen til Børneselskabet? Da var vi allerede store Piger. Jeg kan ikke forstaa, hvordan Helga har faaet fat i den Bog; men hun lavede den selv om og forkortede den, for der var jo kun os to til at spille. Og jeg var Kameliadamen, og saa var det, jeg kom saa forfærdelig til at le, da jeg skulde dø. Men det var heller ikke til at holde ud at se paa Helga, saa grebet og forelsket og fortvivlet og alt mulig andet, som hun var. Men hvor hun dog skældte mig ud bagefter!»

«Ja, hvordan skal det dog gaa hende; og vi kan slet ikke hjælpe. Gid jeg dog havde Jer begge to vel afsat.»

«Pyt, jeg svømmer nu altid ovenpaa, og Helga er nok Pige for at komme frem den Vej, hun vil.»

Helga havde aabnet Døren og var kommen ind, uden at de havde hørt det for Symaskinens Snurren.

«Hvem kommer frem?» sagde hun.

«Du, naturligvis!» lo Kirsten.

«Ja, det gør jeg vist, naar der engang bliver flere Direktører end Skuespillerinder. Men saa heller ikke før. Aa, men lad os nu endelig ikke snakke om mig. — — Hvordan kan I forresten have Tid til at sidde her og sy?»

«Det er ogsaa forskrækkeligt, at Klokken er bleven saa mange.» Fru Knudsen skottede op til Uret, og nu havde hendes Ansigt igen det sædvanlige falmede og forslidte Udtryk, «den er jo meget over 2. Ja, saa maa jeg ud til Grøden. Kan I rydde Bordet, lille Børn, Far maa jo være her lige paa Minutten.»

Helga lagde Dugen paa med de sindige og aandsfraværende Bevægelser, som var hende egne, medens Kirsten flyttede hen til Vinduet og syede løs.

«I skal have Risengrød, lille Børn,» smaa-snakkede Fru Knudsen, medens hun gjorde Bordet færdigt, for Helga huskede jo aldrig mere end det halve, «det er dog dejligt med saadan en Hø-kasse. Og jeg tænker, vi sparer Kaffen, nu I faar varm Aften. Jeg lavede Skildpadden i Gaar, saa det er jo nemt! Men du godeste Gud,» afbrød hun sig selv og standsede med Grødskeen fyldt og løftet højt i Vejret, «bare der ikke er noget galt

med Snitterne? De er ikke komne. Du maa løbe hen og høre om dem, Kirsten. Det er ogsaa for-
skrækkeligt! Jeg kan ikke have det altsammen i
mit Hoved.»

Gamle Knudsen kom ind. Han hilste med et
Nik til Deling, spiste sin Grød og ænsedes ikke
af nogen. Kirsten og Moderen talte halvdæmpet
om deres egne Sager, og Helga sad som sæd-
vanlig med sin ranke Ryg og sit tavse Blik og
alle Tanker drejende sig om dette ene: Hvor-
ledes hun dog skulde faa saa mange Penge
skrabet sammen, at hun kunde komme til Køben-
havn, faa blot en Maaneds Undervisning og saa
komme til at prøve igen. Gik det heller ikke denne
Gang, tog hun til Aarhus. Nej, længere end til
dette Foraar vilde hun ikke vente, saa fik ellers
al Ting gaa som det kunde. En lille Smule Penge
havde hun jo sparet sammen, men de gik næsten
til Rejsepenge og Ophold, og ordentlig i Klæder
maatte hun være, naar hun skulde prøve. Men
gik det galt igen, tog hun med et omrejsende Sel-
skab. Blot komme i Gang, faa begyndt. Det var,
som gjaldt det Livet, dette her.

Fru Knudsen kom i Tanke om Glassene, som
det var saa rent galt med. Om Kirsten ikke vidste
Raad?

Jo naturligvis.

«Naar jeg gaar efter Snitterne,» sagde hun,
«skal jeg med det samme stikke ind til gamle

Madam Mathiesen. Hendes Glas ligner vores, og hun laaner os dem med Fornøjelse.»

«Hvor du er bleg, Helga». Fru Knudsen skottede hen til Datteren, og de tætte Rynker om hendes Øjne blev ligesom dybere. Det var saa trist at se Helga gaa saadan. Hele Formiddagen sled hun i de Timer henne paa Skolen, og adspredt og forpint var hun, naar hun var hjemme. Den usalige Kunstnertrang! Den havde ødelagt Faderens Liv, og nu skulde den vel ødelægge Datterens med.

Helga vaagnede op ved Moderens Ord og smilede til hende.

«Er jeg? Det betyder ingenting.» Hun samlede Tallerkenerne og bar dem ud i Køkkenet. Saa tog hun Baljen med det varme Vand ud af Moderens Hænder. «Nej, lad nu mig vaske op, lille Mor. Jeg kan godt naa det, og du har saa meget andet i Dag.»

Fru Knudsen sukkede. Hun vidste, hvor Helga hadede at røre ved den fedtede Opvask, men de havde saa travlt, og Helga fik de ikke megen Nytte af. Hun maatte passe de to Eftermiddagstimer henne hos Konsulen, hvor hun læste Lektier med de mindste Piger. De 12 Kroner hun fik der om Maaneden var dog en stor Hjælp, og Fruen var altid saa venlig og tænkte paa hende med baade det ene og det andet. Som nu sidste Jul, da hun fik det changeant Silkeliv. Men Frihed til at ar-

bejde med sine egne Sager havde det stakkels Barn ikke meget af.

Kirsten kom tilbage med Glassene.

«Jeg skal hilse fra min Kærest,» lo hun; «jeg mødte ham nede i Porten, og lovede ham et Stykke Æblekage i Morgen, saa I maa sørge for, at det ikke bliver spist altsammen. Hvor er han dog sød. Bare det var min Unge.»

Kirstens Kærest var en treaars, der boede nede i Kælderen.

«Du faar saamænd nok seks,» sagde Helga og saa' smilende paa hende.

«Seks,» lød det haanligt, «nej, saa tarvelige er vi dog ikke. 11—12, vil jeg haabe; det er ikke en Smule for mange. Bare jeg kunde faa en hvert Aar til Fødselsdagsgave, for da det er i Maj, kunde de straks begynde at komme i Luften.»

«Du har vel allerede bestemt, hvad de skal hedde, alle 12,» smaalo Fru Knudsen. «Nej, Gud fri dig, Barn. Det er ikke lutter Plaser, kan du tro.»

«Pyt Mor, jeg er Pige for at klare Trillinger!» Og idet hun pludselig blev ganske stilfærdig, med en klar Rødme strømmende over det smukke, unge Ansigt, tilføjede hun dæmpet: «Jeg vilde nu alligevel saa forfærdelig gerne have et lille Barn.»

Helga saa' hurtigt op paa Søsteren, men sagde ingenting. Da hun et Øjeblik efter tilfældig gik forbi hende, standsede hun pludselig, bøjede sig

hen imod hende og strøg nænsomt og kærtegnende over det brune Haar.

«Men hvordan skal vi dog faa det blot nogenlunde pænt, lille Barn?» Fru Knudsen stod hjælpeløs midt paa Gulvet i Dagligstuen og saa' sig om, «kan du dog ikke finde paa noget, Kirsten?»

«Vi tager Silkekludetæppet fra min Seng og lægger over Sofaen, og Fars rædsomme Skrive-mappe maa væk og, — lad mig se!»

«Og husk endelig, at Jeres Værelse maa være i Orden, saa de har et Sted at gaa hen og glatte Haar. Du kan tage Vandfadet inde fra Sovekammeret, og Jeres Vandkande er jo hel.»

«Men saa passer det slet ikke sammen, Mor.»

«Nej — nej, saa passer det slet ikke sammen,» gentog Fruen ulykkelig, «men er det alligevel ikke bedre end det skaarede?»

Helga havde staaet med Overtøj paa og sin stolte Mund haanligt lukket og hørt til.

«At I gider!» sagde hun.

«Det er da rimeligt, at man gør det saa pænt, man kan, selv om det ikke er meget.» Fru Knudsens Stemme lød næsten undskyldende.

«Det er Honoratioreserne, der kommer,» lo Kirsten.

«Og dem vil I stikke Blaar i Øjnene ved at laane Glas, der ligner, og sætte umage Vandtøj sammen.» Helga rankede sig og skød Underlæben

frem. «Naar man ikke tør være sin Fattigdom bekendt, saa skulde man ikke bede fremmede.»

«Naa—e, bare ikke højtidelig!» Kirsten ordnede uanfegtet videre.

Helga vendte sig lige imod hende.

«At du gider, Kirsten! Tror du virkelig, et eneste Menneske lader sig narre af det? Tror du ikke, de godt veed allesammen, at vi er saa elendigt fattige, at vi daarligt har Raad til at spise os mætte, meget mindre til at holde Selskaber? De vil bare gøre Nar af vores Forsøg paa at dække over det. Nej, lad det staa altsammen og lad dem se det, som det er. De er saamænd ikke saa megen Ulejlighed værd. Og lad dem saa sige om os, hvad de har Lyst, baade «Oberstens» og «Borgmesterens» og hele Slænget. De snakker jo alligevel.»

Hun havde talt højt og haardt, og Fru Knudsen ligesom krøb sammen og syntes at blive endnu mindre og mere ydmyg end ellers under Datterens Ord.

«Ja, de snakker — de snakker om os, Børn,» sagde hun ganske sagte.

«Ikke saa meget om *det*, Mor,» Helga talte meget hurtigt, «Far kommer jo næsten aldrig mere saa sent hjem. Nej, de snakker nok mest om mig! Den tosede Helga Knudsen, der tror, at hun er et Geni, og som alligevel ikke kan andet end dumpe den ene Gang efter den anden. Saadan en indbildsk

Tøs. Det er bare for at gøre sig interessant. Jo, du kan tro, Mor, at jeg husker baade deres Smil og deres Deltagelse, da jeg kom hjem. Blot jeg vidste, hvordan jeg skulde skjule det for dem allesammen, men det er jo umuligt i dette modbydelige Sladrehul. — At man dog ogsaa skal være saa fattig, at man ikke blot et eneste Aar kan faa Lov til at arbejde i Fred inde i København.»

«Aa Helga, at du ogsaa vil den Vej!»

Helga rettede sig hidsigt, men saa faldt hendes Blik paa den lille forslidte Skikkelse i Sofaen. I et Spring var hun der henne, slog begge Armene om Moderen og stod og vuggede det gamle tynde Ansigt op imod sit Bryst, medens hendes bedrøvede Stemme blev ved at gentage: »lille søde Mor, lille søde Mor, — aa, men det bliver jo aldrig anderledes.»

Saa gik hun.

I Døren vendte hun sig om.

«Og forresten er det ingen Skam at være fattig,» sagde hun haardt og opfattede hele Stuen og Moderens Skikkelse med et Blik, som var det Armoden selv, hun vilde se lige i Øjnene og byde Trods.

Fru Knudsen sad og rokkede henne i Sofahjørnet. Taarerne løb.

«Det er ogsaa en Skam af Helga at snakke saadan, hvor kan det nu pludselig falde hende ind.» Kirsten halede Betrækket af den bedste

Sofapude og rystede den hidsigt. «Vi er vel lige saa gode som de andre, skulde jeg tro, selv om vi ikke har saa mange Penge. Det er noget godt Sludder, at de skulde overse os for det. Det gør ingen fornuftige Mennesker nutildags. Det maa den lille søde Madam Knudsen ikke bryde sig en Døjt om, vel? Helga har været i daarligt Humør, og nu gaar hun og er saa nervøs for den Prøve til Foraaret. Nej, se du hellere paa mig og Helga, saa maa du da blive stolt, Mütterchen! Det er rigtignok anderledes flot Arbejde, du har præsteret med os end f. Eks. den dumme «langnavnede» med sin Spirrevip af en Tøs, — Alvilde er et helt Hoved mindre end jeg, Mor. Og saa har du endda en Søn, som de allesammen siger om, at han næsten er for smuk for denne Verden!»

Fru Knudsen gik alle Stolebenene efter med en ren Støveklud, for anden Gang den Dag.

«Ja, du snakker for mig, lille Kirsten. Men Helga har jo Ret, — de taler om os. Og du er saa uforsigtig, Barn! Tænk, om nogen hørte dig kalde Borgermesterinden «den langnavnede».

«Ja, er hun maaske ikke det, Fru Borgermesterinde Frederikke Elisabeth Bang? Det er da langt, skulde jeg tro! Jeg maa hverken bande eller sige Skidt eller give Folk Navne — Mor, du kunde drive mig i Fortvivlelse og Ægteskab — bare for at jeg saa kunde faa Lov til at føre Bøllesprog hele Dagen.»

Kirsten sparkede den store Kannevasskammel over Dørtrinet ind i Spisestuen og trak Skrivebordstæppet løs.

«Det maa væk,» sagde hun, «ellers stikker de smaa Fornemheder deres Lakske igennem Hullet, og det gaar ikke. Det er sgu dog et Held, at «min Far Generalen» ikke ogsaa kommer anstigende i egen langstrakte Person. Jeg sagde, «gaa Fanden i Vold» lige op i Næsen paa hende, det gjorde jeg.»

«Kirsten, Kirsten, det er dog forskrækkeligt at høre en ung Pige sige saadan. Man kan virkelig godt være baade rask og dygtig uden det! Da jeg var — —»

«Ja—e, da jeg var ung — men det er jeg ikke længer! Hvis jeg boede mellem ordentlige Mennesker, saa tror jeg saamænd heller ikke, jeg gjorde det, men i denne Trippeby trænger de til at se et ærligt Strømpebaand. — Naa, og saa tænder vi kun den lille Ampel inde i Kabinettet, saa er der ingen, der ser Pletterne.»

«Jamen Kirsten, — Fars Stol?»

«Ja, det er sandt. Den gamle Gris sidder jo og gnider al sin Haarolje af paa den. Fy dog, man skulde tro, han havde klasket en Pandekage op paa Ryggen af den. Naa, men Skidt, vi ta'r mit Fichu!»

Kirsten sprang efter Fichuet, heftede det med

et Par Knappenaale fast paa Stoleryggen og be-
tragede stolt Resultatet.

«Er det ikke en Kærneprop til Datter, du har
Mor? Hvad sagde Tante Line om mig? «Kirsten
kan saamænd forvandle en Kludepose til en Bal-
kjole.» Det sagde hun, ja! Og Tante Line er
meget klogere end du, Mutter.»

— — — — —
— — — — —

Johan stod og bandt sit Slips foran Spejlet i
Dagligstuen, da Kirsten kom ind. Igen i Aften
blev hun, — Gud veed for hvilken Gang, —
slaaet af, hvor smuk han var.

«Hvor du dog er køn,» slap det hende ud af
Munden, «jeg forstaar næsten, at Helga og jeg
er de eneste Fruentimmere i hele Byen, der ikke
er forelskede i dig.»

«Nej hør min lille Søster!»

«Ja, jeg skal sige dig, min Dreng, jeg har talt
ondt om dig i Dag, og derfor føler jeg Trang til
at være venlig! Og det mener jeg nu virkelig, at
med den Forstand, Vorherre har givet dig, er det
godt gjort, at du ikke er mere vigtig over din
Næse, end du er.»

«Men er I allerede færdige?» lød Helgas
Stemme inde fra Spisestuen, «det var et Særsyn
i dette Hus.»

«Og har endda Tid til at sige hinanden Be-
hageligheder,» lo Johan.

«Det er min Far Generalen, der virker,» sagde Kirsten raskt. «Naa Helga, er her saa ikke bleven meget pænt?»

«Du er en Knop, Kirsten.» Der var en Undskyldning i Helgas Stemme, «det vilde dog alt-sammen være tusinde Gange værre, hvis du ikke holdt sammen paa det. Men det glemmer jeg somme Tider,» tilføjede hun med et Suk, tog en hvid Krysanthemum fra en Vase og stak den i Haaret.

«Jeg er saa glad, Kirsten,» Johan gik hen til sin Yndlingssøster og lagde Armen om hende, «og det er pænt af Jer, at I har haft al denne her Redelighed for min Skyld.»

«Javel, og naar du blot vilde lade være at logre saadan med Halen for din Svigermor, saa skulde du have Tak, men det er rædsomt at se paa.»

«Jeg sætter megen Pris paa Svigermor.»
Helga lo, men Kirsten blev arrig.

«Du er en Torsk,» sagde hun, «vil du saa gaa ind og tænde Amplen i Kabinettet.»

«Han er dog en skikkelig Fyr,» sagde Helga og saa' efter ham.

«Ok ja, han er storartet til at tænde Ampler.»

«Er der ikke mere, jeg kan gøre?» spurgte Johan i den fredeligste Tone.

Kristen saa' lidt paa ham.

«Det er vist Synd, at jeg altid skælder dig

saadan ud,» sagde hun, «men jeg bliver jo alligevel rørt over dig bagefter, saa det kan gaa lige op. Men du er virkelig saa sød, naar du staar dær med dit gode Ansigt og slet ikke fornærmet paa Søster Kirstens Mundtøj.»

«Vi kender det jo,» smilede han.

«Ja og Gud veed, hvordan I vilde klare Jer, hvis I ikke kendte det. Søster Kirstens Mundtøj er mere værd end 1000 Kr. aarlig i rede Penge. Det siger jeg, og det er dog mig, der mest skal høre paa det.»

«Og Kirsten med Mundtøjet skal komme op og besøge Alvi og mig rigtig tit, ikke? Og I kan vist ofte give Alvi et godt Raad.»

«Aa Herregud dit Skind, du med din Alvi,» lo Kirsten, «løb saa og luk hende op, for det er nok hende, der ringer.»

Helga rystede paa Hovedet.

«Hvor du dog koster med ham!»

«Det skader ikke. Han har ikke godt af al den Forkælelse, han faar rundt om. Er Mor færdig?»

«Ja, men hun kommer vist ikke ind, før vi skal spise.»

— — — — —

Johan aabnede Døren for Alvilde. Han førte hende saa ridderligt, som var hun en Prinsesse, og hun holdt sit unge, lyse Ansigt løftet imod ham.

Hun var som spundet ind i sin egen Lykke. Hun ænsede kun den.

Johan stod, som vilde han lære hende udenad, medens hun sagde Goddag. Kjolens spinkle Silke-rosa, de glatte Koraller af netop samme Farve, der buede sig om Halsen og hvis længste Række forsvandt under Kjolens Nedskæring og Haarets Smykke af Blomsterknopper vundne i Nakkeknudens brede, lyse Fletning.

«Min Rosenpige, min Rosenpige,» hviskede han langsomt hen for sig, medens hun kom hen til ham, og hendes glade Læber syntes at fortælle om Kys, de havde i Behold. Der var en for-elsket Andagt i hans Øjne, som fik hende til at bøje Hovedet, da han tog Haanden, som laa om hans Arm og pressede sin Mund haardt ind i dens varme Skaal.

Der var endnu ingen Gæster komne, og de sneg sig ind i Kabinettet, medens Kirsten saa' efter dem med vaade Øjne.

«Forfærdelig søde er de nu begge to,» vendte hun sig mod Helga, og hendes store, dejlige Mund lo, «nu skal de dær ind og kurre.»

Men idet hun rejste sig for at gaa, lukkedes hendes Læber i pludselig Træthed, og Tankerne glemte Nuet for at spørge utaalmodigt og i Længsel efter en Lykke, en drømt og uvis Lykke, der laa fjernt ude. Maaske. — Og hvis ikke?

— — —
— — —
Fru Knudsen stod ved Køkkenbordet og hældte Skildpadden op i to store Fade. Madam Mathiesens Morgenpige, der var laant til Anledningen, lagde Snitter omkring Kanten med matematisk Nøjagtighed — 8 paa hver Side og to for Enden af Fadet.

Fruen snappede de overskaarne Æg og lod dem forsigtigt dumpe ned paa den bløde, brune Masse.

«Og husk saa endelig at byde paa venstre Side,» sagde hun, og hendes Kinder sved af Travlhed og Ængstelse, «og begynd altid med Borgmesterens Datter, du kender hende jo, lille Fanny; det er hende i lyserød Silke.»

Fru Knudsen overtog selv den anden Halvdel af Bordet. Hun havde dog alligevel ikke Ro til at sidde.

Fanny bar det store Fad ind, i begge Hænder og med bankende Hjerte. Saa lukkede hun Døren til Dagligstuen op.

Og ind kom de.

Oberstens Catarina havde taget Provstens Datter under Armen, og de vilde slet ikke lade sig skille ad, saa deres Kavalerer maatte sjaske bag efter. Johan førte hurtigt Alvilde midt hen for Bordet til hendes Plads, der var saa let at kende med den store Buket paa skraa over Servietten, og

Albert Resen, der sad ligeoverfor, saa' hendes Øjne tindre, da hun takkede for den.

«Du har endda bundet den selv, Johan, det kan jeg se,» sagde hun, vilde bryde en af Blomsterne af til hans Knaphul, men betænkte sig og tog af de lyse Roser fra sit Haar og gav ham.

Et Par korte Minutter glemte Albert Resen sin egen Dame.

Gamle Knudsen sad for Bordenden og havde faaet en ganske ung, lille En til Bords, — en fjern Slægtning af hans Kone, — der sad forskræmt i sin fattige Konfirmationskjole, og hvis milde Barneøjne rundedes mere og mere i Imponerthed over al Pragten omkring hende.

«Honoratioreserne» mønstrede først hverandre. Det var højtideligt bleven besluttet, at de alle vilde gøre deres yderste for ordentlig at vise de fattige Knudsens, hvem de var. Saa takserede Blikkene Fruens Dug, der var for kort, og som hun havde maattet længe med en mindre, Knivene, der var gamle, og de umage Glas.

Kirsten saa' Smilene, der mødtes.

Saa sagde hun «Skidt» ganske højt og slog et Kast med Nakken, der fik hendes Herre til at glo perpleks.

Fanny Morgenstjerne — som Kirsten kaldte hende — fløj ud og ind med Fadene, medens Angsten for at byde forkert intet Øjeblik forlod hende. Ja, og

saa Tanken om de røde Silkebaand, Frøken Kirsten havde lovet hende, hvis hun var flink.

«Gud, Catarina,» hviskede Præstens Datter Paula bag sin Herres Ryg til Oberstens, «de byder tre Gange. De tror vist ikke, vi er vant til Skildpadde.»

Catarina rystede smilende og overbærende paa Hovedet.

«Man kom her jo ellers ikke,» betroede hun sin Herre, men for Alvildes Skyld, det Skind. Hendes Mor havde ogsaa saa ondt af Borgmesterens, at det skulde gaa deres eneste Datter saadan. Det var jo ikke for det, Knudsens var jo rigtig venlige og rare Mennesker, men naar man nu var anderledes vant.

Og hun saa over imod Parret og huskede med et lille, ærgerligt Stik i Hjertet, at hun selv engang havde givet Sønnen af det foragtede Hus sin Kotillonssløjfe, og at hun havde grædt i Vognen hjem, fordi han den hele Aften kun havde danset en eneste Inklinationsstur med hende.

Men en Tilfredsstillelse var det dog, at Alvilde fik det saa fattigt. Ingen af dem havde maattet se Lejligheden; Alvilde havde sagt, det skulde vente til efter Brylluppet, naar alt var i Orden, men hun vidste dog, at de kun fik tre smaa Stuer. Og tænk at være nygift og ikke engang faa sit eget Kabinet!

Albert Resen havde en pikant syttenaars til

Bords, der allerede en Gang havde været forlovet og gjort det forbi igen. Nu sad hun og snakkede ganske aabenhjertig om det.

«Og du er virkelig slet ikke bedrøvet over det, Misse?» spurgte han.

«Forfærdelig! For han faar aldrig nogen, der saadan kan sætte ham i Humør som jeg, og det er netop det, han trænger til. Men jeg skal sige dig, Albert — for du er saa dejlig at betro sig til — jeg er ikke En, man bliver lykkelig med.» Og hun nikkede erfarent.

Albert saa' paa det sunde unge Ansigt med det pudsigt oprigtige Udtryk og den gammelkloge Trutmund og paa de ulasteligt rentlinjede og skraa Skuldre — de uomstridt smukkeste Skuldre i Byen — og tillod sig en smilende Tvivlen.

«I bliver allesammen forelskede i mig,» sagde Misse og sukkede, «du ogsaa, hvis jeg engang faar Lyst til det. Men jeg er nu skabt til de manges Glæde. Hvad kan det saa nytte, jeg gifter mig? Og det er Synd at gøre saadan en rar, skikkelig Mand bedrøvet. Jeg vil helst gøre alle glade.»

«Jeg bliver aldrig forelsket i dig, Misse; men du er en sød Pige og meget bedre end dine Ord!»

Og Misse trak paa sine skønne Skuldre, og alle hendes korte Tænder blinkede, mens hun lo og lo over, at han gad tage Verden og hende højtideligt.

Gamle Knudsen slog saa pludseligt og fast paa

sit Glas, at det gav et Sæt i hele Selskabet. Ansigterne vendte sig imod ham, nysgerrige og parate til at lade Latteren bryde fri ved første Anledning. Han mærkede det ikke. Han saa' glad og lige paa Svigerdatteren.

«Johan har jo budt Dem alle Velkommen paa sine og Alvis Vegne,» sagde han og talte langsomt med sin dæmpede og milde Stemme, «men jeg vil endnu have Lov til at sige dig Tak Alvi, fordi — ja, fordi du er, som du er. Jeg kunde have gjort det alle andre Steder end her, men nu fik jeg Lyst til det, da jeg saa' dig sidde dær saa ung og sød ved Siden af Johan. Jeg har ikke Ord, der er gode nok til dig, Alvi, men jeg vil sige dig, at du ligner Drømmene fra mine unge Aar og, lille Alvi, — de var meget, meget skønne.»

Han havde ikke rejst sig op, men var bleven siddende og havde talt, som om det var en almindelig Samtale, han førte.

Minerne om ham udtrykte skuffet Forundring. Nogle tog deres Glas, men betænkte sig og satte dem tilbage uden at drikke. Naa, man kunde vel endelig heller ikke drikke Alvildes Skaal i Øl.

Hun selv havde grebet Johans Haand og klemte den, forskrækket for, at Svigerfar skulde sige noget, de andre kunde gøre Nar af. Da han tav, sad hun først lidt og vidste ikke, hvordan hun skulde tage det, forbavset over hans Ro og Værdighed og

rørt over Ordene. Saa rejste hun sig, løb hen og kyssede ham. Det havde hun aldrig gjort før.

Honoratioreserne kikkede perplekse paa hverandre. Saa fejede Catarina det hele bort med en Skulder- og Haandbevægelse. Næste Dag snakkede alle i Byen om det underlige Indfald, gamle Knudsen havde haft, men der var dog dem, som syntes, det var saa pænt talt af ham.

Fru Knudsen havde lykkeligt faaet Gæsterne ind i Stuen og stod og tog imod deres «Tak for Mad» med et lille undskyldende Smil. Kirsten anstrengte sig og snakkede til alle Sider, men opdagede pludselig, at hun slet ikke behøvede at «le Liv i dem», som hun kaldte det. De ligefrem tog paa Veje med at more sig. Selv Catarina havde glemt, at hun var i et Hus, hvor «man» ikke kom og sad i kaadt Velvære, helt begravet i gamle Knudsens Stol og lænede Nakken mod Kirstens Fichu i glædelig Uvidenhed om Fedtplamasen bagved.

«Hør, hvor de ler! Aa, Gud ske evig Lov og Tak, at de morer sig,» sagde Fru Knudsen til Fanny Morgenpige, medens de ryddede Bordet og lavede i Stand til Æblekagen og Portvinen, «de er rigtignok fine allesammen, ikke Fanny?»

Men Fanny Morgenpige, hvis Pisk af lutter Iver strittede og føg om hende, tænkte mest paa sit eget og sagde, for hun vilde ikke selv tale om Silkebaandene:

«Og saa' Fruen saa, at jeg huskede at byde til venstre?»

Alvi sad inde i Kabinettet, der var saa lille som et Kabinet kan være, og Johan laa paa Knæ foran hende med sit krøllede Hoved op imod hendes Bryst.

«Det er alt for godt til at være sandt,» sagde hun heftigt. Hun følte sig ør, hensynsløs lykkelig. «Og saa er det alligevel ikke godt nok, for dette skulde have været vores Bryllup, saa vi kunde være gaaede lige hjem til vores eget Hjem og slet ikke havde behøvet at sige Farvel.» Og hun presede hans Ansigt saa haardt ind imod sin Hals, at Korrallerne smertede; mens hun lagde sin Mund mod hans Haar.

«Jeg kan jo heller ikke holde det ud længere,» hviskede han, «aa Alvi, Alvi, hvis du nu ikke havde brudt dig om mig. Jeg har jo holdt af dig saa længe, i saa mange Aar, hele mit Liv, synes jeg.»

Hun lo i overmodig Lykke, fik pludselig Taarer i Øjnene, huskede saa, at det ikke gik an, de blev siddende her, og glemte det igen, mens hun kyssede og kyssede hans Haar.

«Veed du,» sagde hun, «at naar jeg vil fortælle dig, hvor meget jeg holder af dig, saa ønsker jeg saadan, at jeg kunde finde nye Ord, ualmindelige Ord, som aldrig før var bleven brugt. Og det skulde være vores Ord, som ingen andre kendte

eller maatte høre. Og hvert af dem skulde være som en stor, kærlig Gave, jeg gav dig.»

«Hvor er du dog sød, finere og dejligere, dejligere end nogen anden.»

«Nu skal du høre,» sagde hun og støttede Kinden mod hans Pande, medens hendes Hænder kærtegnede hans Haar, «somme Tider, naar du var gaaet om Aftenen, og jeg slet ikke kunde holde ud, at det nu igen skulde vare saa længe, før jeg fik dig at se, saa tog jeg alle dine Breve med mig i Seng. Og saa dryssede jeg dem over Tæppet og Hovedpuden, alle Vegne, og naar jeg lagde mig ned og rakte Armene ud over Lagenet, saa mærkede jeg dem overalt, under min Kind og under mine Hænder. Og saa drømte jeg altid om dig.»

«Alvi, hvor jeg dog længes efter dig.»

«Men du har mig, du har mig jo!»

«Men jeg vil have dig altid! Jeg vil se dig vaagne om Morgenens varme af Søvn og med Haaret i Uorden, jeg vil se dig vande Blomster og blive ærgerlig, spekulere og snakke med Pigen om de alledagligste Ting. Jeg vil se dig træt og søvnig og kaad, se dig komme vaad hjem fra en Tur i Regnvejrs og høre dig skænde over Sølet paa Gaden. Jeg vil se dig, naar du ler og faar Breve, naar du har Snue, læser Aviser eller binder din Sko. Jeg vil have dig altid, se dig altid, alt det, de andre ikke maa have og ikke

maa se. Jeg vil se dig med Huller paa Strømperne — —»

Nu lo hun.

«Men fy da, John, det har jeg da aldrig.»

Han rejste sig, tog hende i Armene og bar hende hen til Vinduet.

«Kan du se Lygten dær — og den vaade Gade? Du skulde vide, hvor mange Aftner jeg har gaaet op og ned i denne Gade og tænkt paa dig. Længe før du blot ænsede mig. Jeg holdt af dig, allerede da du var en helt lille Pige og gik med halvlång Kjole og din tykke Fletning ned ad Ryggen. Kan du huske, du havde hvide Strømper og sorte Sko med Korsbaand paa til din sidste Skoleskovtur? Da mødte jeg dig netop; du var paa Vej hen til Skolegaarden, hvor Vognene holdt. Ser du, saadan har jeg maattet nøjes med Glimt og Smuler. Kan du saa forstaa, jeg er bleven saa begærlig, at der ingen Grænser er for min Fordringsfuldhed?»

Hun sad ganske stille paa hans Arm og lyttede. Hendes Tanker blændedes af Glansen fra den store, ventende Lykke.

DET var den sidste Aften før Brylluppet. Borgmesteren og Fruen var gaaede hen i Lejligheden for at se, at alt nu virkelig var i Orden og intet manglede, og Alvilde havde sat sig ind ved Vinduet i Dagligstuen. Gaden var tom, og det blæste, men Lyset fra Maanen faldt skraat ind og saa skarpt, at Stuen var fuldt lys, hvor det traf.

Alvilde sad dukket, Hænderne laa fast ned i Skødet, og hendes Tanker gled fra det ene til det næste, strejfede løst de mest ligegyldige Ting, skønt hun helst vilde tænke kun paa Johan.

Saa kom Onkel Niels ind.

Han stod lidt og saa' paa hende, før han satte sig i den dybe, grønne Stol, der stod inde i Mørket, paa den anden Side af Maanestraalernes Stime.

«Men hvorfor har du dog taget dit Haar ned?» sagde han og blev ved med at se paa den stærke, lyse Fletning, der hang ned over hendes Skulder, lige i det allerskarpeste Maanelys.

Hun havde siddet med Ansigtet vendt ind

imod Stuen. Nu drejede hun sig hurtigt om imod ham og lo lidt.

«Aa,» sagde hun halvt fløv, «jeg havde saadan en Lyst til at være en lille Pige igen — blot i Aften — den sidste Aften før Imorgen. Det var kun saadan et Indfald.»

Hun drejede igen Hovedet ind imod Stuen, og atter krummede Haarets Fletning sig over Skulderen, ud mod Lyset, som en gul Bue i det gule Skær.

«Nu er du da lykkelig, lille Alvi! — Nej, bliv siddende som du sad. Sid ganske stille lidt endnu.»

Hun blev siddende, undrende. Hun var aldrig vant til at høre hans Stemme saa blød.

«Hvorfor vil du gerne, jeg skal sidde saadan?»

Han ventede lidt med at svare.

Hun tænkte, om han maaske var meget mere ked over, at hun nu skulde hjemme fra, end hun havde vidst af, og huskede sit Sværmeri for ham, da hun var en 14—15 Aar. Et fantastisk og sky Sværmeri, mest fordi saa mange andre drømte om ham, noget fordi han viste saa megen Ømhed for hende altid.

Men det var slet ikke det, og nu røbede han næsten mere, end han selv vilde, fordi hendes Stemning, Hyggen og mange Tilfældigheder skabte en Trang i ham til at mindes det, der længst var forbi.

«Jeg saa' paa dit Haar,» sagde han, og hans

tydelige Stemme var dæmpet, «det er saa smukt, som det ligger dær. Det er helt anderledes i denne Belysning, end det plejer. — Det er som en Streng af gammelt Guld. Jeg har engang set Haar med den samme Glans, men det er længe siden. Og det Haar, jeg tænker paa, havde altid samme Glans som dit nu.»

Aa, det er En, han har elsket, gættede hendes Tanker straks.

«Var det ogsaa saadan en Fletning?» sagde hun nænsomt, bange for at skræmme det Æventyr bort, som laa bag hans Ord.

«Jeg har aldrig senere set den Farve, før nu i dette Øjeblik. Maanelyset er ogsaa mærkelig stærkt i Aften. Hun, der havde det underlige Haar, var ældre end du og meget anderledes. Jeg tror, hun forlangte mere, end Livet kan give.»

«Hvor det dog vilde være forførdeligt, Onkel Niels, hvis — — —.»

«Hvilket?»

«Hvis Livet skuffede En.»

«Det gør det jo altid, lille Alvi.»

«Ikke, naar man holder af.»

«Ja, det veed jeg ikke, Alvi.»

«Jeg tror ikke, du forstaar, hvor meget man kan holde af, Onkel Niels. Men jeg — — jeg venter paa det straalende!»

Han smilede og igen laa hans Blik over Fletningens lyse Stribe.

«Nej, jeg forstaar det vist ikke, og jeg tror heller ikke paa det. Mig har Livet kun lært, hvor ensomme Mennesker er. Jeg synes, et Menneske er mere alene, end om det stod paa en øde Klippe langt ude i Havet og kun saa' Vand om sig til alle Sider. Men saa længe man ikke har forstaaet det, saalænge kan man godt lukke Øjnene og tro sig i Pagt med andre. Og saa gør det endnu ingenting. Det er først, naar man engang har forstaaet, — at Livet bliver slemt. Og fra det Øjeblik er man alene for alle Tider.»

«Det veed jeg vist ikke rigtig, hvad du mener med. For naar man holder af, — — jeg er ikke alene, Onkel Niels.»

«Nej, nej.»

«Men du skal jo heller ikke giftes i Morgen.»

Han hørte paa hendes Stemme, at Jubelen gjorde den usikker, ligesom tog Vejret fra hende.

«Nej —,» sagde han, «lille Alvi.»

Han husker hende, hvis Haar var som gamelt Guld, tænkte hun og glemte det saa igen — for Tanken om Imorgen.

Han gjorde en Bevægelse, og hun vaagnede op.

«Du er i Grunden helt anderledes end de andre, Onkel Niels; veed du —,» hun lo lidt, morede sig og var alligevel forlegen, «veed du, at jeg engang har været forelsket i dig?»

«Nej da!» Han vidste det bedre end hun selv

og ogsaa, hvor let han havde kunnet bøje hende imod sig, om han havde villet.

«Jo, da jeg var 15 Aar. Nu gør det jo ingenting, at jeg siger det, vel? Aa, jeg var saa bange for, at du skulde opdage det, eller at nogen andre skulde faa det at vide. Skal jeg fortælle dig noget, Onkel Niels?»

«Ja, gør det, lille Pige.»

«Kan du huske engang, vi var til Selskab hos Oberstens, og Catarina vilde absolut ud og se paa Stjerneskuddene, skønt hendes Mor sagde, det var for koldt. Og saa kom vi da ogsaa allesammen ud i Haven, og det var næsten helt mørkt, og jeg havde den lyseblaa paa, du veed, den nedringede, jeg fik til min Konfirmation. Og du stod lige bag ved mig, og pludselig spurgte du, om jeg ikke frøs, og i det samme lagde du din Haand paa min Skulder, lige her. Jeg kan føle den endnu, naar jeg tænker paa det. Den var saa dejlig varm, og min Hals var bleven saa kold. Tænk dig, jeg drømte om det om Natten! Jeg syntes, du havde været saa forfærdelig god ved mig.»

«Og alt det skal jeg først have at vide, nu da det er for sent?» lo han.

«Aa, du slemme Onkel Niels!» Alvilde fløj op, slog Armene om ham og lagde sin Kind ind mod hans Pande, «du synes jo bare, jeg er en lille, dum Unge. Og forresten var jeg slet ikke ene

om det, for vi sværmede næsten allesammen for dig. Hele øverste Klasse syntes, at du var ligesom Ibsen, for ham kan man heller ikke forstaa, men han er ogsaa saa «spændende.»

«Nej men sikken da en Ære!»

«Naa,» sagde Alvilde og blev pludselig alvorlig. «Gud veed, om der ikke er dem, som elsker dig endnu.»

«Nej du, det er vist kun, naar de er saa grønne, som Du var den Gang. Senere hen gaar det over.»

«Det veed jeg ikke! Men i hvert Fald er du min Onkel Niels og ingen af de andres. Saa kan de sværme for dig alt, hvad de vil.»

Han tog hende om Hovedet og kyssede hende. Han havde ikke kysset hende, siden hun var en ganske lille Pige, og hele sit Liv huskede hun dette Kys. Hun gemte Mindet om det som en god og hemmelig Gave, en tryk Glæde, der aldrig kunde berøves hende.

BRYLLUPSMIDDAGEN var forbi.

Gæsterne spredte sig i Stuerne, øre, hede, rørte og snakkende. Annette Stupige og Alvildes nye Pige, Olga Madsen, bød Kaffe og Likør rundt, medens Bergholt inde i Spisestuen samlede Blomsterne af Bordet og græd Champagne og Rørelsestaarer over Alvilde og sine egne, heden-gangne Bryllupshaab.

Onkel Niels kom ind med en Bunke løst sammenbundne, lyserøde Nelliker i Haanden.

«Aa Bergholt, kan De sørge for, at disse Blomster bliver lagt ned i Vognen. De andre Buketter er jo bragt hen i Lejligheden, ikke sandt? Men husk saa, at De lægger dem ned, inden den unge Frue kommer; ellers bliver de glemt!»

Inde i Borgmesterens Værelse omringede man Alvilde, der græd og lo, omfavnede En og blev kysset af en anden, klinkede og hilste til alle Sider med en Kaffekop eller sit Likørglas, som

det kunde falde sig og forsikrede dem alle, at hun elskede dem.

Onkel Niels saa' et Øjeblik smilende paa Gruppen. Saa styrede han hen imod Kirsten, der sad alene i en smal Hjørnesofa inde i den store Dagligstue.

Hun havde Skødet fuldt af Blomster, som hun legede med, og hun saa' ikke op, da han kom hen og satte sig ved Siden af hende.

«Naa Kirsten, sidder De her saa ganske alene?»

«Ja.»

«Og leger med Blomster?»

«Ja, de laa løse, — et Sted! En hel stor Bunke. Som om de var skubbede tilside.»

Niels Bang blev ved at se paa hende. Hendes varme, unge Ansigt var bøjet, den faste, blottede Nakke halvt drejet bort fra ham, og hendes Hænder tog langsomt og tankeløst om Blomsterne i hendes Skød.

Hun havde haft ham til Bords, og de havde kun talt om ligegyldige Ting.

«Nu er Alvilde da lykkelig,» sagde han stiltørdigt.

«Ja.»

Hun vidste ikke selv, hvorfor det altid faldt hende saa svært at finde ordentlige Svar, naar hun talte med ham.

«Men hun er jo ogsaa kun 21 Aar. — Det er Skade, at man efterhaanden mister den Evne.»

«Gør man det? — Evnen til at være lykkelig?»

Hendes Stemme var ængstelig eller bedende; lidt af hvert.

«Ja naturligvis! Man forbener! Eller maaske er det, fordi man ikke mere tror paa Lykken, at den svigter En. Man tør ligesom ikke mere tro, at den findes.»

«Og De — tror — altsaa — — ikke paa den? Eller vil ikke?»

Hun vendte sit Ansigt lige imod ham og talte meget sagte. Hendes Hænder laa slappe over Kjolens grønne Silke.

«Hvor gammel er De, Kirsten?»

«Snart 19 Aar.»

«Og har gaaet og drømt her i denne lille By altid? Aldrig været — derude?»

Hun rystede paa Hovedet.

Nu var den fine Profil igen sænket, og han nød dens unge og rene Linjer.

Der blev en Pavse. Han havde lænet sig tilbage i Hjørnet af den lille Sofa og lagt Benene overkors, som han plejede. Ganske langsomt vippe han Foden op og ned, og undertiden strejfede den næsten umærkeligt hendes Kjole. De lange, grønne Silkebaand fra hendes Bælte laa ned

imellem dem, og hans Haand legede tankeløst med Moireets ru Flade.

«At man kan være saa ung,» sagde han lidt efter. Og saa, langsomt: «poor child.»

Ordene lød som et Kærtegn, mere end som en Beklagelse.

Ømheden i hans Stemme gjorde hende glad. En ør og pludselig og trøstet Glæde.

«Aa ja, jeg er da ung, ikke?» Og hun vendte sig igen helt om til ham, saa troskyldig koket og sikker i sin lydefri Ungdom.

«Og smuk, Kirsten, meget smuk! Men det behøver jeg nok forresten ikke at fortælle Dem.»

En villig Anerkendelse, intet andet.

Glansen i hendes Øjne døde, og hendes Hænder tog atter om Blomsterne.

«Se!» sagde hun og prøvede at lægge Glæde i sin Stemme, «er den ikke smuk?» Og hun holdt en tung og yppig Nellike med en hidsigrød Farve op imod ham, nær hen til hans Kjoleknaphul.

«Jo, den passer godt for Dem. Men den er altfor — altfor ung til mig!» Han rystede smilende paa Hovedet og rettede med en lad og langsom Bevægelse paa den halvvisne, lyslilla Krysanthemum i sit Knaphul.

Hun sad og saa' paa den tilbageviste Blomst med en Følelse af Skam og med noget underlig stivnet om sin Stilling og Ansigtets Udtryk.

Han vilde ikke se paa hende, og saa begyndte

han at tale, hurtigt, næsten irriteret og uden at vente paa Svar.

«Synes De ikke, det er pudsigt at sidde her og se paa al den Rørelse uden om os, Frøken Kirsten? Til daglig skænker de Mennesker dær ikke hverandre en Tanke, men saa sker det, at de en Dag bliver tilsagt til Fest, faar en pæn Kirketale og rigeligt med Champagne bag efter — og Kærligheden er der, lige med det samme. Jo mere Vin, der fyldes i Glassene, des mere Kærlighed fyldes der i Hjerterne. Tilsidst kan det slet ikke være der altsammen, og saa kommer Taarernes Tid. Og Ordenes! Det maa være underlig flovt næste Dag, synes De ikke? Jeg var engang til et Bryllup, hvor nogle af Gæsterne end ikke vilde køre i samme Vogn til Kirke. Efter Bordet var Kærligheden der i den Grad, at de Gud hjælpe mig helst vilde have ladet sig begrave sammen. Ja, vi er grundkomiske allesammen! — Naa?»

«Det er naturligvis, ligesom man ser paa det,» sagde hun. Lydigt og udtryksløst.

«Ja, De synes maaske ogsaa, at jeg er en indbildsk Fyr? Saadan En, der blot sidder og lurer paa andre, morer sig over at se, hvorledes Livet narrer dem — som en anden onskabsfuld Edderkop. Tror De ikke, jeg kender den Vise? Naa? Men De forstaar ingenting, Kirsten. Dem kan Livet endnu bilde al mulig Løgn ind. De er saa

ung, saa — -- utaalelig ung, irriterende ung. Veed De, at Ungdom gør hovmodig, Kirsten?»

Hun svarede ikke. Hun rystede paa Hovedet i bedrøvet Undren over ham. Hvorfor sad han dær og talte skændende og uroligt. Hun burde vel egentlig gaa, men kunde det ikke. Hvor ond han saa var ved hende, var det dog tusinde Gange bedre, end naar han var borte.

«En af mine smaa Kusiner, — et rent Barn, omtrent i Deres Alder, — beskyldte mig netop for det samme som De. Jeg prøvede paa at lære hende, hvor ganske taabeligt det er, naar Folk tager deres forskellige Tilskikkelser højtideligt. De er dog alligevel ikke mere værd end en god Cigaret. Men veed De, hvad det Pigebarn svarede mig? Med en ægte attenaars Dybsindighed, og hun var meget stolt over den selv: «Pyt Fætter Niels, sid du bare oppe paa din Balkon og vær haanlig og se ned paa os andre. Mig faar du ikke med, for jeg vil være nede paa Gulvet, lige midt i hele Karnevallet og Støjen — hvor man danser!» Og saa saa' hun ud som — ja saadan som man ser ud, naar man kun er 18 Aar.»

«Man er vel saa ung, som man selv vil,» svarede hun træt. Alt i hende anklagede ham, der stjal de faa Øjeblikke, hvor de kunde være alene, ødte dem uden at give hende nogen Glæde.

Pludselig slog han om.

«Jeg har Lyst til at sige Dem Komplimenter

i Aften!» Han bøjede sig en ganske lille Smule nærmere hen imod hende. «Jeg veed nok, det skal være en Fornærmelse. Sludder! Og saa har jeg Lyst til imens at se paa Deres Ansigt. Alle Kvinder tager saadan noget forskelligt. Jeg har Lyst til at gøre det groft. Ja, det er maaske den Virkning, Champagnen har paa mig, De ser jo, at jeg ikke kan blive rørt som de andre omkring os. De er saa smuk, Kirsten. Uforskammet smuk og fornærmende ung. Og jeg — jeg sidder her og forstaar, at jeg er færdig, sat udenfor, — op paa Balkonen, som den lille Kusine sagde. Naa, jeg kunde vel forresten ogsaa være ung, hvis jeg vilde. Tror De mig ikke, Kirsten?»

Hun saa' paa ham. Hendes Øjne bad om Skaansel, og hendes store, røde Læber skælvede. Hendes Blik mødte hans, dukkede sig i det og bad. Vinen og Ungdommen sang i hendes Blod, fødte en Stemning, der vilde vove og ikke kunde vente, der forlangte og bønfuldt og ikke vilde tro det, der var Vished og Sorg. Et trodsigt Haab, der af al Magt ikke vilde se eller forstaa.

«Onkel Niels — —.»

Hun mærkede den strejfende lette Berøring af hans Fod mod sin Kjole. Han tvang sit Blik bort fra hendes og fæstede det paa det grønne Silkebaand, som han igen snoede om sin Haand.

Pludselig fo'r det gennem hende, at det Baand, hans Hænder legede med, ikke var betalt, var en

Gave, — en Almissee. Det var kun en Bagatel, og hun havde uden Skrupler taget imod det, men i dette Øjeblik følte hun med Skam, at hun bar det, fordi hun var smuk nok til, at en Mand vilde, fattig nok til, at en Mand turde give hende det.

Og hun rev det ud af hans Haand.

Han saa' op, overrasket.

«Maa jeg ikke — lege med Deres Bælte, Kirsten?»

Han kunde ikke, mod sin Vilje, undgaa at se, hvor smuk hun var i sin Ømhed og Sorg. Hendes Hænder laa sammenknugede i Skødet, over de glemte Blomster — som et Barn, som et rørende og sorgfuldt Barn.

Med en pludselig, ubehersket Bevægelse lagde han sin Haand om hendes Nakke og var vaagen i samme Nu.

Han rettede sig og tog Foden ned, saa at den ikke mere kunde røre hendes Kjole. Hans Ansigtstræk slappedes og fik deres gamle Udtryk.

Saaledes sad de lidt. Han søgte efter nogle ligegyldige Ord.

«Naa, jeg har nok kedet Dem med al min Snak,» sagde han let og skødesløst, «og Brudefolkene er ved at sige Farvel. Det er ogsaa blevet sent, men i behageligt Selskab glemmer man jo let Tiden.»

Han rejste sig og stod et Øjeblik stille foran hende og saa' paa det bøjede Hoved. Ja, vist var

det Synd, blodig Uret, men hvad kunde han gøre for det, hvorledes skulde han hjælpe?

Han havde Lyst til at tage hende i Armene, kæle for hende —

Med en helt pludselig og hurtig Bevægelse sænkede han sit Ansigt tæt ned over hendes Haar.

«Maa jeg kysse Deres Haand, Kirsten?» sagde han lavt, greb den hastigt og kyssede den, lige ved Haandleddet. Saa slap han og gik.

Den havde ligget saa viljeløst mellem hans. —

Da Kirsten rejste sig, faldt de glemte Blomster fra hendes Skød, gled ned over den grønne Silkekjole og blev liggende paa Gulvet foran hende.

Hun saa' dem ikke, og hendes Fod knuste dem, idet hun gik. — — — — —
— — — — —

Inde i Spisestuen blev de ved med at sige Farvel. Alvilde vandrede fra Favn til Favn. Hver Gang, hun var naaet ud til Entrédøren, var der altid en eller anden, hun endnu engang maatte tage Afsked med.

Hun kunde slet ikke slippe sin Far.

«Saa, saa, lille Barn, skynd dig nu; Vognen har allerede ventet længe.» Borgmesteren klappe hendes Haar og skød hende læmpeligt ud af Døren.

Johan løftede hende ind i Vognen. Hun vendte

sig endnu engang om til Moderen, mens Taarerne løb ned over hendes Kinder.

«Aa,» sagde hun og rakte Armene imod hende, «jeg holder saa meget af Jer.»

Og idet de kørte, hørte hun gennem Vognrummelen og Hurraraabene Onkel Niels's Stemme:

«Farvel, lille Fru Alvilde.»

KIRSTEN rejste sig sagte op i Sengen og lyttede. Hun var saa bange for at vække Helga, men hun kunde ikke længere udholde at ligge her ved Siden af hende og høre paa hendes rolige Aandedræt.

Blot det legemligt at være saa nær ved et andet Menneske var hende en Pine.

Forsigtig tog hun det tynde Silkekludetæppe fra sin Seng og Aftenkaaben, som hun havde kastet over en Stol, da hun i Nat kom hjem.

Blot Helga dog ikke vilde vaagne. Blot hun dog maatte være fri for at svare paa hendes Spørgsmaal, fri for alt og alle og have sine Tanker i Fred.

Saa fandt hun i Mørket Tøflerne under sin Seng og gled lydløst hen over Gulvet, drejede Døren varsomt op, sneg sig igennem Spisestuen og gik ind i det lille Kabinet.

Dær satte hun sig i Stolen ved Vinduet, hvor Alvilde for fire Dage siden havde siddet sammen med Johan.

Og Gaden udenfor var den samme. Den matte Lygte, som uroligt og spredt lyste paa den graa Husside ligeoverfor, var den samme.

Alt var som før.

Som det vilde blive ved at være i Morgen og om nogle Dage og om mange Aar.

Kirsten svøbte Tæppet om sig og lændede sig tilbage i Stolen. Hun havde en kold og tom Følelse i Hjernen, en heftig Træthed af at have ligget vaagen i flere Timer. Naar hun dog blot havde kunnet tænke paa noget andet, men det var, som om alt tvang hendes Tanker tilbage til den samme, eneste Sag.

Hun huskede, hvorledes hun for fire Dage siden havde hentet Kludetæppet fra sin Seng og spredt det over Sofaen, for at dets tynde og fattige Pragt skulde dække over de mange slidte og plettede Mærker af Fødderne, som havde ligget der. Og samtidig havde hun følt en trist Tilfredshed over, at han dog i det mindste ikke havde været blandt dem, for hvem hun skulde lyve Fattigdommen bort. Al denne Forstillelse, som alligevel ikke nyttede, alle disse Smaakneb og Smaaløgne, som ikke bestak nogen — Helga havde Ret, det var uværdigt; men hun tænkte kun over det, naar det berørte hendes Forhold til ham, vant som hun var til det fra sin første Dag.

Nej, han skulde helst altid kun se hende i Silke. Og han maatte aldrig ane, at det havde kostet

næsten alle hendes Sparepenge og mange Natteters Arbejde for een Aftens Skyld at ligne de unge Piger, han ellers var vant til at komme i Selskab med.

Og hvad havde det saa hjulpet?

Gid hun dog havde kunnet tænke paa noget andet. Maaske var det dumt af hende at gaa her ind, hvor der slet ingen Mulighed var for at komme til at sove. Men det var saa pinagtigt at være saa nær ved Helga; hendes Aandedrag, hendes Søvn, alene Bevidstheden om, at hun var der!

Og hun maatte jo igennem denne Nat.

Hun saa' paa sine Hænder, der randedes af Natkjolens Strimler og lyste saa underligt blege i Nattens Graa. Dær havde han kysset hende. Og hans Stemme havde lydt, som ønskede han hende al tænkeligt godt og bad hende glemme det onde, han var nødt til at volde hende.

Nej, det var dog bedre ikke at sove.

Det grusomste og klareste Øjeblik er altid det, naar man efter nogle Timers Glemsel vaagner op og forstaar og ser, at alt er som for et Døgn siden, at Livet derude gaar sin Vej, aldeles som før og altid, at Arbejdet, Maden og Menneskene venter paa En, at de gaar ud fra, man vil tage fat, hvor man slap, som om intet var hændet — tage sin Sorg op, kalder de det vist — selv om man føler det, som om al ens Styrke var knust.

Saa hellere blive ved med at tænke, tænke og

tænke, til Tankerne tilsidst blev for trætte til længere at forstaa, hvor slemt det hele var.

Hvor den Gade derude var tom.

Ikke en Lyd, intet, der kunde tvinge hendes Opmærksomhed bort.

Hun havde haabet alt af denne Aften, længtes saa utaalmodigt og bange efter, at den skulde bringe hende Klarhed. Hun maatte have et ærligt Ord. Og hun havde haabet trods alt. Paa Trods af al Fornuft og alle Tegn. Det umulige bliver naturligt, naar man ønsker det saa stærkt. Hun havde drømt alle mulige Afslutninger, men ingen saa sørgelig som denne. Aldrig havde hun troet, at hun kunde gøre eller sige noget, som senere kunde faa hende til at skamme sig.

Det havde været saa meget, meget bedre, om hun ærligt havde sagt ham, at hun holdt af ham, og at hun maatte have Klarhed engang. Alt havde været bedre end dette Koketteri for at faa ham forelsket i hendes Skønhed og Ungdom, denne Anstrængelse, han havde kunnet læse udaf hendes Bevægelser, hendes Øjne og Stemme.

Allerede ved Bordet havde hun forsøgt at lokke ham bort fra den venlige Passiaren, han havde begyndt paa, og hen til alvorlige Spørgsmaal, — mest paa Analyseren over Kærlighed, det kunde ikke nægtes. Men altid havde han drejet af, haft en Spøg eller en lille Ironi parat og smilet af hendes «mærkelige Højtidelighed.»

Og hun havde følt, hvor daarligt hendes Sag stod, og hun havde kæmpet videre alligevel.

Hun havde forsøgt alle Midler, slaaet over i hans spøgende Tone, var bleven kaad, havde udtænkt smaa Bevægelser og smaa Ord, som hun troede kunde klæde hende i hans Øjne.

Og forgæves.

Hun skammede sig, og nu kunde intet mere forandres.

Hun følte en legemlig Smerte ved Tanken. Som om hendes Blod randt fra et Saar inde i Brystet og aldrig vilde standse. Og det var saa hjælpeløst, saa utrøsteligt sandt, at det aldrig kunde blive anderledes, at Afslutningen var kommen og hendes Dom dømt.

Hvorfor havde han forsmaaet hende? Hun havde baade Skønhed nok og Ungdom. Det var vel heller ikke, fordi hun var fattig. Det var ene og kun, fordi han ikke kunde bryde sig om hende.

Et Øjeblik havde han ladet sig friste af hendes Skønhed. Det vidste hun, men det voldte hende ingen Triumf, ingen Glæde. Hvorfor kunde han ikke holde af hende? Var hun ikke god nok, ikke klog nok? For dristig eller for leende efter hans Smag? Snakkede hun for meget? Men den Side hos hende kendte han da egentlig ikke noget til. Havde da heller ikke anstrengt sig særlig for at lære hende tilbunds at kende. Og i hans Nærhed snakkede hun sandelig ikke for meget, hun blev

snarere tavs; for al denne Leen og Sludren kom jo mest, fordi alting hjemme var saa trist og træt og fattigt. Hun maatte snakke sig fra denne tavse Fattigdom, maatte prøve at gaa uden om den med et kaadt Ord eller en Latter, forsøge at se det bedre end det var eller slet ikke at se, for ellers var Livet ikke til at leve. Men i hans Nærhed var hun lykkelig, og dær behøvedes alle disse Hjælpe midler ikke.

Hun lukkede Øjnene for ikke at skimte den grønne Silkekjole, der laa som en utydelig Masse over Stoleryggen ligeoverfor hende.

Det havde været saadan en lykkelig Spænding, naar hun prøvede den! Og hvor mange Gange havde hun ikke ligget vaagen om Natten i den sidste Tid og spekuleret over den Kjole, tænkt sig selv med den paa, grundet over den klædeligste Udskæring, over hver Fold og hver Rynke.

Hun havde næsten været glad over at skulle sy den selv. Hun havde drømt saa lykkeligt imens, og hvert Sting, hun tog, var en lille hemmelig Bøn til ham om at finde hende smuk i den.

Og nu — og nu.

Saa huskede hun den lette og bløde Berøring af hans Fod. Med en lille bitte Drejning havde hun faaet skubbet Kjolen blot saa meget nærmere under hans Sko, at Gnidningen mod Silken lige hørtes. Det var kun saadan en ubetydelig Ting, men den havde voldt hende saa megen Glæde.

«Onkel Niels —» havde hun kaldt ham; for første Gang og for sidste. Hvad mon han nu tænkte om hende? Hun saa' for sig hans kloge Øjne og halvt ironiske, halvt medfølende Smil. Senere havde han saa underligt tabt sin Overlegenhed og var bleven nervøs, irriteret, næsten ond, syntes hun. Var det da noget, som aldrig før var hændt, at en ung Pige havde været ulykkelig forelsket i ham? Det var underligt, at en Sag, der dog i Grunden kunde være ham saa ligegyldig, saaledes kunde bringe ham ud af Fatning. Men mon han ikke alligevel havde holdt en lille Smule af hende, havde ønsket et kort Øjeblik at tage imod Gaven, hun bød, — al sin Ømhed og Ungdom.

Men han vilde med al sin Vilje ikke, han ønskede ingen Uro eller Forandring i sit tilvante Liv.

Nu havde han vel Medlidenhed med hende, Medlidenhed med den smukke, fattige og rappe Kirsten Knudsen, der ikke engang havde saa megen Opdragelse, at hun forstod at beherske sig.

Tanken sved forbitret igennem hende. Mænd havde Lov til at være forelskede og ulykkelige, alt hvad de vilde; det var ofte kun en Tiltrækning mere; men naar en ung Pige, endda en fattig Pige, blev det, saa skulde det være latterligt.

Fattig Pige —? Ja netop. Kunde han nænne at tro, at hun havde tænkt paa «at gøre et godt Parti»? At hun vilde sælge sig til ham? Han

havde selv engang sagt, at der altid laa Egen nytte og Beregning bagved selv den oprindeligste Følelse.

Og hun, som saa gladelig vilde være bleven hans Veninde, hans Elskerinde, hvis han havde tilladt det. Hun havde gerne givet ham alt, blot for den Lykkes Skyld at volde ham nogen Glæde. Men heller ikke det vilde han tage imod. Maaske havde Fattigdommen og Slidet mærket hende, saa at hun stødte hans forvante Smag uden selv at ane det. Hun havde engang læst, at Helten i en Bog sagde om sin Elskede: «Hun ejer den Forfinelse, som betinger Legemernes Sympati mellem os.» Mon det var saadan noget lignende, Folk mente, naar de sagde om to, at «de passede sammen.» Var hun af en grovere Støbning?

Men det var altsammen saa umuligt at forklare, saa uforstaaeligt og saa sørgeligt.

Alligevel vidste han slet ikke, hvor stor Gaven var, hun havde budt ham, og som han havde forsmaaet. Om han dog ikke var bleven rigere gennem hende end ved at sidde i sin ubrudte Ro, højt over dem, der dansede — og græd maaske? Ja, men som dog var midt inde, hvor Livet var.

Maaske var hun rigere med sin Sorg og sine døde Haab end han i sin Ro.

Men han havde dog kysset hendes Haand, havde holdt den et Øjeblik imellem sine og kysset den. Aa Gud velsigne og lønne ham for det Kys! Det

var kun en Almisse, men den var givet af et godt Hjerte, mént som en Undskyldning og Tak og en Bøn om, at hun ikke vilde angre sin Ærlighed imod ham. At hun havde vovet at bekende sin Redebonhed.

Og det var heller ikke vist, at hun havde kunnet nøjes med altid kun at give. Maaske vilde denne Kærlighed, der havde groet i hende fra hun var Barn, alligevel tilsidst gøre Oprør mod sine fattige Kaar, vilde forlange, fortvivle og ende med at kæmpe mod alt og alle, der betød noget for ham.

Allerede de røde Blomster, som laa nede i Vognen til Alvilde, havde svedet hendes Øjne. Og hvorledes vilde det ikke være bleven?

Men han havde ikke ønsket hendes Gave under nogen Form.

Han ønskede intet uden at være i Ro.

Med et fattigt Kys paa hendes Haand til Afsked.

ALVILDE laa og rakte sig ud af Dagligstuvinduet, saa langt, at hun var lige ved at dumpe paa Næsen, for det gjaldt jo om at se Johan, helt til han naaede Hjørnet.

Saa lukkede hun, gik et Par Skridt ind i Stuen, standsede og begyndte tænksomt at smøge sine Ærmer op.

Tankerne jog rundt i hendes Hoved. I Dag var det jo den store Dag, Fjerdedagen efter hendes Bryllup, da alle de «bedste» Veninder var tilsagte til Chokolade for at se Lejligheden. Hun havde bestemt holdt paa, at ingen maatte komme, før det altsammen var ordnet og Brudegaverne paa Plads. Men nu var det hele, som det skulde være; nu manglede der kun at ordne Buketterne og købe Brød og Kager, og det skulde gøres med det samme.

Inde i Spisestuen stod Bordet endnu dækket med en halvtom Brødkurv og Æggeskallerne paa Johans Tallerken. Avisen laa ved hans Plads.

Alvilde tog den, lagde den sammen og bar den ind i Stuen. Hvor var det dog vidunderligt at være gift og saa interessant at være Frue. Bare Ordet — nu havde hun allerede vænnet sig til det, men de første Gange, naar Pigen sagde: «Synes Fruen det?» eller «Her er et Brev til Fruen,» havde hun haft den største Møje med ikke at le.

Men vidunderligt var det, — altsammen, — vidunderligere end man kunde tænke sig i Forvejen!

Det var saa morsomt at staa op om Morgenens og skynde sig ind i Spisestuen for at se, om Olga nu ogsaa havde Bordet færdigt og Johans Æg kogt og hans Frokost smurt. Han skulde være paa Kontoret Kl. 9 og kunde ikke vente.

Hun følte sig saa uendelig værdig, naar hun med «sin Fruestemme,» som Johan kaldte det, spurgte ud i Køkkenet, om Herrens Frakke var bleven børstet. Naar de spiste, havde hun saa travlt med at sørge for ham, at hun næsten glemte selv at faa noget, og Dagen igennem forsvandt Timerne saa let og hurtigt med alle disse mange Smaating, hun gik og morede sig over.

Blomsterne skulde passes, Avisen læses, Brevene besvares, og mindst een Gang om Dagen maatte hun dog hen at besøge Forældrene. Kl. 6¹/₂ kom Johan hjem til Middag, og naar han var hjemme, var Aftenen kun alt for kort.

Men i Dag havde hun særlig travlt, i Dag, da

hun for første Gang skulde være Værtinde for sine egne Gæster.

Hun ordnede Vaserne, tog nogle af de mindste Blomster fra til de fire Smaaskaale, som skulde paa Bordet, lagde den fineste Dug frem og løste med Andagt de lysegrønne Silkebaand om Kaffe-servietterne.

Pigen var dygtig nok, lod det til, og rar, men hun havde saadan en egen Maade at betragte Alvilde paa. Ikke just næsvis, men lidt forundret og som hun morede sig en Smule. Men Alvilde anlagde sin allerværdigste Stemme og lærte sine Ordre ordret udenad, før hun afleverede dem.

«Hvor meget Chocolate skal jeg tage, Frue?» spurgte Olga.

Det fo'r igennem Alvilde af Forskrækkelse. Gud, hvor skal jeg dog vide det, var det lige ved at fare hende ud af Munden.

«Nu skal jeg komme ud og se paa det,» sagde hun for at vinde Tid, «eller, nej, tag det her ind.»

Pigen bragte den store Pakke Chokolade, som Fru Bang omsorgsfuldt havde forsynet Spisekammeret med, og skottede til Fruen.

Alvilde pakkede nervøst op.

«Hvormeget tror De, Olga?»

«Det kommer jo an paa, hvor stærk Fruen vil have den.»

«Ja — ja, naturligvis! Lad den bare blive

temmelig stærk, meget stærk. Det ser De vist bedst, naar De koger den.»

«Saa kan jeg jo regne en Stang til hver. Det bliver otte.»

Olga skottede igen og gik med Pakken.

Alvilde tog sig til Hovedet.

Det var dog et forfærdeligt Blik, den Pige havde. Og hvordan skulde et Menneske vide, hvor mange Stænger Chokolade, der skulde til otte. Hun havde virkelig aldrig kogt Chokolade. Den Historie maatte hun huske at fortælle Johan.

Da Alvilde kom tilbage efter at have købt Kager og drukket en Kop Frokostkaffe hos Moderen, var Bordet færdigt og hele Huset som 'blæst. Det maatte indrømmes, at Olga var en dygtig Pige. Blot hun dog ikke havde haft saa meget med at skotte.

Alvilda tog sin nye grønne Klædeskjole paa. Saa gik hun alle tre Stuer igennem og beundrede.

Hun syntes aldrig, hun havde set et Hus saa fint, saa blankt og nydeligt. Og det var Johans og hendes Hjem! Veninderne maatte da blive forbavsede, og den tykke Paula Glud, som Alvilde ikke kunde fordrage, men var nødt til at komme sammen med, hun kunde da for en Gangs Skyld virkelig faa noget at være misundelig over.

Dær stod de to største Palmer, som næsten dækkede det ene Vindu og var saa grønne og rene, for hun havde selv vasket dem, og Blomsterne

havde holdt sig saa godt og skinnede hende i Møde allevegne fra; Johans Skrivebord var helt fuldt af dem. Og Ilden brændte og spillede baade her inde og inde i Spisestuen, hvor den hvide Dug og de blanke Kopper og Kageskaalene af Krystal stod og saa' saa indbydende ud.

Ogsaa Sovekammeret var i komplet Orden. Alvilde fo'r hen til Toiletbordet. Hun huskede pludselig, at hun havde glemt at tage Haaret af Kammene og Børsten. Det var hun saa slem til at glemme, og hendes Mor sagde dog altid, at det burde man selv gøre. Naa, men Olga havde imidlertid gjort det, og de laa ordnede i en nøjagtig Række, hvor de skulde.

Ja, Olga var mageløs, og det var pærelet at være Husmoder.

Saa satte hun sig ind i Stuen med en Bog, men glemte hele Tiden at læse for at forestille sig Venindernes Overraskelse, naar de kom og saa', hvor yndigt hun og Johan havde det. Stakkels Catarina! Nej, hun vilde slet ikke hovre over hende. Det var der ingen Grund til, for Johan havde aldrig saa meget som set til hende.

Saa, — nu ringede det!

Alvilde fløj op af Befippelse, men satte sig hurtigt tilrette med Bogen, som om hun læste. De maatte da endelig ikke tro —

Ind kom Catarina Fenger og Paula Glud. De havde været saa nysgerrige, at de neppe havde

kunnet vente, til Klokken blev to, og Spændingen stod tydelig at læse i Paulas brede, friske Ansigt.

Alvilde rejste sig værdigt. Saa fløj hun leende Catarina om Halsen. Det var dog saa forfærdelig pudsigt at tage imod dem her i sit eget Hjem.

De var neppe kommet til Sæde, før de øvrige var der.

De to stive Frøkner Bramsen med de ganske ens og fine Profiler og det mopsede Udtryk ved Munden, den kønne lille Gerda Strange med det søde Smil og den smukke Sangstemme, den muntre Olga Brumé, hvis Baller var berømte som de morsomste i hele Byen, og som lo af Alting, og tilsidst Misse, — Misse, hæsblæsende efter som sædvanlig at have taget Vejen i Firspring, og som lige saa sædvanlig straks røg hen i Skødet af Olga, hvem hun elskede og ved enhver Lejlighed udmærkede, fordi hun, som Misse sagde: «er den eneste af Jer allesammen, der ikke taler ondt om mig bag min Ryg.»

Alvilde saa' paa dem. Forventningen og Spændingen for, hvad de vilde sige, læstes i hendes graa Øjne.

Foreløbig sagde de ingenting.

De kikkede.

«Det er dog en vældig Masse Buketter, du har faaet, Alvilde,» lød saa Gerdas blide Stemme, «og hvor de har holdt sig godt.»

Saa rejste hun sig og gik hen til hende.

«Nu er du da lykkelig, du søde Pigebarn.»

Alvilde omfavnede hende taknemligt og saa' forbavset paa de andre. Hvorfor sagde de ikke noget? De sad saa underligt. Olga og Misse havde begravet sig i den store Lænestol og talte sagte med hinanden. Profilerne holdt sig stive, Catarina og Paula saa' nærmest flove ud. Hvad skulde det dog betyde? De plejede jo allesammen at føre saadan et Styr, naar de var sammen.

«Værsgo' og kom ind og drik Chokolade,» sagde Alvilde.

Hendes Humør var sunket nogle Grader.

«Det er en nydelig Buffet, du har,» sagde Catarina, og nu saa' de allesammen paa Buffeten.

«Og sikken en dejlig Masse Kager,» sagde Misse, «jeg vil have Negerhovedet dær.»

Pigen skænkede Chokolade rundt, og alle de unge Damer iagttog hende i Tavshed. Da hun var ude af Døren, brød Spørgsmaalene løs. Hvad hedder hun? Kan hun lave Mad? Hvor gammel er hun?

»Nej, hedder hun Olga! Det var dog forfærdelig komisk,» lo Olga Brumé himmelhøjt, «saa maa jeg absolut sige ordentlig Da til hende.»

«Er hun forlovet?» Det var naturligtvis Misse, der spurgte. «Eller har hun slaaet op?»

«Men Gud, det veed jeg da ikke,» sagde Alvilde med Værdighed, «det er virkelig en overmaade pæn Pige.»

En løssluppen Latter svarede hende. De lo, saa at de ikke kunde holde op igen, og selv Profilerne glemte Mopsetheden.

«Du er sød,» sagde Gerda og lo, saa man saa' alle hendes kønne Tænder, «Alvilde er allerede en hel lille Husmoder.»

«Er det egentlig ikke gruelig interessant at have Pige,» kom det nysgerrigt fra Olga Brumé, «og vanskeligt?»

«Ja, hvordan er det egentlig?» Catarina fik fat i en Flødebolle og slubrede den velbehagelig i sig, «men Mor siger, at man altid maa „gaa“ over en ny Pige. Gør du det?»

«Det tør Alvilde saamænd ikke,» lo Misse, «og det turde jeg ved Gud heller ikke i hendes Sted. Hvis jeg havde faaet den Dame dær, saa vilde jeg sige: Gud Frøken, gør endelig, som De har Lyst til. Jeg har heldigvis intet Begreb om det.»

«Det er en meget dygtig Pige,» sagde Alvilde kort.

Hun var ked af denne Passiaren om Pigen og syntes i det hele, at Veninderne var rigeligt skødesløse i deres Opfattelse af hendes Frueværdighed. Ikke for alt i Verden vilde hun tilstaa, hvor imponeret hun i Virkeligheden var af denne store Pige med det butte Væsen.

Hun prøvede paa at dreje Samtalen.

«Den Sukkerskaal dær har vi faaet af Svigermor,» sagde hun saa. «Det er et Arvestykke i

hendes Familie. Den er vist over hundrede Aar gammel.»

«Saa!»

«Tænk!»

«Virkelig?»

Lød det fra de unge Damer, og de saa' paa Sukkerskaalen med skyldig Opmærksomhed.

Saa blev der en Pavse.

Profilerne hviskede indbyrdes og syntes at snakke ondt om Sukkerskaalen.

«Hvis jeg var gift — —» begyndte Misse.

«Men det er du ikke,» afbrød den ældste Profil spidst og veltilfreds.

«Saa vilde Misse spise Negerhoveder hver Dag, ikke Misse?» Olga strøg beundrende over Venindens Krøller.

Alvilde ringede paa mere Chokolade.

«Nu kommer Grenaderen,» hviskede Olga, «det er forfærdelig komisk. — Goddag Olga!» sagde hun højt.

Pigen bøjede Hovedet med et forundret og misbilligende Nik.

Misse spruttede ud i Latter, bøjet over sin Chokolade, og saa skrublo de allesammen.

«Men hvad i Alverden ler I af?» sagde Alvilde og saa' Kresen rundt, «der er da ikke noget komisk i det.»

«Jo,» sagde Catarina, «din Grenader er virkelig ikke til at holde ud. Og saa din Mine!»

Ind i Øret paa Paula hviskede hun: «Alvilde sidder aldeles som selveste «min Fader Generalen.»»

Paula fnisede.

Alvilde begyndte at blive ked af det. Hun syntes, de var saa fjantede, og saa glemte de helt at beundre alle hendes dejlige Sager. De bare aad Kager, men de kunde da gerne have beundret ved Siden af.

«Nu skal I høre!» Misse lod Haanden falde ned i Bordet, «Adjunkt Thomsen er bleven forlovet!»

«Næ, det var dog forfærdelig komisk!» Olga sprutlo.

«Hvor er du dog fjantet,» sagde Alvilde misbilligende. «Med hvem, Misse?»

Misse nød Nysgerrigheden rundt om. Hendes Tungespids spillede.

«Med den skønne Helene.»

«Den skønne Helene» var Byens mest yndede Spillelærerinde. Hun hed Helene Ramsing, men gik naturligvis under dette Øgenavn.

«Sikke noget Sludder, Misse,» sagde den yngste Profil.»

«Naada,» Misse vendte sig fortørnet, «saa kan I jo selv spørge hende ad. Tror I ikke, det gamle Liv rødmede lige op til Haartotterne, da jeg mødte hende. Det var forresten derfor, jeg var lige ved at komme for sent. Jeg maatte ind i en Port og grine færdig.»

«Det tror jeg ikke,» sagde Alvilde noget afvejende.

Hun vidste ikke selv hvorfor, men i Dag irriterede de hende allesammen. Nu var der saamænd kommen Humør nok i dem, mer end nok, men det lod slet ikke til at ville gøre Sagen bedre.

«Nu skal I forresten høre en guddommelig Historie om hende,» vedblev Misse uanfægtet. Man saa' paa hende, at hun ligefrem gassede sig ved alle de forventningsfulde Blik, som rettedes imod hende. «I Gaar kommer jeg altsaa hen til Time med «Drømmen» under Armen. Det er forresten en nederdrægtig Fingersætning, den har! Naa, men ind triner jeg altsaa, og dær sidder den skønne Helene i Sofaen, helt begravet i noget hvidt. Jeg nejer og begynder at trække Drømmen frem, men hvad tror I, den gamle Himpegimpe gør? Hun farer op med et Hvin som en Moppe, der bliver traadt paa Halen, og saa samler hun alt sit Lin sammen i Armene, saa hun lignede en Brud, og saa rødmer hun og — — —.»

«Gud, var det Udstyret?» spurgte den yngste Profil aandeløs.

«Tænk, saa slæber hun hele Redeligheden hen til Sovekammerdøren, men lige med et vender hun sig om imod mig og siger bævende men fast:

Nej, jeg vil hellere sige Dem det, som det er, Misse, vi er jo dog begge Kvinder — det er — — —.»

Misse gjorde en Kunstpavse, hendes Øjne spillede af Fornøjelse.

«Naa, hvad var det saa, Misse? Hvad sagde hun?» lød det utaalmodigt.

«Nu kommer det, nu kommer det! altsaa hun sagde: Vi er begge Kvinder, Misse, derfor vil jeg sige Dem det rent ud — det er — Natkjoler!»

«Aa, ikke andet,» udbrød Paula.

Og den yngste Profil sagde, skuffet og fornærmet: «Tænk, jeg troede, det havde været Skjorter.»

«Skjorter —?!»

«Ja, til Adjunkt Thomsen!»

Misse stirrede et Øjeblik paa hende.

Saa brød hun ud i en spruttende Latter. Hun lo, saa hun maatte lægge sig helt bagover for at faa Vejret, og alle de andre lo med. Kun den yngste Profil sad fornærmet og saa' lige ud for sig.

«Det skulde maaske være Brudegave,» stønnede Misse, «jeg ser den skønne Helene overrække sin Adjunkt tolv Skjorter med en Seddel: «Til min Elskede» sat fast ovenpaa med en Knappe-naal! Aa nej, det er ikke til at holde ud!»

«Du er nu ogsaa for slem ved hende, Misse,» sagde Gerda, der lo endnu.

«Hun er skrækkelig,» sagde Paula med Inderlighed, «hun siger, at mine Hænder irriterer hende.»

Og hun spilede Fingrene paa den højre Haand

ud fra hverandre og betragtede forurettet deres Buttethed.

«Skal vi ogsaa have Kaffe?» spurgte den ældste Profil, da Pigen satte rene Kopper om.

«Ja, ønsker I ikke det?»

«Om vi ikke ønsker det?» abede Misse efter, «jo, kom du dog bare, med hvad du har, min Tøs.»

Alvilde blev saa vred og saaret, at hun var lige ved at græde.

Ja, det var rigtignok sandt, naar hendes Mor sagde, at Misse havde et rædsomt Væsen. Men det havde hun aldrig kunnet se før i Dag. Hun selv havde netop altid før været mellem dem, som slog Kres om Misse, hørte paa hendes Historier, beundrede hendes Slagfærdighed og morede sig.

Før dær, hvor Misse var, der var man vis paa at le.

Og nu i Dag, — hun fandt hende ligefrem uopdragen.

Saa bød hun med fordoblet Værdighed Sukker og Fløde.

«Hvorfor er Kirsten og Helga Knudsen her ikke?» spurgte Paula. Hendes Øjne lyste af Skadefryd, men Minen var troskyldig.

«Men de kan ikke komme paa denne Tid af Dagen. Det veed du jo godt,» sagde Alvilde.

«Naa — næ — det er jo ogsaa sandt. De arbejder —.»

Der var en saa uforskammet Haan i hendes Stemme, at Alvilde brusede op.

«Det er der vel ingen Skam i?» sagde hun vredt.

«Men bevares vel, nej!»

Paula mødte Catarinas Blik.

Alvilde syntes i dette Øjeblik, at hun hadede dem begge to, og Catarina havde dog været hendes et og alt i Skolen. Da hun begyndte at forelske sig i Johan, søgte hun naturligvis nærmere Bekendtskab med hans Søstre, og Catarina havde i sin Jalousi og Vrede over, at Alvilde var den foretrukne, sluttet sig til Paula, som altid havde gengældt Alvildes uvenlige Følelser i rigt Maal. Og de to havde ikke haft mange blide Ord, naar Talen var om Johan og Borgmesterens Datter.

««Tykke» trænger vist til en lille Dukkert,» hviskede Misse i Øret paa Olga. Hendes hurtige Blik havde set hele den lille Scene, og hun nød altid at stoppe Paulas onskabsfulde Tunge i Farten.

«Hvem skal du danse anden Vals med paa Juleballet?» spurgte hun hende tvers over Bordet.

«Det har jeg ikke tænkt paa endnu,» sagde Paula flot, men hendes smaa Øjne brændte af Forbitrelse.

«Saa skulde du vist helst skynde dig med at

tænke, inden det bliver for sent!» Misse saa' hovmodigt hen over hende og vendt imod Olga halvhøjt: «Gudskelov, det har vi dog ikke nødt.»

Profilerne lo.

Alvilde var saa ked af det hele, at hun blot ønskede, de vilde gaa. Naturligvis var hun Misse taknemlig for den Afstraffelse, Paula havde faaet, og Misse var jo en god Pige, hjertensgod, men hun tænkte ikke over, at hun tit var hensynsløs.

De var i det hele rigtig rare Piger allesammen, undtagen Paula, men Olga var saa trættende med sit evige «det er dog forfærdelig komisk,» ogsaa naar der slet intet komisk var, og Profilerne var nu lige saa kedelige, som de var skikkelige. Men før havde hun dog altid moret sig og snakket omkap med dem. Hun vidste ikke selv, hvorfor det slet ikke vilde gaa i Dag, og hun havde dog glædet sig saa meget. Men maaske kom det af, at man som gift Kone fik andre Interesser og blev mere fornuftig, og saa kedede det stadige Pjat om ingenting En naturligvis.

Da de gik, tog hun Mod til sig og spurgte smilende og skødesløst:

«Naa, — er her saa ikke pænt?»

Hvorpaa de allesammen sagde »jo, det er her rigtignok,» og Catarina tilføjede:

«Det er nogle voldsomt søde Smaastuer, du har!»

Og naturligvis sagde Olga, helt ude paa Trappegangen:

«Det er ganske forfærdelig komisk altsammen,» medens hun samtidig beskrev en Rundkres med den ene Haand i Luften, som om hun dermed havde sagt alt, hvad der overhovedet kunde siges om Lejligheden.

— — —

Det var med en skuffet og krænket Stemning, at Alvilde lukkede Døren efter sine Gæster.

Det var altsaa hendes første Selskab — ja, saa skulde det ogsaa blive det sidste i lange Tider, det skulde være vist.

Her gik man og havde Ulejlighed og glædede sig og gjorde sig Umage for at gøre alt saa nydeligt som muligt for saadan nogle tossede Tøse. Ikke engang de smaa yndige Skaale til at pynte Bordet med, havde de omtalt. Formodentlig slet ikke set dem! Misse havde naturligvis kun set efter Negerhovederne, og Olga, den Grinebider, havde fjaset med Pigen, og saa var det naturligvis umuligt at holde Respekten for Fremtiden. De dumme Profiler kunde man jo ikke vente andet af, men Catarina — Catarina, som hun engang saadan havde elsket og betroet al Ting til. At hun vilde være saadan imod hende, og saa oven i Købet være Veninde med den ækle Paula, som altid var saa onskabsfuld mod alle, der kunde gøre lidt Lykke. Gerda var egentlig den eneste

søde af dem allesammen, og hende vilde hun have hen en Dag, ganske alene. Ja, hun var sød! Men alle de andre, — nej, de skulde saamænd ikke ulejlige sig.

Det var rigtignok godt, at Johan snart kom hjem.

Aa, Gudskelov da for det! Naar han blot var hos hende, saa gjorde det ikke noget alt sammen. Heller ikke, at de andre fandt hendes Lejlighed «komisk» eller «søde Smaastuer».

Nu vilde hun gøre sit Regnskab op og saa hvile sig lidt, til Johan kom hjem.

Da hun vilde gaa igennem Spisestuen, kom Pigen ind.

«Hvad skal vi have til Middag?» spurgte hun.

Det kom saa overraskende, og Alvilde blev saa forskrækket, at hun ikke kunde skjule det.

«Til Middag — —,» stammede hun, «naa, det er jo sandt. — Ja. — Ja, jeg har tænkt — — De kan tage Grød.»

«Hvad for en Grød?»

Alvilde tog sig til Hovedet, Grødnave snurrede forvildet rundt i hendes Hjerne.

«Fløjlsgrød,» kom det resolut.

«Og Eftermad?»

Nu var hun nær ved at fortvivle.

«De kan tage — — Mørbrad.»

«Mørbrad —?» Pigen skottede, «ja, men, undskyld, men det fik vi jo i Gaar.»

«Gjorde vi det?» Alvilde saa' ynkelig op i Pigens majestætiske Ansigt, det havde hun rent glemt.

«Jamen, saa kan vi tage dem kolde i Dag,» kom det glad. Og hun trak Vejret lettet.

«Kolde —? Kolde Mørbrader?»

«Ja, og i varm Sovs.»

Saa snurrede hun hurtigt om og gik ind i Dagligstuen. Nu vilde hun sandelig ikke katekiseres mere i Dag.

Men det var forfærdeligt, saa Pigen havde skottet, da hun sagde det om de kolde Mørbrader, og det var vist ogsaa en underlig Middagsmad. I hvert Fald kunde hun aldrig huske, at hun selv havde faaet det.

Men det fik nu være.

Og Johan, det Skind, maatte saa i Dag nøjes med dem, og saa skulde hun nok for Fremtiden huske sig om i rette Tid og sige Besked om Middagsmad. Men det var jo endnu saa uvant, for Maden for de to første Dage havde hendes Mor købt og ladet bringe derhen, og saa havde hun engang sagt, at naar man var i Knibe og hurtig skulde skaffe en Ret varm Mad, saa var Mørbrader saa anvendelige. Det havde hun husket i Gaar, og de havde smagt fortræffeligt, men saa havde hun i Dag haft Selskabet i Tankerne og rent glemt Middagsmaden.

Aa, hvor var det dog flovt, og Olga maatte da miste al Respekt for hende.

Det var ogsaa det afskyelige Selskabs Skyld.
 Alvilde satte sig hen til Johans Skrivebord og
 begyndte at føre ind:

Mælk og Flødeskum 1 Kr. 56 Ø.

Brød. 1 — 40 —

Smør. 1 — 02 —

— saa kom hun pludselig til at huske paa de
 kolde Mørbrader.

Og saa græd hun.

For første Gang i sit Ægteskabs fire, korte,
 lykkelige Dage.

ONSDAGS-PETERSEN sad inde i Spisestuen hos Alvilde. Hun var bleven laant henne fra Borgmesterens, for der var jo altid et og andet, som kunde trænge til hendes Eftersyn og rappe Fingre, og Fru Bang afstod hende saa gerne.

Det var nu engang bleven Skik, at Petersen «sad» en Dag om Ugen hos seks af Byens Familier, og ingen vilde sige det gamle, nyttige Skind af, selv om det ikke alle Steder var lige let at skaffe hende passende Arbejde, naar Børnene først var blevne store eller kom hjemme fra.

Men Petersen var forresten brugelig til meget. Hun kunde lave noget pænt og nyttigt ud af enhver nok saa lille Klud, hun kunde vende et gammelt Liv, sætte Skoning paa en Nederdel og udbedre et Korset bedre end nogen anden Stoppe-madam. Og var der ingen Sytøj, kunde hun baade pudse Sølvtoj og binde Kranse og ordne et Linnedskab. Hun gjorde det ikke saa gerne, men for gammelt Bekendtskabs Skyld.

Hun havde ligesaa mange Tilnavne, som Ugen har Hverdage, for hver Familie satte sin Dag foran hendes Navn, saa at hun hos Borgmesterens hed Onsdags-Petersen, men hos Konsulens Lørdags-Petersen og saaledes videre.

Kun om Søndagen hed hun slet og ret Petersen.

Hun var altid sulten og altid filosofisk. Hun satte sine smalle sorte Øjne skarpt som en Dommer paa den, hun talte med, og var indviet i de fleste Hjerteanliggender Byen over. Men Sladder var der ingen, som skulde beskylde hende for.

Alvilde fandt det overmaade imponerende at sidde her som Frue i sit eget Hjem og underholde sig med Onsdags-Petersen.

«Det er en skidt Skoning,» sagde Onsdags-Petersen og vendte op og ned paa Alvildes blaa Daglignederdel, «er den virkelig fra Rasmussen og har ikke været brugt mere end et halvt Aar!»

«9 Maaneder,» rettede Alvilde, medens hun ordnede Kaffebakken henne ved Buffeten.

«Tænk, har Alvilde virkelig været Kone saa længe? Ja, man kan staa med Benene i Graven, før man faar vendt en Nederdel,» filosoferede Onsdags-Petersen. «Ok, jeg husker det saamænd som om det var i Gaar, da Alvilde ikke var større end som saa og græd, fordi Juletræet skulde sættes udenfor Døren. Det skulde blive inde i den varme Stue og ikke staa dær ude i Kulden og fryse, sagde De.»

«Gjorde jeg virkelig? Var det ikke den Jul, Albert Resen var lige ved at drukne. Jeg synes, De var hos os den Gang.»

«Kors ja, det var en forvirret Dag! Jeg havde siddet og syt Perler paa Borgmesterindens Mave hele Formiddagen, og saa var jeg lige bleven færdig og skulde skynde mig at hjælpe med Træet, da Stupigen kommer farende og raaber, at Albert Resen var falden igennem Isen.»

«Ja, det var skrækkeligt. Hans stakkels Mor var da aldrig kommen over det, hvis han var død.

«Det er altid galt med ældre Folk og eneste Barn,» Onsdags-Petersen iagttog, om den Kaffe snart kom, «man skal have Børn, mens man er ung; ellers dur de ikke. — Ventes der?»

«Gud nej dog, Onsdags-Petersen.»

«Naa ikke! Ja Fattigfolk faar immer flest og velhavende slipper. Ingen kender Herrens Anordninger desangaaende. Men hvad jeg vilde have sagt, det var nu alligevel sært, at der ikke skulde blive et Par af Alvilde og Albert Resen. Det havde da alle Mennesker troet, og jeg saamænd da med.»

«Men hvorfor dog det, Onsdags-Petersen? Værsgod, her er Kaffen.»

«Nej da, at Alvilde har husket mig med Galettekringle! Jo, hvad jeg vilde have sagt, det var en Glæde og Lyst at se de to Tuller paa Børnebalterne. Albert Resen har nu altid været saadan et

sært, stiltfærdigt Barn. Men det er, som jeg siger — ældre Folk! Albert var aldrig uartig som andre Børn, han var gammelklog; men der var ikke et Par saa sødt at se som han og Alvilde. Som han førte sig, en hel lille Kavalier.»

«Ja, hvor vi dog har moret os!» Alvilde blev helt henrykt; det var saa morsomt at sidde her og snakke med Onsdags-Petersen om gamle Dage, «kan De huske den lyserøde, De syede til mit første Skolebal? Og kan De huske, jeg havde faaet nye Sko af Far, og det var Dem, som sagde, at der skulde sys Silkesløjfer paa.»

«Vi havde skam travlt med at pynte den lille Frøken! Og da saa Albert kom med Vognen for at hente Dem, havde han saamænd Buket med. Hvor Borgmesterinden dog morede sig over ham; men Drengen havde jo hørt, at saadan gjorde de voksne, og saa skulde hans Dame ogsaa have Blomster, sagde han. — Det var nu ligegodt sært, at det ikke blev.»

«Nu fik jeg jo Johan, Onsdags-Petersen.»

«Ja, det gjorde Alvilde jo, og ingen kender Herrens Anordninger, og hvad de kan være gode for. Og De har det rart her! Rigeligt og hyggeligt i alle Maader. Det er ingen Sag, naar Ens Forældre kan udstyre baade med Uldent og Linned.»

«Men det er dyrt at leve, synes De ikke ogsaa?»

«Ok Kors mit Barn, i mine unge Dage havde jeg ofte ikke Smør til Brødet. Nu slaar man sig jo igennem, og gode Mennesker hjælper til.»

«Tænk, veed De, hvad jeg ikke begriber, Onsdags-Petersen,» Alvilde rykkede sig interesseret og fortroligt nærmere, «hvordan klarer de Mennesker, der har mange Børn, sig dog? Det er saa dyrt at leve, naar man kun er sig selv, men naar der nu er Børn.»

«Naa, saa det har Alvilde allerede lært. Ja, ja, saadan gaar det, naar de unge selv skal til at sørge for Alting. Ja, vist saa! Men man slaar sig igennem, man slaar sig igennem, lille Alvilde.»

«Ja det er godt nok. Men naar man nu ikke kan, naar man ingen Penge har, — saa kan det da ikke nytte at komme og sige, at man skal «slaa sig igennem.»»

«Det har saadan en Prinsesse som Alvilde ingen Forstand paa. Og med saadanne Forældre behøver De med Vorherres Hjælp heller aldrig at lære det. Naar De bare maa være fri for at faa en lille hvert Aar, for saa er det drøjt at være Kvinde.»

«Uf, men Onsdags-Petersen, sig da ikke noget saa forfærdeligt. Jeg haaber da rigtignok, at jeg ingen faar.»

«Hm ja!» Syjomfruen saa' deltagende paa Alvilde, «Alvildes Mor slap jo med en, saa man veed jo aldrig.»

«Sig mig en Gang,» Alvilde satte sin Kaffekop bort og dæmpede Stemmen; hendes Mine var forventningsfuld og bekymret, «Mor har aldrig rigtig villet tale om det. Men veed De det ikke? Bedstemor døde jo, da Mor var ganske lille, men døde hun ikke af det, — af at faa hende?»

«Ja, jeg kender jo kun, hvad Folk saadan siger. Men det kan vist nok have sin Rigtighed. I hvert Fald var Borgmesterinden da lige ved at sætte Livet til, den Gang Alvilde kom, og da var der megen Tale om, at det nu maaske skulde gaa hende ligesom Moderen. Men det skal De ikke tænke paa, mit Barn,» afbrød hun sig selv, forskrækket over Udtrykket i Alvildes Ansigt, «saadan noget er ikke arveligt. Det gaar saamænd nok saa nemt for Dem, saa pænt De er skabt.»

«Jeg tror, det gør forfærdelig ondt,» sagde Alvilde med en lille, ulykkelig Skutten. Og hun sad længe og saa' bekymret frem for sig.

Onsdags-Petersen klagede over Varmen og jagede utaalmodigt Fluer bort.

Alvilde spurgte, om hun ikke vilde have sin Aftensmad med det samme og saa gaa en Tur i det dejlige Vejr. Nu var Nederdelen jo færdig, og Moderen vilde vist gerne afstaa hende en anden Gang.

Syjomfruen modtog Tilbudet med Taknemlighed, ryddede nøjagtig op og filosoferede, medens

Olga lagde Serviet paa Bordet foran hende og bragte det skaarne Smørrebrød ind.

«De tænker pænt paa de smaa i Samfundet, Alvilde,» sagde hun og nikkede betænksomt til Alvilde over Leverpostejen, «jeg siger ikke, at jeg selv har Grund til Klage, jeg slaar mig igennem, og Livet er jo nu engang ikke længere, end det er. Kors, hvor det egentlig er kort, naar man ret betænker. Som ung Tøs troede jeg aldrig, det vilde faa Ende. Men den gaar, Tiden, den gaar! Og Menneskenes Børn har det vel mest, som de selv vil.»

«Onsdags-Petersen, har De aldrig været forlovet?» Alvilde støttede Armene paa Bordet og saa' alvorligt paa det magre, ivrigt tyggende Ansigt ligeoverfor sig. Hun syntes aldrig, at hun før havde tænkt over, hverken hvor grim Onsdags-Petersen egentlig var og heller ikke, at hun maaske engang havde været ung og forelsket. Det var en latterlig Tanke, at gamle Onsdags-Petersen skulde være forelsket, men hun var helt interessant i Dag og saa rar.

«Kors, ja, det har jeg da! Lille Alvilde tror vel, at gamle Onsdags-Petersen altid har været saadan et gammelt rynket Skind som nu? Men nej, — nej «Tiderne skifte, og Verdener forgaar, kun Elskovs Magt bestaar.» Det har jeg læst i et Vers, og det er sandt. Ja, Digterne kan ogsaa

finde et Korn, skønt det meste af, hvad de laver, er noget godt Sludder.»

Alvilde kom til at le. Onsdags-Petersen havde nu altid sine uangribelige Meninger om alle Ting. Den gamle blev fornærmet.

«Ja, De tror vel ikke, at jeg kan forstaa mig paa noget? Jeg vil bare sige Dem, at da jeg laa inde paa Frederiks for Mavekatarrh, da læste jeg Bøger af baade den ene og den anden. Der laa en flink Dame ved Siden af mig, som altid læste, og jeg fik alle mulige Forfattere af hende; der var baade et Par Ewalder og nogle Ibsener, — dem kunde jeg nu ikke forstaa noget videre af, men derfor skadede det jo aldrig at læse dem. Det var vist en dreven En, hende jeg laa ved Siden af, for hun kunde dem allesammen udenad — Forfatterne, mener jeg, og vidste baade, naar de var fødte, og om de var gifte eller skilte, og det var de for det meste.»

«Tænk, Onsdags-Petersen, De har jo ligefrem moret Dem derinde!»

Den gamle sendte hende et undersøgende Blik paa skraa.

«Ja, se det er nok noget, lille Alvilde ikke har tænkt sig, at en af os ogsaa kunde vide Besked. Men gamle Onsdags-Petersen er nu ikke saa tosset, nej, hun er endda ikke. Ellers kan jeg fortælle Alvilde, at jeg ogsaa har haft en Søster-søn, der var lige ved at blive Seminarist, men saa

tog det aandelige saadan Overhaand over ham, at han døde.»

Onsdags-Petersen udtalte «aandelige» med stærk Betonning paa den første Stavelse og udpræget d.

Alvilde brast i Latter.

«Det aandelige?» gentog hun.

«Ja vist, netop. Han var saa dygtig i Skolen, at hans Lærer til hans Konfirmation sendte ham et Brev. Ja, det har min Søster da endnu, og deri staar:

Kære Ludvig! Til din Konfirmation mine bedste Ønsker. Du har altid været en flittig og flink Dreng. Bliv ved med det! Det haaber din trofaste

Lærer

Anders Vedel-Sørensen.»

Onsdags-Petersen gjorde nogle smaa, eftertrykkelige Bevægelser med Pegefingeren ud i Luften foran Alvildes Ansigt, som om hun rigtig vilde inprente hende, hvor tydeligt det havde staaet i Brevet. Øjnene lyste af Stolthed.

Saa sad hun lidt og nød det Indtryk, hendes Ord gjorde, inden hun gik videre.

«Ja, det stod der, akkurat. Men tilsidst kunde han slet ikke spise og magredes af, men aandeligere og aandeligere blev han. Det var en stor Skuffelse, da han døde. Men jeg siger ikke noget til det. Naar Vorherre vilde tage ham, saa blan-

der jeg mig ikke i det, for han var nu engang for aandelig, og han passede ikke mellem os. De skulde bare høre ham tale, Alvilde, saa dybt. Og ikke andet end Skind og Ben var der. Men som han dog kunde udlægge. Engang spurgte han mig, hvad det var at tro. Se, det veed en anden. En jo ikke, for tro, det er jo bare saadan noget, man skal! Men han kunde lægge det ud. Bedre end nogen Præst! Det var noget om Subjektiver og Forblivelse og alt saadant. Jeg forstod naturligvis ikke noget af det, men ganske dejligt var det at høre paa.»

«Og tænk, saa døde han!»

«Ja, men han blev aandelig til det sidste. Alvilde kan tro mig, naar jeg siger, at han ikke engang vilde spise. Hvad hans Mor saa kom med, slog han blot ud med Haanden. Det var ikke noget for ham. Og saa maatte han dø, naturligvis. Men jeg siger ikke noget til det. Naar det aandelige nu engang var for stærkt hos ham.»

«Ja vist saa! Vil De ikke have det sidste af Galettekringlen til Teen?» Alvilde vilde gerne dreje den gamles Talestrøm tilbage til Forlovelsen, som interesserede hende betydelig mere end Onsdags-Petersens literære Betragtninger og afdøde Søstersønner. «Men hvem var det saa, De var forlovet med? Døde han?»

«Kors ja, det var en dejlig Tid!» hun smilede formildet og slubrede Teen i sig med Teskeen,

«han trakterede alletider med Laksemad, ligesaa meget jeg kunde ha! Baade hjemme hos sig selv, for han var Skomagersvend og tjente godt, og om Søndagen ude i Anlæget. Ok ja, det var en dejlig Tid.»

«Men hvad saa? Hvorfor blev I ikke gifte? Tjente han ikke nok til at gifte sig paa?»

«Alvilde hører jo, han var Skomagersvend! Kors, han havde Sparekassebog. Nej, men han døde, det Skind! Jeg græd mine salte Taarer baade ved Nat og Dag, for det er ikke saadant for et enligt Menneske at staa ensom. Men Tiden gaar, og man slaar sig igennem, ja, man gør saamænd.»

«Jamen det var da alligevel forfærdelig sørgeligt. Tænk, det har jeg aldrig vidst noget om. Det var rigtignok Synd for Dem.»

«Hver har sit, lille Alvilde; men jeg har haft skønne Timer paa hans Grav og — — —.»

«Paa hans Grav?» Det gav et Sæt i Alvilde.

«Ja, jeg fik en Bænk sat op, og den ligger lige ved Udkanten af Kirkegaarden, saa man kan sidde dær og se ud over Marken, og der er saa fredeligt og pænt. Og dær har jeg mangel, mangel Aften set Solen gaa ned og blive helt rød, mens jeg sad og tænkte paa Rasmus. Ok Kors ja, der er da En, der har elsket En, saa er man da ikke helt alene. Og saa er der jo det ved det, at Mandfolkene har deres Sind, som Vinden

blæser, og der er jo flere, som kan se mildt til den samme Svend. For Rasmus kunde saamænd baade smidske og se mildt, og saa havde han jo Sparekassebog, men nu veed jeg da, hvor jeg har ham. Og vi havde megen Glæde tilsammen, mens han levede, og jeg havde maaske maattet græde meget saltere Taarer, om han havde levet. Ingen kan skue ud i Fremtiden, men nu veed jeg som sagt, hvor jeg har ham.»

Alvilde fulgte den gamle ud og blev staaende i den aabne Gadedør og saa' efter hende. Hun var lidt ør i Hovedet af Onsdags-Petersens ustandselige Talestrøm, men hun syntes alligevel aldrig, hun havde kunnet lide hende saa godt som i Aften.

Hun havde egentlig aldrig før tænkt over, at den gamle Syjomfru var et Menneske ligesom hun selv.

Hun havde set paa hende, som man ser paa en Stol eller et Bord, man er opvokset imellem og vant til at have Nytte af. Paa samme Maade hørte Onsdags-Petersen ogsaa med. Hun kom ligesaa regelmæssig som Dagen, hun havde sit Navn efter, snakkede, taknemligt og uophørligt, naar nogen vilde høre paa hende, men plagede aldrig, mærkedes næsten ikke, naar man ikke selv beskæftigede sig med hende.

Alvilde gik ind og tog et Haandarbejde for at faa Tiden til at gaa, indtil Johan kom hjem.

Egentlig skulde hun have gjort sit Husholdningsregnskab op, men hun havde ikke Lyst. Det var saa svært at faa det til at stemme, og saa desuden kunde Pengene jo alligevel ikke slaa til. Det vidste hun paa Forhaand. Johan gav hende 70 Kr. om Maaneden, og han havde sagt, at naar hun blot vilde føre nøjagtigt Regnskab, saa kunde tre Mennesker sagtens leve af det.

Men det var netop det, de ikke kunde!

Hun kunde ikke begribe hvorfor, men til Trods for alle gode Forsætter, til Trods for at hun saadan anstrengte sig for at huske alt, skrive op og lægge alle de kedelige smaa Summer sammen, saa slog det aldrig til.

Ak nej, det slog rigtignok ikke til!

Den første i hver Maaned, naar Johan fik sin Gage, gav han hende en Tikrone, som hun skulde gemme, saa at Pigens Løn altid kunde ligge parat.

Olga skulde have 60 Kr. Halvaaret, og de sagde allesammen, at det var billigt for en Pige, der kunde lave Mad. Men hvad hjalp det, naar de i Grunden slet ikke havde Raad til at holde Pige, hverken en dyr eller en billig.

Og det aller forfærdeligste var, at hun ikke nænnede at sige Johan, at hun ikke kunde klare sig med de Penge, hun fik. Det vilde være Synd, for han kunde med sin bedste Vilje ikke give hende mere. Det havde hun for længe siden reg-

net ud. 400 i Husleje, 120 i Pigeløn og 840 til Husholdningen, — saa var der kun 440 tilbage til Klær og alt andet. Hvor det dog var dyrt at leve.

Og hun, som havde syntes, at 1800 var en forskrækkelig Mængde Penge.

Hun vilde dog ved Lejlighed spørge sin Mor, hvormeget hun selv, Alvilde, havde kostet Forældrene om Aaret. Naar hun nu spekulerede over det, forekom det hende, at det omtrent maatte være lige saa mange Penge, som baade hun og Johan og Olga nu skulde leve og føre Hus for.

Og det blev værre og værre, for da Olga sidste 1. Juni skulde have sin Løn, turde hun ikke fortælle Johan, at hun havde været nødt til at bruge af de Penge, der var lagt tilside til Pigen; og for at dække det, havde hun taget af Husholdningspengene. Det var gaaet den Gang, men Resultatet var blevet, at hun nu altid var i Bag-skud, og skønt det kun var midt i Maaneden, havde hun nu næsten ikke flere. Hvad skulde hun dog gøre? Johan kunde jo ikke give hende flere, han kunde ikke.

Han arbejdede hele Dagen, brugte aldrig noget til sig selv, og var saa omhyggelig for hende. Hvad havde hun saa at klage over? Hun var tusinde Gange bedre stillet end saa mange andre unge Koner, hvis Mænd lod dem sidde alene om

Aftenen, mens de selv drak og spillede Kort ude omkring med deres Kammerater. Men Johan var tvertimod saa omhyggelig og øm over hende, som nogen Mand kunde være, og det gjorde Sagen tusinde Gange værre.

Han var baade god og nøjsom, medens hun var en daarlig Kone, der brugte mere, end de havde Raad til og endda ofte græd. Tænk, at græde over Pengesorger! Pengesorger, som hun før havde foragtet som det uværdigste, som noget uforstaaeligt, Mennesker dog skulde holde sig for gode til at have. At man virkelig kunde lade sig gaa paa af Pengesorger!

Ja, det var nemt nok at være haanlig, naar man aldrig havde prøvet at være fattig og ikke anede, hvad man talte om.

Hun havde i den sidste Tid ofte tænkt paa sin Samtale med Helga den Morgen, de mødte hendes Svigermor udenfor Døren. Den Gang forstod hun slet ikke, at Helga havde kunnet tale, omtrent som om Glæden her i Verden ahang af Penge. Det gjorde den nu naturligvis heller ikke, for hun og Johan var virkelig lykkelige, saa lykkelige, som det var muligt at være, — men derfor kunde det jo alligevel ikke nægtes, at det vilde have været behageligt, meget behageligt, om de havde haft nogle flere Penge.

Hun vilde gerne gøre Alting saa hyggeligt for Johan som muligt. Det kunde han nok trænge

til, naar han om Aftenen kom hjem fra det ækle Kontor; og i Begyndelsen havde hun fundet paa baade det ene og det andet til at overraske ham med. Snart var det en stegt Due til Aften, snart et Billede af hende selv, som hun havde ladet elegant indramme, saa et ganske yndigt Askebæger, hun havde stillet paa hans Skrivebord.

Han var jo ogsaa bleven saa rørt og glad over det altsammen, men Ulykken var, at hun altid havde købt disse Ting i Begyndelsen af Maaneden, og saa paa Slutningen havde der manglet baade til Smør og Æg.

Nej, det gik nok ikke! Men det var dog saa forfærdelig haardt, at man ikke engang kunde glæde dem, man holdt af. Naar hun før havde villet give Gaver, var hun blot gaaet til Faderen og havde bedt om Penge til det. Og da hun den første Maaned fik sine 70 Kr. af Johan, havde hun syntes, det var en saa forskrækkelig Masse Penge, at de da maatte kunne forslaa baade til det ene og til det andet.

Men hvem kunde dog ogsaa tænke sig, at Kød og Mælk og Brød og alt det andet, der skulde til hver Dag, kunde løbe saa forfærdelig op. Naar det nu blev Vinter, skulde de endda købe Brænde! Forældrene havde forsynet Brændekældereren godt inden Brylluppet, men alligevel kunde det jo ikke vare evigt.

Nej, det var ikke til at begribe, hvordan det

skulde gaa! Og tænk, at saadan noget Skidt kunde gøre hende bedrøvet, naar hun var gift med den bedste og kærligste Mand og havde saadan et yndigt Hjem.

Det var utaknemligt af hende, men somme Tider kunde hun gribe sig selv i at misunde Olga, der gik saa uanfægtet og gjorde sit Arbejde, fik sin bestemte Løn og gode Mad.

Mon hun havde nogen Anelse om, hvordan hendes Frues Hjerter kunde banke, naar hun kom med en Steg og gladelig nævnede en Pris, hun havde betalt for den, og som var meget højere, end Alvilde havde tænkt sig. Saadan som hun dog kunde sidde og regne Ørene ud, naar man var kommen paa den gale Side af d. 20.

— — — — —
Endnu da Johan kom hjem, var Minen saa eftertænsksom, at han ikke kunde undgaa at se det.

«Naa Trut, hvad er der saa? Har Du kedet dig?»

«Nej.»

«Haft Visitter?»

«Onsdags-Petersen har været her.»

«Det var da udmærket. Det er flinkt af Svingermor, saa hun altid tænker paa os.»

Alvilde sad lidt. Hendes Skospids gned og skubbede mod Tæppet. Endelig kom det, heftigt og uoverlagt, medens Graaden laa bagved.

«Jeg kan ikke — gøre for det.»

«Men Trut — hvadfornoget?»

«Pengene.»

«Ja hvad de?»

«Aa Johan, jeg kan ikke gøre for det. Jeg vilde ikke have sagt noget om det. Jeg har sidet her i Aften og tænkt over, at det var saa forfærdelig Synd at sige noget til dig om det, for du er jo saa god og meget bedre end jeg. For du klager aldrig, men tager al Ting, som det kommer.»

Han sad og strøg hende stilfærdig over Haaret. Hun saa' saa barnlig hjælpeløs ud, naar hun var bedrøvet.

«Ja, du er saa god ved mig, men jeg kan ikke gøre for, at jeg bruger flere Penge, end jeg maa. Jeg kan ikke faa dem til at slaa til, jeg kan ikke! Og jeg gør mig dog saadan en Umage. Jeg har slet ingen Ting købt til dig i den sidste Tid, har jeg vel? Ikke engang en Blomst i Stedet for Palmen, der gik ud. Og saa —,» hun borede sit Ansigt ind mod hans Arm, «det allerværste er — at jeg har brugt Olgas Løn, — igen — —, jeg har brugt alle de 30 Kroner, du har givet mig til at gemme. Du maa aldrig mere give mig Penge til at gemme, for jeg bruger dem, enten jeg vil eller ikke.»

Han prøvede at spørge det bort.

«Ser man det — ren Kleptomani, hvad? En lille Ravneunge, der snubber baade Sølv og Sedler, er du!»

Men hun var rent fortvivlet.

«Det er jo, fordi alle de Regninger kommer den 1. Og saa betaler jeg, men saa er der slet ingen Penge til alt det løse, Æg og Brød og saadan noget. Somme Tider har jeg ladet Olga betale Kødet med det samme; men det hjælper heller ikke. Det er lige galt, hvordan jeg bærer mig ad. Det bliver stadig væk værre og værre, og jeg ødelægger dig! Aa, det er saa forfærdeligt, at jeg ødelægger dig.»

Og Graaden brød løs for Alvor.

«Tror du ikke,» han sagde det meget mildt og kærtegnede hende, medens han talte, «tror du ikke, lille Pudsens, at vi kunde have lidt færre Fremmede?»

Hun spærrede Øjnene op og saa' forfærdet paa ham.

«Fremmede? — men Johan, vi har jo aldrig Fremmede.»

«Tænk, jeg synes, vi har Huset fuldt hvert Øjeblik.»

«Ja Visitter og saadan noget, men det koster da ingen Ting.»

«Men faar de ikke altid Vin eller Kaffe og Kager?»

«Men fy Johan, hvor kan du dog nævne det. Skulde vi ikke engang kunne give vores Forældre en Kop Kaffe eller vores Venner, naar de er saa venlige at komme og se til os?»

«Saadan mener jeg det jo ikke. Kære lille Trut, vær nu fornuftig; jeg mener kun, at Kager hveranden Dag til 50 Øre eller en Krone eller Gaver til den ene og den anden, — ja du, det løber op, — det vil vist blive svært at faa Pengene til at slaa til, lille du, paa den Maade.»

Hun vendte sig næsten fjendtligt imod ham.

«Det kan ikke nytte noget. Jeg veed godt selv, hvordan det er. Nej, det er mig, der ikke dur. Der ikke har lært noget og ikke kan bruges til noget. Men det er forfærdeligt at høre dig tale, som om du ikke undte din egen Mor en Kop Kaffe. Det er saamænd lidt nok, vi kan gøre for dem, synes jeg. Da vi blev gift, troede jeg rigtignok, at vi havde kunnet gøre meget mer. Stakkels lille Svigermor, hun har det saamænd ikke for godt. Aa nej, det er alt for — for — stygt, raat, at man skal tænke over den Smule Mad, man gir sine Venner.»

«Du maa ikke blive saa heftig, Alvilde, du har ikke godt af det. Du maa huske paa, at — —.»

Hun havde rejst sig op og var begyndt at gaa op og ned ad Gulvet. Nu vendte hun sig voldsomt imod ham.

«Svigermor gør meget mere for os, end vi gør for hende, vil jeg blot sige dig. Ikke at tale om min Mor.» Og i et pludseligt Udbrud føjede hun ulykkelig til: «Aa nej, at du kan, — — at man kan komme saa vidt, at man kan tale om det,

blot nævne det, hvad det koster eller ikke koster, at ens Forældre spiser hos En. Det er saa væmmeligt, saa modbydeligt, blot Tanken. Jeg, der helst vilde forgylde dem allesammen.»

«Jeg troede, du vidste, at det ikke var nogen rig Mand, du giftede dig med, Alvi.»

«Aa søde Johan, om Forladelse!» I et Nu var Alvi paa Knæ foran ham med sit Ansigt ved hans Bryst. «Kæreste, — kære elskede Johan — slaa mig! Vil du ikke nok. Jeg er saa ulykkelig, fordi jeg er saa ond. Jeg havde netop bestemt, at jeg ikke vilde have sagt et Ord om det, og neppe er du kommen inden for Døren, før jeg kommer med det allesammen. Jeg hader mig selv. Aa, jeg lærer aldrig at blive god! Tror du da ikke, jeg veed, at det er min Skyld allesammen? Jeg er saadan en dum, unyttig Ting. Men jeg havde aldrig troet, at Pengesorger kunde være saa forfærdelige, og det er endnu forfærdeligere at bede dig om Penge. Du trænger saa haardt til dem selv, og saa skal det endda være mig — mig, der skal rive dem fra dig; og det er min Skyld, at du ingen Overfrakke fik i Sommer, tror du ikke, jeg veed det, fordi jeg havde brugt hele Olgas Løn, og saa kom du af med 60 Kroner, som du slet ikke havde beregnet. Men jeg giver aldrig, aldrig mere Helga Kniplinger til hendes Fødselsdag. Jeg giver ingen noget uden dig.

For jeg vil ikke flaa dig for de andres Skyld, nej, det vil jeg ikke.

Jeg elsker dig, vil du tro det endnu, at jeg elsker dig. Jeg elsker dig mere end alle Mennesker, mere end mine Forældre, mere end Solen! Aa, du maa tro mig. Og alligevel kan jeg gøre dig saa bedrøvet. Og du er saa god og forlanger aldrig noget for dig selv, men jeg bare bruger og bruger Penge, medens du maa gaa og slide hele Dagen. Og jeg kan slet ikke hjælpe dig! Hvorfor har jeg dog heller ikke lært noget, saa jeg kunde hjælpe dig i Stedet for blot at være din Udgift, og jeg er en meget, meget stor Udgift for dig.»

«Saa saa, Pudsens min! Det er jo da ikke saa slemt. Vi er da unge og raske og kan arbejde begge to, veed jeg. Det var jo netop saadan en lille Prinsesse, jeg ønskede mig. Saadan en lille, fin, kærlig Prinsesse, med saadan dejlige, dejlige smaa Hænder. Staa op, lille Alvi. Du maa ikke ligge der nede paa Gulvet, min sødeste Ven. Du skal se, det kommer nok i Orden altsammen.»

Hun satte sig paa hans Skød og lagde Armene om ham. Aldeles som et Barn, der vil trøstes.

«Men det er saa sørgeligt for mig, at du kunde have haft det saa godt, hvis du ikke havde giftet dig med mig. Og du maa jo ogsaa ende med at blive ked af mig. Det er jo umuligt andet. En Kone, som altid plager dig om Penge og ikke kan hjælpe dig, — — og saa er der alligevel

ikke den Ting i den hele vide Verden, som jeg ikke gerne vilde gøre for dig. Det maa du tro, Johan, du maa tro det, hører du! Men jeg er en daarlig Kone for dig, en rigtig rigtig daarlig og uduelig Kone.»

«Lille min maa ikke sige saadan noget.» Han tog fast om hende og kyssede hende med lange, tøvende Kys. «Vi to, ikke sandt, Alvi, vi kan slet ikke undvære hinanden. Jeg har faaet den vidunderligste lille Pige til Kone. Der er ingen uden jeg, som veed, hvor vidunderlig sød hun er. Saa dejlig!»

Han bøjede Ansigtet ned og kyssede hendes Knæ, medens hun laa i hans Arme. Tavs i sin Hengivelse og kyssende ham med halvt aabne Læber.

«Veed du, hvad jeg gør?» sagde hun lidt efter. «Jeg tager Pengene til Olga og til denne Maaned, det bliver lige 100 Kr. ud af den Bog, som Far har givet mig. Saa kommer vi paa ret Køl igen, og saa skal jeg nok være meget mere forsigtig for Fremtiden.»

«Men jeg synes, du sagde, at din Far helst vilde, du ikke skulde tage af den Bog, men kun bruge Renterne.»

«Ja, det sagde han. Men det kan ikke hjælpe nu. De øvrige 900 bliver jo desuden staaende, og maaske kan jeg efterhaanden samle dem sammen og sætte dem ind igen. Han vilde blive ked

af det, men han faar det jo ikke at vide. Og jeg kan ikke holde ud at plage dig, naar jeg selv har Penge staaende. Far vidste jo ikke, at jeg var saadan en daarlig Pige til at passe paa.»

Hun syntes egentlig, det var et stort Offer. Hun havde været saa stolt ved Tanken om de 1000 runde Kroner, der stod paa hendes Navn henne i Banken.

Det var ogsaa saa flovt, at Fuldmægtigen, som hun kendte, skulde vide, at de ikke kunde klare sig, men maatte tage af hendes Bog. Og lidt kedeligt var det jo ogsaa, at de knap 9 Maaneder efter Bryllupet skulde være saadan i Knibe.

Men det var jo endda godt, at de havde de Penge at tage til. Hvad skulde de ellers have gjort?

Johan maatte sørge for Huslejen, og hun vidste, at han hver Maaned lagde tilside til den, men naar hun saa stadig kom og forlangte de stakkels Skiltinger, han havde sparet sammen, saa maatte det da ende med at gaa galt.

Men kedeligt var det.

Johan gjorde ikke flere Indvendinger. I sit stille Sind fandt han Sagen ganske selvfølgelig.

Han tog sit Lommetørklæde, aandede paa det og lagde det mod hendes Øjne.

Saa kyssede han dem.

«Hvor dine Øjne dog er varme, de smaa Skind,» sagde han. «Min lille Skat skulde aldrig

være bedrøvet. Saadan en lille Rosenpige skal ikke have andet end Sol.»

Nu smilede hun. Under hans Kys tørredes hendes Taarer altid let. Og hun besvarede hans Kys. Hendes Kinder var varme af Graaden, og hun kølede dem mod hans, medens hun lyttede til hans Ord med denne henrykte Skælven gennem Hjertet, som fik hende til at glemme Bekymringer, Nutid og Fremtid og alle slemme Pengesorger for det ene altid lige nye og vidunderlige: at han elskede hende, og at hun var hans.

Fru Knudsen hjalp Alvilde af med Tøjet og hængte det op. Hun tog saa varligt paa det. Fru Knudsen omfattede nu en Gang Svigerdatteren og hvad hendes var med en Art Andagt.

«Du ser saa træt ud,» sagde hun og skød Skammelen til Rette under hendes Fødder; «er Du ikke rigtig rask, lille Alvi?»

«Jo Tak, Svigermor! — Nej, Du maa da ikke — —! Jeg syntes, jeg trængte til at se dig i Dag,» tilføjede hun med et lille Suk.

«Du fryser jo, Barn!» Fru Knudsen tog Alvildes spinkle Hænder mellem begge sine. «Men vi er jo ogsaa langt henne paa Aaret. Tænk, Jul om tre Uger!»

Alvilde hørte hende sætte Vand over til Kaffe og skære Brød ude i Køkkenet. Aa, hvor hun holdt af den Svigermor.

Paa en Maade befandt hun sig næsten bedre her end i sit eget Hjem. Dær var alting saa fint, og dær skulde man altid sidde saa pænt paa Sto-

lene, lige op og ned; men Svigermor havde saadan en egen Maade at putte En til Rette paa. Man sad saa mageligt i Svigerfars store, gamle Lænestol, og Svigermor stoppede Skammelen under ens Fødder og dæggede om En, saa man mærkede, at det bedste næppe blev holdt for godt nok.

Hvor Blæsten dog hylede derude!

Det var saa hyggeligt at sidde her og lukke Øjnene et Øjeblik og mærke Varmen henne fra Kakkellovnens Hjørne og høre Svigermor pusle med sin kære Kaffe ude i Køkkenet.

Fru Knudsen trak det lille trebenede Bord hen til Alvilde, satte Kaffen og en zirlig Assiette med smurt Franskbrød hen til hende og bød selv Sukker og Fløde.

«Nej, men Svigermor da! Det er ogsaa for galt, som Du altid forkæler mig.»

Fru Knudsen satte sig lige over for Alvilde. Hendes Ansigt glattedes i Tilfredshed over Alvildes Ord og Udsigten til den dampende Kaffekande.

«Spis dog, Alvi! Du ser, jeg har købt Myseost for din Skyld. — Hør, sig mig, hvad er det saa blevet til med Olga?»

«Aa ja, Svigermor, det er netop det! Jeg veed ikke, hvad jeg skal gøre. Vi har ikke Raad til at beholde hende.»

«I faar ikke let nogen billigere.» Fru Knudsen rystede eftertænksomt paa Hovedet. «Og Hjælp maa du jo have, lille Barn.»

Alvilde sukkede dybt.

«Det maa jeg jo, ja! Men naar vi nu ikke har Raad til det — —»

«Kunde I ikke spare det ind paa en anden Maade? Tror du ikke — — jeg mener, tror du ikke, der kunde findes et eller andet nemt lille Arbejde, du kunde gøre hjemme?»

Alvilde rystede paa Hovedet.

«Aa, naar jeg dog blot havde lært noget, — ligemeget hvad! Hør, Svigermor, vil Du ikke fortælle mig lidt om, hvordan du egentlig klarede dig til at begynde med?»

Fru Knudsen smilede med sit lille blege Smil og saa' ømt paa Alvilde.

«Ja, det kan Du slet ikke regne, lille Alvi, for jeg har jo hele mit Liv været vant til at maatte tage fat. Vi var syv Søskende hjemme, og det kneb saamænd tit haardt nok. Min Far var Skomager i Faaborg, skal jeg sige dig; og baade han og min Moder sled troligt; men der skal meget til at holde saa mange Børn mætte og ordentlige.»

«Jamen da Du saa blev gift med Svigerfar — hvad saa?»

Alvilde sad og tænkte, hvor underligt det var, at hendes Mands Bedstefader ogsaa havde været Skomager ligesom Onsdags-Petersens Kæreste. Det havde hun aldrig tænkt sig, at hun selv paa en Maade kunde komme i Familie med en Skomager-svend.

Fru Knudsen fyldte Alvildes Kop.

«Ja, os har det jo ogsaa knebet for mangan Gang,» sagde hun stiltørdigt og dypede sit Smørrebrød i Kaffekoppen; «og strengt bliver det jo, naar der kommer Smaafolk til Huse.»

«Er det ikke ogsaa forførdelig dyrt at faa et Barn?»

«Jo, det koster, det gør det. Udstyr og Jordestor, og selv ligger man og kan ikke passe nogen Ting, og tit skal der jo ogsaa Løge til. Men det er jo da gaaet alt sammen.»

«Var du meget syg, da Johan kom?»

«Naa—e, det var en stor Dreng.»

Alvilde sad lidt og grundede. Saa gjorde hun en lille ynkelig Bevægelse med Skuldrene, som om noget smertede hende.

«Min Bedstemor døde af det,» sagde hun langsomt.

Fru Knudsen saa' opmærksomt over paa Alvilde.

«Saadan noget skal du saamænd ikke tænke paa, lille Alvi; det er jo mest en Glæde. Og det andet glemmer man hurtigt. Du kan tro, vi var glade over Johan, han var saa dejlig som lille.»

«Har du været meget smuk som ung, Svigermor? Eller hvorfra har alle Jeres Børn faaet den Skønhed?»

«Knudsen var meget køn! Det sagde alle, og det kunde jeg da ogsaa selv se.»

«Hvordan lærte I hinanden at kende?» Alvilde bøjede sig interesseret fremover.

«Aa, det gik meget let.» Fru Knudsens falmede Ansigt fik et pudsigt Udtryk af Forlegenhed og Stolthed. «Jeg mødte ham en Aften, og saa bad han om Lov til at tegne mig —»

«Tegne dig? Var Svigerfar saa dygtig, at han kunde tegne dig?»

«Ok ja, han kunde skam baade tegne og spille. Og Skuespiller har han ogsaa en Gang tænkt paa at ville være — ak ja, det er jo derfra, at Helga har alle de Griller. Jeg kender jo det hele om igen!»

«Det er ogsaa Synd, at Helga ikke kan faa Lov at komme til København og læse ordentligt,» sagde Alvilde heftigt.

«Ja, det samme tænker jeg ogsaa mangel Gang, naar jeg ser hende sidde her og spekulere og hverken høre eller se. Men saadan noget er nu ikke for fattige Folks Børn. Og en køn Pige uden Penge kan let komme i Ulykke med det.»

«Aa nej, Svigermor, det mener du da ikke? Hvor kan du dog sige saadan noget om Helga? Helga er den rankeste Pige, jeg kender i hele Verden.»

«Ja, Vorherre bevare hende for det; men jeg er en gammel Kone, der har set saa meget, at jeg veed, hvor svært det er for en ung Pige at staa alene i en fremmed By og saa med et kønt Ansigt

og Lyst til den Slags — — men jeg siger ikke noget imod, hvad hun saa vil gøre, for Helga maa raade sig selv.»

Alvilde syntes, det var underligt, at hendes Svigermor kunde tale saadan — saa roligt om noget saa frygteligt som at sælge sig, selvom man kunde blive nok saa stor en Skuespillerinde ved det. Mon hun ogsaa selv vilde se det saadant, naar hun havde været tilstrækkelig mange Aar fattig?

«Jeg synes heller ikke, at Kirsten har været i Humør i den sidste Tid,» sagde Fru Knudsen, idet hun satte Kaffebakken bort og gav sig i Lag med en stor graa Herresok. «Har Du noget Begreb om, hvad der kan fejle hende?»

Alvilde rystede paa Hovedet.

Hun vidste godt, hvad der var i Vejen, men hun kunde ikke faa sig selv til at tale om Onkel Niels paa den Maade.

Saa gik Fru Knudsen ud fra, at hun ikke kendte noget til det, og lod det Spørgsmaal falde.

«Bare hun vilde tage Rasmussen!» sagde hun med et Suk.

Alvilde gav et Hop i Stolen, saa perpleks blev hun.

«Rasmussen — Manufakturhandleren?»

«Ja, det vilde saamænd være det aller bedste for Kirsten, saa kom hun da til Ro; og Rasmussen er en ejegod Mand.»

«Uf, den væmmelige, tykke Fyr!»

«Det maa Alvilde ikke sige! Rasmussen er i alle Maader en nobel Person og har mindst sine 50,000 staaende i Banken.»

«Har han virkelig det?» sagde hun tankefuldt. «Men det er alligevel væmmeligt,» føjede hun afgjort til. «Saadan en nydelig Pige, som Kirsten er! Og god og sød! Hun er rigtignok 50,000 Gange mere værd end han, om han saa har aldrig saa mange Penge.»

«Kirsten er en god Pige,» nikkede Fru Knudsen, medens hun trak en hel Bunke Garn løst fra Nøglet og lagde dette tilbage i Kurven. «Men Du kender ikke Verden, lille Alvilde! Du har altid kunnet gaa hjemme hos dine Forældre og haft det som Blommen i et Æg. Men naar man skal tjene hver Bid Brød selv, saa bliver det en hel anden Historie. Kirsten har jo ikke andre end sig selv at stole paa, og jeg vilde rigtignok gerne se hende i Havn, før jeg lukker mine Øjne.»

«Men Kirsten kunde aldrig blive lykkelig med Rasmussen.»

«Ja, I unge Folk har nu noget, I kalder Lykke, og som I ikke selv veed, hvad er. Kirsten vilde faa det godt i alle Maader. Rasmussen vilde saamænd bære hende paa Hænder. Hun har jo altid været saa meget efter Stads, og det kunde hun da faa nok af, hele Butikken, og Folk under sig. Ok jo, det vilde sandelig være godt.»

«Tror du virkelig, Kirsten vilde gøre det — tage Rasmussen?»

«Jeg kan ikke sige det; men jeg skulde dog alligevel tænke, det blev saadan tilsidst.»

Der blev en Pavse. Alvilde kunde slet ikke komme sig igen efter dette mærkelige — Kirsten, den smukke, kærlige, muntre Kirsten, — og saa Rasmussen. Alvilde havde ofte set ham staa i Butikken og handle med Kunderne, men hun havde aldrig tænkt over, hvorvidt han var klog eller dum, rar eller uelskværdig. Han var Byens største Manufakturhandler — intet andet. Nu voksede han frem af Svigermoderens Ord som en «honnet Person med 50,000 paa Rente» og Ejer af en stor Butik, som en Mand, der var forelsket i hendes egen Svigerinde, der maaske endda forlovede og giftede sig med hende, saa at hun selv og Johan fik ham til Svoger — tænk, at være Rasmussens Svigerinde! Hun vilde dog i Morgen gaa ind og sige Goddag til Kirsten og saa se, om Rasmussen ikke skulde være der, for nu vilde hun dog nok kigge lidt nærmere paa ham. Et var i hvert Fald vist: Pengesorger fik Kirsten da ikke.

«Jamen Svigermor, Kirsten kan da umuligt være forelsket i Rasmussen?»

«Nej, det er hun vel ikke.»

«Men tænk dig dog at gifte sig — gifte sig med En, man slet ikke er forelsket i. Tænk, kysse Rasmussen — huf dog.»

«Ja, I er nu saa unge,» begyndte Fru Knudsen, men Alvilde afbrød rask:

«Var du maaske ikke forelsket i Svigerfar, da du tog ham?»

Fru Knudsen smilede lidt.

«Jo, det var jeg.»

Hendes Stemme lød, som om der vilde følge et «men» efter Ordene, men det udeblev.

Pludselig sagde Alvilde, og nu fulgte hun sin Tankerække fra før:

«Pengesorger er nu slemt, Svigermor.»

Fru Knudsen saa opmærksomt op.

«Ja, —» sagde hun langsomt, «og især, før man er bleven vant til dem.»

«Saa du tror, man kan vænne sig til dem?»

«Nogen kan vel.»

Alvilde vendte sit Ansigt lige mod Svigermoderen og knugede Hænderne sammen i Skødet. Saa sagde hun, medens hvert Ord blev understreget:

«Hvad gør saa de, der ikke kan vænne sig til dem?»

Fru Knudsen flyttede sig paa Stolen. Nu havde hendes Ansigt det samme forskræmte Udtryk som altid, naar hun spurgte, om «der var noget galt».

«De — de — — det veed jeg sandelig ikke. De maa naturligvis alligevel.»

«Hvis man nu bliver ond af dem, hvad saa, Svigermor?»

Der var noget truende i den unge Kones Stemme.

«Men det bliver man ikke, Gud fri os dog, lille Barn. Aa nej, det maa man ikke. Penge er da heller ikke det vigtigste. Man bliver ikke ond af dem, lille Barn.»

«Jamen hvis jeg nu bliver det, Svigermor, hvad saa?»

Hver Gang Alvilde spurgte sit: hvad saa, fo'r Fru Knudsen sammen. Hendes Øjne bad om Skaansel — at der dog nu ikke ogsaa fra den Kant maatte komme noget galt. Var det dog ikke nok, at baade Helga og Kirsten sørgede, hver paa sin Vis? Kom der nu mere?

«Jeg bliver ond af dem,» sagde Alvilde haardt.

«Nej, nej, vist ikke saa.» Fru Knudsen forsøgte et lille Smil. «Det maa Alvilde ikke sige. Du er jo saa mild og sød, lille Barn, al Johans Glæde, husk det.»

Alvilde rystede paa Hovedet.

«Det veed jeg ikke, om jeg er — mere.»

Fru Knudsen slap Strikketøjet, saa forskrækket blev hun.

«Herren se i Naade til os — holder du ikke længer af Johan?»

«Ser du, Svigermor,» Alvilde talte nu ganske blidt, næsten beklagende, «jeg plager Johan. Jeg veed, at jeg gør det, og jeg er saa bedrøvet over det, men jeg kan ikke være anderledes. Jeg synes, jeg har saadan en forfærdelig Uret imod ham. Hvis jeg ikke havde giftet mig med ham, eller

rettere, hvis han ikke havde giftet sig med mig, saa kunde han have levet ganske sorgfrit og endda haft nok, saa han kunde glæde Jer paa mange Maader. For 1800 Kr. er meget for ham, der er saa beskeden. Og han bliver heller ikke ond af det, — det er kun mig. Og jeg bliver det, fordi jeg er saa ulykkelig, og fordi jeg selv synes, det er saa forfærdelig utaknemligt af mig at være ulykkelig. Hvis jeg havde været dygtig og klog, som dine Døtre, saa havde vi kunnet spare Olga, og det vilde allerede have hjulpet meget. Men nu forstaar jeg ingen Ting og har ikke Begreb om at lave Mad, saa nu er vi nødt til at have hende.»

«Jamen lille Barn, lille Barn,» Fru Knudsen glattede ligesom undskyldende over Alvildes Kjole, «Johan gør'et gerne. Han har aldrig tænkt, du skulde slide som vi andre. Nej, det har han ikke, før vilde han gøre det selv.»

«Aa ja, det er jo netop det,» sagde Alvilde, og hendes Blik søgte forpint Svigermoderens, «Johan gaar og er bedrøvet over, at jeg synes, han ikke kan gøre det godt nok for mig. Og det er saa forfærdeligt. Ja, kan du ikke forstaa det. Det er saa svært at forklare. Naar han ser mig ked af det, saa tror han, jeg er i daarligt Humør, fordi han ikke kan skaffe det bedre, medens det jo i Virkeligheden er, fordi jeg skal være Skyld i, at vi ikke kan komme ud af det. Og vi kan ikke komme ud af det.»

«Jo — jo I kan, — 1800 — — —»

«Det kan godt være, at det vilde være rigeligt for andre, men hvad kan det hjælpe, naar det nu ikke er nok for os. Jeg har gjort mig saadan en Umage, du maa tro, at jeg har gjort mig stor Umage for at faa det til at slaa til. — Far havde givet mig en Sparekassebog med 1000 Kr. i, og den vilde han, skulde staa, til vi en Gang havde Lyst til en lille Rejse eller saadan noget. Og Renterne skulde jeg have til at more mig med. Til at betale Johans Julegave f. Eks., for Far synes, det er saa komisk, naar en Mand skal betale sine egne Julegaver. Men vi har næsten brugt dem. Jeg er ked af det, hver Gang jeg hæver. Men hvad skal jeg gøre? Og naar vi nu har brugt det altsammen, hvad skal vi saa gøre?»

Fru Knudsen sad stilfærdig og tørrede Øjnene. Aa Herregud, Herregud da ogsaa, at ikke engang de to stakkels Mennesker kunde faa Lov til at være glade. Saadan et yndigt lille Hjem de havde, og saa meget de holdt af hinanden. At der dog ogsaa skulde være Sorg og Bekymring overalt, hvor man end saa' hen.

«Du veed jo nok,» vedblev Alvilde i den samme dæmpede, bedrøvede Tone, «at Far og Mor syntes, det var alt for lidt til at gifte sig paa. Og de raadede jo fra, men vi troede sagtens, det kunde gaa. Jeg havde heller ikke Forstand paa nogen Ting. Blot Mor havde lært mig, hvad en Husholdning

koster, men det vidste jeg slet intet om. Og derfor kan jeg ikke nu gaa til dem og bede om Penge, nej, jeg kan ikke. Naar jeg er hjemme, lader jeg altid, som om jeg var glad, og det hele gik godt. Jeg vil ikke være andet bekendt, forstaar du nok. De skal ikke have det at sige om os, at vi alligevel ikke kunde klare os; og derfor er det jo, at vi ikke kan lade Olga gaa, for du veed selv, hvor vred Mor vilde blive, hvis jeg skulde være uden Pige og selv gøre Arbejdet. Hvis vi saa endda var i en fremmed By, hvor ingen kendte os, men her, hvor Far er Borgmester, ser alle Mennesker paa os, de lurar paa os, — jo, de gør, og jeg vil ikke have, at nogen skal komme med et eneste Ord til Johan eller om ham, fordi vi lever anderledes, end jeg før har været vant til.»

«Lille Alvilde, Herregud lille Alvilde da — om vi endda havde kunnet hjælpe.»

«Somme Tider lader jeg Olga sige, at jeg ikke er hjemme, blot fordi jeg ikke vil have dem ind og kigge efter, og fordi jeg er nødt til at give dem Vin eller Kager, og jeg har ikke Penge til det. Men alligevel siver det jo ud, for jeg er vis paa, at Olga fortæller om os. Hvis vi ikke havde hende, kunde vi ogsaa leve meget tarveligere, men nu er vi nødt til at spise saadan, at hun ikke snakker om os. Det kan altsammen gaa en lille Tid endnu, men naar der ikke er flere Penge i min

Bog, forstaar jeg aldeles ikke, hvordan vi skal bære os ad.»

Fru Knudsen vidste slet ikke, hvad hun skulde svare. Hun havde selv saa ofte tænkt noget lignende i Begyndelsen, men da hun aldrig mødte andet end muntre Miner og saa', hvor forelskede de unge Ægtefolk var i hinanden, troede hun, at Borgmesteren gav dem noget, eller at Alvilde maa-ske alligevel forstod det bedre, end hun havde turdet tro.

«Men hvad siger dog Johan til alt det?» spurgte hun ulykkelig.

«Han siger jo i det hele saa lidt, Svigermor. Men det er haardt at tænke paa, at han saaledes skal komme til at fortryde, at han giftede sig med mig.»

«Du er jo hans eet og alt, Alvilde.»

«Ja, det er jeg. Og han er den eneste Mand, jeg bryder mig om, og derfor er det dobbelt sørgeligt, at vi skal gøre hinanden ulykkelige.»

«Men er der dog ikke nogen, der kan hjælpe Jer? Du maatte vist alligevel hellere sige det til din Far, lille Alvi.»

«Nej, nej, aa nej, jeg kan ikke! Jeg ser saa tydeligt Fars Ansigt, naar jeg nu kom. Jeg, som var saa vred og saa mange Gange sagde, at vi nok skulde klare os selv og ikke vilde tage mod Hjælp fra nogen.»

Det var begyndt at skumre.

Fru Knudsen havde lagt Strikketøjet bort og sad og rokkede langsomt frem og tilbage paa sin Stol, som hun plejede, naar hun slet ikke kunde finde paa Raad.

«Aa Herregud, hvorfor skal det ogsaa være saa bedrøveligt altsammen,» sagde hun, «der er vel nogen, der har lavet alt dette her, men hvorfor kan det saa ikke være saadan, at vi kan have nogen Glæde ogsaa. Jeg var saa glad, da jeg havde faaet Johan, og han var saadan en smuk Dreng som lille, og saa da han kom hjem med den gode Eksamen. Og da han blev forlovet med dig, saa tænkte jeg: Gudskelov der er eet Sted, hvor de ikke græder. Og nu græder du alligevel, aa lille Alvilde, nu græder du jo ogsaa.»

«Nej, nej, vist ikke saa.»

Alvilde skubbede den store, gamle Kanevas-kammel hen ved Siden af Svigermoderen og satte sig paa den med Armene paa hendes Skød og sin Kind lænet ind mod hendes Knæ. Den gamle Kones Sorg gjorde hende næsten endnu mere ondt end hendes egen. Mon man blev saadan ved at gaa og være fattig og have det ondt i mange Aar, saadan, at man endogsaa opgav at slaas for at faa det bedre, blot ganske taalmodig sad og ventede paa, at der dog i det mindste skulde gro lidt Glæde for Børnene.

Mørket samlede sig tættere i Krogene. Kakkelloven gød glimtvis et svagt og uroligt Lys hen

over Gulvet og op ad de blanke Bordben. Sofaen stod henne ved Væggen som en tung og truende Masse, og gennem Stilheden hørtes Lygtetænderens hurtige Skridt udenfor Vinduet.

«Saa skulde jeg vel egentlig gaa,» sagde Alvilde. Men hun blev siddende og lagde sin Kind tættere op til Svigermoderens Knæ.

Fru Knudsen sad og strøg hende over Haaret med smaa, urolige Bevægelser. Alvilde mærkede, hvor ru Haanden var, naar den rørte hendes Pande. Og igen følte hun det, som var hun selv en gammel, forslidt Kone med Hænder, der var mærkede af haardt Arbejde, hvis Nakke var dukket under den stadige Kamp for at holde Nøden udenfor Døren, og hvis trætte Tanker spurgte taalmodigt og uforstaaende, hvorfor det skulde være saa haardt at leve.

Pludselig begyndte Alvilde at tale, dæmpet og langsomt, som var det en død, hun fortalte om.

«Vi var saa lykkelige, Johan og jeg, da vi blev gift. Svigermor, jeg havde aldrig troet, at noget kunde være saa dejligt. Selv det at gaa Dagen igennem og savne ham, var dejligt, for det var ligesom en Ret mere end andre, jeg havde. Og naar jeg ordnede Bogskabet og saa' hans Navn paa den første Side i Bøgerne, saa var den Bog min, blot fordi den var hans, og vi skulde være fælles om alt, om hele Livet. Og han vilde komme hjem til vores Hjem, saasnart han kunde slippe

bort fra alle de fremmede Mennesker derude, og naar jeg saa havde taget imod ham i Gangen og lukkede Døren efter ham, saa lukkede vi med det samme alle andre ude og havde hinanden. Han fortalte mig, at han havde længtes efter mig og tænkt paa mig hele den lange Dag, og at der var godt at være hos mig, bedre end alle, alle andre Steder i hele Verden. Naar vi var ude at spadserere og var kommen helt udenfor Byen, bar han mig somme Tider et langt Stykke Vej, fordi han sagde, det gjorde ham saa glad, at han var den eneste, der maatte det, og jeg syntes, at baade Sneen og Blomsterne maatte være til blot for at glæde ham. Jeg vilde ønske, jeg var død den Gang, før vi nogen Sinde havde sagt hinanden et eneste haardt Ord, for saa vilde han have tænkt paa mig og kun husket alt det bedste om mig. Men selv om jeg døde nu, saa vilde han ikke kunne lade være at tænke, at her havde jeg staaet og grædt, og dær havde vi sagt haarde Ord til hinanden. Hvordan kan man egentlig komme til at sige hinanden haarde Ord, naar man holder af?»

Fru Knudsen sad og lyttede til denne taalmodigt klagende Stemme og mindedes fra sin egen Ungdom saa meget, der lignede. Hun havde ikke taget sin Fattigdom ganske som Alvilde, for hun havde i Forvejen været vant til den, men efter hendes Ægteskabs første korte og hensynsløse Forælskelses-Tid var der kommen den samme Træthed,

den samme Sorg over de haarde Ord, som var faldne, og de samme anklagende Spørgsmaal: Hvorfor det skulde være saaledes?

«Hvornaar har du været aller mest glad, Svigermor?» spurgte Alvilde pludselig.

«Det kan jeg saamænd ikke huske, lille Barn. Det er saa længe siden.»

«Tror du ogsaa, man vokser fra det?»

«Aa, det er vel saa forskelligt. Der er vel tit mange, der har Glæde af deres Børn.»

«Men du var da glad, da Johan kom hjem med den Eksamen?»

«Ja, det var jeg, — han har i det hele aldrig gjort os Sorg. Ok nej, det er saamænd gode Børn alle tre. Men hvordan skal de komme frem og klare sig? Man taler saa meget om, at i vor Tid er der ingen Forskel paa fattige og rige, paa fornemme og tarvelige, men det passer nu ikke alligevel. For den, der kan køre med fire, han kan faa saa mange, han vil, til at hjælpe sig med at faa Vognen frem, og de er glade til og med, men den, der selv skal trække sin Kærre, han kan saa godt faa Lov til at gøre det selv. Det har jeg da lært.»

«Aa, hvor det er Synd, Svigermor, at det skal være saadan. Der maa da være Fejl et Sted —»

«Det nytter ikke at spekulere over det, lille Barn, for det bliver aldrig anderledes. Man skal jo slide sig igennem, og saa gaar det jo ogsaa.

Det er bare, mens man er ung, at man saadan ta'r paa Veje. Det gør Kirsten og Helga ogsaa. Men det kommer altsammen, naar I bli'r ældre, lille Børn.»

Alvilde mærkede, hvorledes Graaden trængte sig paa og smertede, en trodsig og utaalmodig Graad. Var det Livet? — Blot at blive ældre og ældre uden at faa mere ud af det end den Lærdom, at saadan var det nu engang, og derfor maatte man finde sig i det. Nej, hun vilde ikke, hun vilde ikke finde sig i at se hele sin tankeløse, henrykte Lykke blive drysset over med Dagenes graa Træthed og Slaphed.

F^{RU} Knudsen tændte Lampen og satte sig hen til Bordet med sit Arbejde.

Kirsten kom ind og spurgte efter Helga.

«Hun er ikke kommen hjem endnu. Blot hun dog ikke kommer noget til. Jeg er slet ikke glad ved de Aftenture, saadan naar det allerede er bleven helt mørkt, og hun har været borte i flere Timer i Aften. Det er slet ikke rart.»

«Naa, hun hytter sig nok.»

«Jamen det ser ogsaa underligt ud for Folk, at hun saadan strejfer Landet rundt. En ung Pige maa passe paa sit Rygte.»

Kirsten smilede, en Blanding af Haan og Medlidenhed. Hun tog en Avis og sad lidt, som om hun læste. Hendes Læber var fast sammenpressede, og hun havde faaet nogle smaa Rynker ved Næseroden af utaalmodig Træthed, som misklædte hende.

«Nu har jeg gjort det, Mor,» sagde hun med haard Pludselighed og saa' lige paa Moderen. Men hendes Haand glattede og krammede i et væk Avisen.

Det gav et Sæt i Fru Knudsen, og hun kom til at smile, — et næsten fjottet, nervøst og fortrukket Smil. Da hendes Blik mødte Datterens, tog denne hurtigt Øjnene til sig, medens Fru Knudsen blev ved at se som hypnotiseret paa det bøjede Hoved ligeoverfor sig.

«Ja, hvad skal man sige til det,» sagde Kirsten skødesløst, «der er jo ikke andet at gøre.»

Lige med eet begyndte Fru Knudsen at græde. Strikketøjet faldt paa Gulvet, hun støttede Albuerne paa Bordet og med sit blaa Bomuldsforklæde kastet over Hovedet græd hun og græd, en svag jamrende Barnegraad, der syntes aldrig at ville holde op igen.

«Naa Mor, Rasmussen er jo meget rar,» sagde Kirsten utaalmodigt. Moderens Graad irriterede hende. Hun følte sig saa underlig fremmed for hende i dette Øjeblik. Selv havde hun ikke flere Taarer. Der havde været een Nat for mere end et Aar siden, da hun havde følt det, som vilde Sorgen svide Blodet ud af hendes Hjerte; men dette var jo ingenting.

Moderen blev ved at græde paa den samme stilfærdige, ulykkelige Maade. Kirsten syntes, hun burde sige noget venligt eller trøstende, men kunde ikke finde paa noget. Alting vilde lyde saa fraseagtigt.

«Han betaler mig jo godt for det,» sagde hun saa, kort, og forstod selv, at det var det værste,

hun kunde have sagt, og ganske latterligt i dette Øjeblik.

Fru Knudsens Graad standsede pludselig. Hun saa' op paa Kirsten, som om hun ikke rigtig kendte hende eller havde forstaaet, hvad Datteren sagde.

Saa rejste hun sig, gik ud i Køkkenet og satte sig i Mørket og Kulden derude, ned paa Høkkassen, hvor hun blev siddende og rokkede langsomt frem og tilbage, med Hovedet ludende forover og med sine Tanker ganske i Vildrede. Kun med en uklar Følelse af, at der alle Vegne, hvor hun saa' hen, var noget galt, at alle de, hun holdt af, var bedrøvede, og at hun slet ikke vidste nogen Hjælp for dem.

— — —

Helga kom hjem fra Turen, hængte sit Tøj op og lod sig træt falde ned paa den Stol, Moderen lige havde forladt.

Selv i dette Øjeblik kunde Kirsten ikke lade være at lægge Mærke til, hvor skarpt Søsterens Ansigt var blevet, og at hendes Blik var endnu mere aandsfraværende end før. Selv over hendes før saa stejle Gang og Holdning var der kommet noget nyt, noget uroligt, listende eller afbøjende, kunde man kalde det, som om hun helst vilde gaa udenom alt, undgaa alles Blik og blive fri for Spørgsmaal.

Ak ja, det havde været en drøj Tid, hele dette Aar. Det havde næsten ikke været til at udholde

at se paa Helga, da hun kom hjem fra København i Foraaret efter den anden, mislykkede Prøve. Hun havde lukket sig inde, ingen villet se og forsømt sine Timer henne paa Skolen. Det var kun ubegribeligt, at Bestyreren ikke sagde hende op.

Ingen af dem havde senere turdet nævne Teatret eller Muligheden for en ny Prøve til næste Aar, og selv havde hun ikke talt et Ord om sine Planer. Fru Knudsen havde sagt til Kirsten, at nu haabede hun rigtignok, Helga havde slaaet det Komedievæsen ud af Hovedet, og naar der var gaaet en lille Tid, fandt hun sig vel i Forholdene, som de var og kom til Ro, men ingen af dem havde rigtig troet paa det.

Mærkeligt var det, at gamle Knudsen lod til at være den, i hvis Selskab Helga befandt sig bedst. De to havde i den sidste Tid sluttet sig saa meget sammen, at Byen endogsaa til sin store Forundring undertiden kunde se Fader og Datter spadsere ud sammen.

De gik ved Siden af hinanden, stilfærdigt og uanfægtede af de mange nysgerrige Blikke bagved Ruderne; de talte ikke meget sammen, men naar de var komne udenfor Byen, ud paa den brede, graa Landevej, hvor de sjældent mødte andet end et enkelt Køretøj, kunde gamle Knudsen blive næsten meddelsom.

Han troede selv, at han passiarede for om muligt at adsprede Datteren, men i Virkeligheden

gav han kun efter for sin Trang til at vinde hende mere for sig, faa Lov til at være en Smule med i alt hendes, alle hendes Skuffelser, som han kendte saa godt fra sin egen Ungdom.

Og med en døsigt Taknemlighedsfølelse hørte Helga paa ham og smilede til ham med sit lille, lette Smil.

Han saarede hende aldrig, denne gamle Far, med at snakke lige ud om hendes Sager, og hun hørte paa ham, omtrent som man hører paa et Barns Pludren.

Og somme Tider standsede hun i et forundret Ryk, fordi han havde sagt det samme om Mennesker og Vilkaar, som hun ogsaa tænkte, men som de aldrig før var faldet paa at tale om.

Fordi det i det hele aldrig faldt nogen ind at tale med gamle Knudsen.

Men hvor meget han gættede sig til af Helgas Planer, fik aldrig nogen at vide.

Han gemte gerrigt over denne tavse Fortrolighed, de gav hinanden, han tog den som en Opvejsning, han ikke undte nogen blot et Glimt af.

— — —
«Hvor er Mor?» spurgte Helga pludselig.

Kirsten trak utaalmodig paa Skulderen.

«Det veed jeg ikke. I Køkkenet — tror jeg.»

Helga sad lidt.

«Nu har jeg sagt min Plads op til den 1ste,» sagde hun saa.

«Har du sagt din Plads op?» Kirsten gentog Ordene ganske mekanisk, som troede hun dem ikke.

«Ja, jeg har. I Dag. Lige efter Nytaar rejser jeg til København.»

«Men hvad vil du da leve af? Helga, du maa jo være gal! Hvordan tror du, at du faar saadan en Plads igen? Og saa taalmodig, som Bestyreren har været med dig. Hvad sagde du dog til ham?»

«Jeg sagde ikke andet, end at jeg ikke selv syntes, jeg udførte mit Arbejde tilfredsstillende, og at jeg derfor ønskede at holde op. Han spurgte mig, om jeg nu ogsaa havde tænkt nøje over det Skridt, jeg her foretog, for han kunde jo ikke love mig, at Pladsen skulde være ledig, hvis jeg engang bestemte mig om; men derimod vilde han med Glæde tage en Vikar hele Januar og Februar, hvis jeg igen næste Aar vilde ind til København.»

«Han er dog et mageløst Menneske,» udbrød Kirsten rørt, «hvad svarede du dog, Helga?»

«Han antydede ogsaa,» vedblev Helga, «at hvis jeg ønskede et Forskud paa min Gage for en eller to Maaneder, saa kunde jeg blot sige det, det vilde være ham en Fornøjelse. Men det vilde jeg naturligvis ikke. Ja, han var meget god ved mig. — Men hvad kan det hjælpe,» føjede hun utaalmodigt til.

Kirsten sad lidt. Hun følte sig ilde til Mode.

Hvad kunde det dog være for noget, Helga nu spekulerede paa.

«Jamen hvad nu?» spurgte hun endelig.

«Det har jeg jo sagt dig. Jeg rejser til København lige efter Nytaar.»

«Men hvad har du da tænkt at ville leve af? København er virkelig ikke nogen billig By.»

«Jeg har sparet Penge sammen.»

«Det er da ikke ret mange, Helga.»

«Det er nok til Rejsen og den første Maaned.»

«Jamen, naar den saa er gaaet, hvad saa? Hvad vil du saa gøre?»

«Det skal jeg nok finde paa til den Tid.»

«Jamen Helga, du maa da — —»

«Det skal du ikke bryde dig noget om,» sagde Helga skarpt, «jeg finder nok paa Raad.»

Kirsten var bleven bleg.

«Aa, Helga, sig mig, hvad det er, du mener,» tiggede hun.

«Nej! — Det skal du ikke bryde dig om, har jeg jo sagt. Du skal i det hele fra nu af tænke saa lidt som mulig paa mig, indtil du en Dag hører, at jeg er bleven en stor Skuespillerinde. Saa kan du jo komme og besøge mig.»

«Aa Helga, Helga.»

«Det er saamænd ikke noget at tage højtideligt. — Jeg har jo sagt Jer saa ofte, men I vil jo ikke forstaa det, at min Kunst er det eneste, jeg bryder mig om. Kan jeg ikke komme den Vej,

jeg vil, vil jeg overhovedet ikke leve. Jeg hader at bruge stærke Udtryk, det lyder saa latterligt, men i dette Tilfælde er det nu Sandhed. Jeg selv og mit Arbejde, mine Skuffelser og min Ære — det er mig altsammen ganske ligegyldigt i Sammenligning med min Kunst. Jeg tror godt, jeg kan elske en Mand, men jeg kunde aldrig elske ham anderledes, end at jeg gladelig ofrede ham, hvis det gjaldt det andet. Jeg veed godt, I allesammen synes, det lyder frygteligt at sige saadan, men jeg mener det, jeg vil staa inde for hvert Ord. Jeg vil aldrig fortryde noget, af hvad jeg har gjort, eller alt, hvad jeg har maattet gennemgaa, hvis det kan hjælpe mig til at blive en bedre Kunstner. Jeg elsker Livet og Menneskene, men kun fordi de er det samme som min Kunst, — er den, forstaar du. Nej, du forstaar det vist ikke. Vi er saa forskellige. Jeg har ligesom gaaet i en anden Verden, end I andre, synes jeg. Aa du, jeg vil, jeg vil have Lov til at vise Mennesker, hvorledes Mennesker er, være med til at lære dem, at vi er allesammen forskellige, og vi maa derfor allesammen have Lov til at være forskellige og os selv og ærlige. Men vi maa ikke dømme hverandre, vi maa ikke, fordi vi ikke kender alle de tusinde smaa Ting, smaabitte Tilskyndelser og Indflydelser, der ligger bagved. Husk det, Kirsten, naar du hører Folk tale ondt om mig.»

Kirsten sad og saa' forundret paa Søsteren, paa

hendes hede Kinder og klare Blik. Det var, som om hun voksede under sine egne Ord, blev den gamle, modige, stærke Helga.

«At du tør,» sagde hun blot.

«Aa,» sagde Helga, og nu var det, som hendes Skikkelse igen slappedes, og det taalmodige og ringeagtende Smil var igen om hendes Mund. «Har det egentlig saa meget at sige, at nogle Mennesker i denne lille By ikke vil give sig Tid til at forstaa og derfor river Hovedet af mig. De er saamænd slet ikke onde, de kan kun ikke lære, gider ikke lære, at Lovene ikke kan være ens for alle. Og desuden,» føjede hun til med en ligegyldig og træt Stemme, «naar jeg først er bleven berømt, saa glemmer de det. Har du nogensinde hørt om en stor Kunstner, som ikke alle gerne vil kende, selv om de har revet ned paa ham, før han endnu var bleven stor.»

Der blev igen en Pavse.

Til Trods for Helgas lette Ord, var det alligevel, som om Uhyggen i Stuen ikke vilde vige. De saa' slet ikke paa hinanden. Uret henne paa Skrivebordet dikkede skarpt igennem Stilheden. Kirsten skuttede sig, som om hun frøs. Hun maatte sige noget, blot for at høre sin egen Stemme, for at bryde den Stivnen, der havde lagt sig om dem.

«Jeg har forlovet mig med Rasmussen,» sagde hun saa.

«Naa!» Helga ledte lidt efter Ordene. «Du

veed, jeg ønsker dig alt det bedste. Jeg har jo forresten længe ventet det.»

«Er det ikke rigtigt? Helga, du veed selv, hvordan vi har det her hjemme.»

«Ja, ikke for muntert. Jeg tror, Rasmussen er et godt Menneske.»

«Jeg sagde, at han ikke maatte plage mig om Bryllup, — ikke endnu. Jeg siger naturligvis til, naar jeg synes, jeg kan. Det haster da endelig heller ikke.»

«Saa gaar du vel ikke mere hen i Forretningen?»

«Jeg vilde saamænd godt have siddet der, indtil han kunde faa en anden. Det kan jo hverken gøre mig fra eller til, men det vilde Rasmussen ikke høre Tale om. Jeg skulde prøve at have helt Ferie en Tid, sagde han.»

«Er det ikke — —,» Helga famlede efter Ordet, «underligt for dig?» sagde hun saa.

«Nu kan jeg jo ogsaa hjælpe Mor paa mange Maader. Veed du,» tilføjede hun, og nu blev hun lidt forlegen, «Rasmussen sagde, og det syntes jeg var pænt af ham, at han vilde gøre sig Umage for at glæde alle dem, jeg brød mig om. Han har naturligvis tænkt paa Far og Mor og paa, hvor fattige vi var.»

Hun sad lidt, som om en ny Tanke faldt hende ind, en ivrig og glad Tanke; men da hun skulde til at forklare den, hakkede hun i det.

«Tror du ikke, du kunde — — — jeg mener, Helga — — — om du ikke — — —.»

«Om jeg vil lade Rasmussen indlede Familieskabet med at give mig Penge til at læse for. Nej.»

Kirsten var bleven rød.

«Jeg mener jo kun,» sagde hun langsomt. «Rasmussen vilde være glad over det og — — og, — Helga, tag nu og laan de Penge af Rasmussen,» føjede hun rask til, «saa kommer det hele jo i Orden.»

«Nej.»

«Det er urimeligt af dig, Helga.»

«Ja, det tror jeg egentlig ogsaa. Men nej, jeg kan ikke. Hvis det ikke lød saa væmmeligt fraseagtig, saa vilde jeg sige, at kan du sælge dig, saa kan jeg jo lige saa godt. Om Maaden er en lille Smule anderledes, er jo ganske ligegyldigt. Vi gør vel ikke anderledes, end Masser af unge Piger før og efter os har gjort og vil gøre. Men jeg kan bare ikke tage Nytte af dig i dette Tilfælde. Nej, jeg vil ikke. Lad os nu ikke snakke mere om det.»

«Du kommer i det mindste bort fra Byen,» sagde Kirsten sagte — længe efter.

«Ja, Gudskelov for det. Jeg vil ikke ønske min værste Fjende de Maaneder, som jeg havde i Foraaret. At blot et Ord eller et Sideblik og et Smil kan gøre saa ondt, det forstaar man ikke, før

man har prøvet det. Saadan en Deltagelse, som jeg fik, — — — nej, saa ubarmhjertige har Mennesker næsten ikke Lov til at være.»

Og lidt efter tilføjede hun pludselig voldsomt:

«Jeg har jo dog intet ondt gjort dem, hvorfor er de saa saadan imod mig?»

Hun rejste sig og gik hen imod Døren, men standsede og vendte sig helt om imod Kirsten.

«Jeg vil blive dygtig,» sagde hun langsomt, «om ikke for andet saa for at lære Mennesker, hvor forfærdelig meget ondt de kan gøre ved ikke at ville lære at forstaa hverandre.»

BYENS Kirkegaard var egentlig to.

Den gamle Del havde høje Træer, næsten lutter glemte Grave, og den fik kun faa Besøg. Paa den nye herskede der stadig Travlhed. Der kom mange hastige Visitter, Uro af Haandværkere, som satte Gitre op eller bragte Gravstene, og Antallet af dens friske Grave øgedes stadig.

Men inde paa den gamle Del var der godt at være for den, der enten havde Spørgsmaal at klare med sig selv, eller for to, som følte Lyst til en uforstyrret Passiar.

Her gik Alvilde og Kirsten en blæsende Eftermiddag i Marts.

Alvilde var bleg, og i den sidste Tid var hendes Kinders buede Linjer blevne mere lige. Hun lænede sig med et fast Tag til Svigerindens Arm, og der var noget værnende i Kirstens Væsen over for hende, en mild Omhu for at skærme hende med sin egen Styrke.

Alle maatte tænke, at Kirsten var den ældste af de to.

«Du er vist træt nu, Alvi,» sagde hun.

«Ja, men lad os alligevel gaa lidt endnu. Her er saa fredeligt, og saa er du saa rar at gaa med, Kirsten.»

«Du kan bedre lide mig i den sidste Tid, Alvi, ikke?»

«Jeg har da altid godt kunnet lide dig.»

«Nej, den Gang Helga var hjemme, brød du dig ikke noget videre om mig. Jeg kan forresten godt forstaa det. Men jeg har altid saa gerne villet have, at du skulde holde af mig.»

Alvilde lænede sig kærtegnende ind til hende.

«Du er saa dejlig stærk, Kirsten. Du forstaaer meget bedre end jeg at tage imod nogle Skrub af Tilværelsen. Og saa kan du altid klare dig og er saa hurtig. Kan overkomme al Ting. Din Mor sagde forleden om dig, at du fik selv Vandet i Tekedelen til at koge hurtigere end andre Mennesker kunde. Og det er der ligefrem noget om.»

Kirsten lo lidt.

«Man maa jo tage Livet, som det er, veed du nok.»

«Ja, det har jeg hørt nogle Gange,» sagde Alvilde med et Suk.

«Saadan et lille Puds som du burde al Tid have det godt.» Og lidt efter føjede hun til: «Tror du nu alligevel ikke, vi kunde lave det saadan, at I kom med til det Bal?»

«Det er der slet ikke Tale om,» sagde Alvilde kort, «vi har ikke Raad.»

«Det gælder jo da kun de otte Kr. til Billetterne, og dem gav din Mor Jer saamænd hellere end gerne.»

«Jeg har heller ingen Kjole.»

»Jo, veed du hvad, Alvilde, du har virkelig baade to og tre, der kunde bruges. Jeg vil forfærdelig gerne komme hen og hjælpe dig med at lave en af dem om, hvis jeg maa.»

«Ok nej, det skal du saamænd ikke. Det er desuden heller ikke klaret med Billetterne alene. Jeg skulde have Blomster til Haaret, mine Laksko er ikke pæne mere, de lyserøde er snavsede, og saa desuden veed du selv, at der altid følger saa meget med. Alle de andre drikker Vin, og saa bliver der budt det ene og saa det andet. — Nej,» afbrød hun sig selv utaalmodigt, «det kan slet ikke nytte at snakke om det. Saadan noget løber altid op til meget mere, end man har beregnet. Og vi har ingen Penge.»

«Jeg vilde saa gerne, du skulde med,» sagde Kirsten taalmodigt.

«Du er altid saa sød ved mig,» Alvilde saa taknemligt op paa hende, «fortæl mig hellere, hvordan din Kjole saa bliver. Faar du den fra København?»

«Nej, jeg sagde til Rasmussen, at jeg netop ikke vilde være saa elegant, for jeg veed jo, hvor-

dan de allesammen vil se paa mig og sige, at nu skal jeg naturligvis rigtig til at prale, fordi jeg har været saa fattig før, og nu skal giftes med den rige Rasmussen. Og det vil jeg ikke have. Jeg bryder mig i det hele ikke saa meget om at komme derhen, men Rasmussen vil nu absolut.»

«Han er forfærdelig rar,» sagde Alvilde eftertænksomt, «hver Gang jeg er sammen med ham, siger eller gør han et eller andet, saa jeg ikke kan lade være at tænke, hvor han dog er god. Som nu overfor din Mor.»

«Ja, det er da godt, hun har faaet den Glæde, det Skind. For glad er hun rigtignok. Nu har vi bestemt Brylluppet til d. 27.»

«April?»

«Ja, — jeg kan jo lige saa godt gifte mig. Der er saa uhyggeligt hjemme, efter at Helga er rejst.»

«Jeg tror, din Far savner hende meget. Men han taler jo næsten aldrig om hende.»

«Ja, han savner hende, men tænk, jeg er vis paa, at han er glad og giver hende Ret!» Kirsten talte interesseret. «Hvis hun virkelig bliver til noget, vil han tage det som en Oprejsning for sig selv. Han vil være stolt over, at hans Datter naar det, han ikke selv naaede.»

«Helga bli'r til noget, det tror jeg saa absolut. Og Gud veed, om Svigerfar ikke ogsaa kunde være

bleven dygtig, hvis han havde faaet Lov til at lære noget ordentligt?»

«Han vilde alt for mange Ting. Helga har altid kun tænkt paa det ene. Men Folk har pint hende saa frygteligt. De vil aldrig anerkende et Talent, før de ser Resultaterne, og saa maatte hun høre for Far, der ikke er bleven til noget, og han maa høre for hende, der nu har de samme Idéer som han dengang.»

«Jeg havde aldrig troet, at Verden var saa vanskelig, som den er,» sukkede Alvilde. «Er det nu alligevel ikke en dejlig Fornemmelse, Kirsten, at være helt fri for Pengesorger?»

«Jeg kan jo ogsaa hjælpe Mor noget,» sagde Kirsten lidt kort.

Alvilde gik lidt, som om hun havde Lyst til at sige noget, men ikke rigtig turde. Saa kom det — tøvende.

«Du synes vist ogsaa, at det er forfærdelig forkert af mig at have Pige. At jeg skulde gøre det selv.»

«Aa, dit lille Skind,» Kirsten løsnede sin Arm, og lagde den om Alvildes Skuldre, «du har jo aldrig rørt i en Gryde.»

«Nej, det er jo det, der er det forfærdelige, at hvis jeg nu sagde Olga op, saa — ja, saa maatte vi sulte. Og det kan Johan da ikke.»

«Jeg kunde sagtens lære dig at lave lidt Mad.

Og hvis du fik en Morgenpige til at vaske Gulv og købe ind —.»

«Jamen jeg veed jo ikke, hvad hun skal købe ind, eller hvormeget eller nogen Ting.»

Der blev en Pavse.

«Hvor meget koster en Morgenpige?» sagde Alvilde ulykkelig.

«Aa, du kunde jo faa hende for en 6—8 Kr.»

Igen gik Alvilde og spekulerede en lang Tid i Tavshed.

«Kunde du skaffe mig en Morgenpige, Kirsten?» kom det saa resolut.

«Ja, det kan jeg nok. Men hvad vil dine Forældre sige?»

«De maatte ikke faa det at vide. Saa vilde de skænde paa Johan.»

«Det kan jo ikke undgaas, at de mærker, naar Olga er væk. Men tror du ikke, de netop vilde synes, det var flot gjort af dig?»

Alvilde rystede paa Hovedet.

Nej, Moderen vilde nok snarere blive dygtig vred, og saa vilde hun faa alt det samme at høre som før Brylluppet, — hvor umuligt det var for en forvænt Pige som hun at være gift med en fattig Mand o. s. v. o. s. v.

Alvilde sukkede ved Tanken.

Kirsten prøvede paa at muntre hende op. Hun vilde gøre Indkøb sammen med hende de første Gange, lære hende at stige en Steg i Gryde, det

var saa nemt, og at koge Grød og Vælling. Man skulde blot røre i det, saa det ikke sved paa. Andet indviklet var der ikke ved det.

Alvilde gøs. Kirsten, der var saa dygtig til alt, kunde sagtens snakke.

«Ja, men vil du da se dig om efter en Morgenpige, Kirsten?» bad hun. «Men sig det endelig ikke til nogen. De maa helst faa det at vide saa sent som muligt.»

Alvilde fulgte Kirsten til hendes Dør og gik hjem, dybt spekulerende.

Hvis hun virkelig kunde lære at lave Mad og alt det andet, der fulgte med, saa var det naturligvis udmærket. Gid hun straks havde begyndt paa det, for hun syntes, at hun ikke var nær saa rask eller havde saa mange Kræfter nu, som da hun blev gift. Det var slet ikke længer saa morsomt at være til. Blot hun havde turdet bede Olga om at lære sig noget, men Olga var altid saa imponerende; Alvilde turde næsten ikke komme i Køkkenet for hende. Hun sagde ingenting, men hun stod afventende og skottede, naar Alvilde var der ude, som om denne var en Uvedkommende, der sinkede hende i hendes Arbejde.

Og hvordan skulde hun dog faa Mod til at sige Olga op. Blot hun vilde gøre det selv. Men hun lod til at befinde sig saare vel, gjorde sit Arbejde upaaklageligt og sad hele Eftermiddagen inde i sit

Værelse i ensom Majestæt og hækledede kvarterbrede Blonder.

Alvilde følte sig helt lettet ved at tænke paa al den Fritid, Olga havde. Naar Pigen kunde klare hele Huset paa en halv Dag, saa maatte hun vel ogsaa selv kunne, især med en Morgenpige til Hjælp. Hun var da heller ikke dummere end andre Mennesker. Og Johan vilde beundre hende for det.

Lige udenfor sin Gadedør mødte hun Albert Resen. Han fulgte ind med hende, og hun lod Olga bringe Te og Vrøvl.

Talen faldt straks paa Klubballet.

«Vil du virkelig ikke med, Alvilde?» Albert Resens Ansigt udtrykte den største Skuffelse.

Alvilde rystede paa Hovedet.

«Men hvorfor i Alverden dog ikke?»

«Jeg har ikke Lyst — og — —.»

«Du —? Ikke Lyst til at komme paa Bal? Nej, Alvilde, det kan jeg ikke tro.»

Hun svarede ikke, og medens han blev ved med at sidde og se paa hende, begyndte han at forstaa. Med en heftig Følelse af Forurettelse mod Livet og Menneskene, der handlede saaledes med hans søde, lille Veninde.

«Du skal med, Alvi!»

«Nej, det kan ikke nytte noget, Albert. Herregud, et Bal mere eller mindre, det har da heller ikke noget at sige.»

«Saadan sagde du rigtignok ikke i gamle Dage.»

«Men nu er jeg ogsaa en ældre, sat Kone, maa du huske,» prøvede hun at spøge sig fra det.

Albert svarede ikke. Han sad med Læberne sammenpressede og et forundret og forurettet Udtryk i sine graa Øjne, hvis Farve mindede saa meget om Alvildes.

Hvis alt var gaaet anderledes, hvis denne Johan Knudsen med sit kønne Ansigt og sit Kvindetække ikke var kommen, saa maaske Alvilde nu — — —.

Han skød Tanken bort. Han prøvede paa at være munter, hilste fra sin Mor, som jo slet ikke vidste, han var her, og Alvilde takkede og gad ikke gøre ham opmærksom paa, hvorledes han snakkede i Taaget.

Hun var først forundret, saa bedrøvet over hans Adspredthed og gjorde ham i sine Tanker Uret ved at tro, at han nu pludselig havde opdaget, hvor fattigt de egentlig havde det, og at han derved tabte Interessen for hende. Og det vilde hun dog aldrig have tænkt om Albert.

Pludselig standsede han midt i en ligegyldig Sætning og saa' op paa hende med en bedrøvet Anklage i Blikket.

«Hvorfor kan du ikke li' mig mere, Alvilde?»

«Er det mig — der ikke — — —,» sagde hun aldeles overvældet.

«Ja, du er saa underlig imod mig, slet ikke

som i gamle Dage. Du kunde da godt være venlig, selv om du er gift.»

Alvilde sad lidt. Aa Gudskelov, saa holdt han altsaa lige meget af hende endnu. Det havde da heller ikke været til at holde ud, om man ogsaa skulde miste sine Venner, fordi man blev fattig. Men hun saa' saa sort paa al Ting i den sidste Tid, blev vist rigtig ond og uretfærdig af at være bedrøvet saa tit. Men at Catarina næsten aldrig mere kom og besøgte hende, det var nu i alt Fald sandt, og naar hun endelig kom, saa talte hun kun om sine nye Kjoler og om Besøgene i København, hvor hun morede sig saadan hos den rige Tante og Onkel, hos hvem hun boede.

Det var dumt at tage sig saadan noget nær, for Johan kunde nok veje op imod Alverdens Kjoler og Rejser og Fornøjelser, men Catarina omtalte det, som vilde hun rigtig indprente Alvilde den store Forskel, der nu var i deres Kaar.

Og nu i Dag, da Albert for første Gang havde forstaaet, at hun var saa fattig, at der ikke engang kunde blive Raad til en Balbillet, havde det gjort hende saa forfærdelig ondt, at han virkelig ikke skulde være bedre eller anderledes end andre, men maaske ogsaa nu vilde til at trække sig tilbage.

Pludselig begyndte hun at græde. Prøvede først paa at bekæmpe det, men støttede tilsidst Albuerne paa Bordet og Hovedet i Hænderne og

græd — skamfuld over, at han skulde se det, og ulykkelig over, at han maaske kunde tænke noget i Retning af, at hun ikke var helt lykkelig ved at være Johans Kone. Og det var da det allerforfærdeligste, der kunde ske.

«Men Alvi, — men Alvi dog.» Albert sad og klappede hende hjælpeløst paa Armen.

«Det er ogsaa en Skam af mig,» Alvilde tørrede Øjnene den ene Gang efter den anden uden at kunne faa Bugt med Taarerne. «Jeg har jo ingen Ting at græde for. Men jeg er bleven saa nervøs i den sidste Tid — — og saa var du saa underlig, da du kom, — og jeg troede, at du heller ikke mere kunde lide mig — og hvorfor skal man miste sine Venner, — fordi man er gift — — —» stammede hun, afbrudt af Graaden.

Albert blev helt optaget af at trøste.

«Blot jeg dog kunde være rigtig god ved dig. Vil du ikke komme ned og snakke med Mor og mig i Mørkningen, som du gjorde i gamle Dage? Alvi, kan du huske, hvor vi havde det rart sammen? Mor savner dig ogsaa. Kan du huske, du sad paa Forhøjningen henne ved Mors Sybord og jeg i Gyngestolen? Og Mor fortalte os Historier. Kan du huske, Alvi? Om at vi alle tre rejste med Mørket ud i den vide Verden. Mørket bar os og gjorde os usynlige, saa ingen opdagede os, og Mor var en gammel Troldkvinde, og naar hun udtalte et Trylleord, saa blev Tagene og Murene af

Glas, og vi kunde alle tre se ind i Husene til Menneskene og se, hvad de oplevede og tænkte, og om de var glade eller bedrøvede. — Kan du huske, Alvi, at Mor bestemte Rejsen, og somme Tider tog vi ned til Rom og saa' ind i Ateliererne, hvor Malerne malede de dejlige Romerinder. Og Børnene rodede rundt i Gaderne og gjorde Krum-spring for en Soldi, og Mor glemte, hvor vi var, og raabte: Kast, Børn, kast til dem allesammen; de smaa skal ogsaa have deres Skilling, det skal ikke blot være de stærke. — Og somme Tider kom vi til Spanien, gik igennem Barcelonas Gader, hvor der lød Musik ud fra hvert Hus og udenfor alle Skønjomfruernes Vinduer, og Natten var lys og hed og Luften stærk af Blomsterduft. Barcelona — Byen med Navnet, der lyder som Musik. Og vi kom til Grækenland og til Kairos snavsede Gader, for Mor kendte det allesammen og havde rejst alle-vegne, den halve Verden rundt. — — Vil du aldrig mere med os ud at rejse, Alvi?»

Hendes Taarer var tørrede under hans Ord. Hun sad og lyttede med det samme henrykte og længselsfulde Udtryk, som han kendte saa godt fra den lykkelige Tid, han talte om. Men da han tav, veg Glansen langsomt fra hendes Blik. Var det ikke Uret mod Johan at ønske det tilbage, som han ikke havde mindste Del i?

Albert spurgte, om hun huskede? Ja, hun huskede! Den Gang havde hun ikke vidst, hvad

Bekymringer var. Dagene var løbet saa let, uden andet Indhold end disse mange smaa Glæder, der mødte hende Time efter Time.

Hun saa' Albert og sig selv komme fra Skøjter, med kolde Kinder og Øjnene helt blændede af Sol og blank, skarp Is. Og altid skulde Albert spørge fra sin Mor, om hun ikke vilde med hjem og have en Kop varm Te. Og saa kom Resens Stupige og skilte dem af med Tøjet og bragte rigtig koldt Vand til at vaske Hænder i, for at de ikke skulde svie ved at komme ind i Varmen. Og Albert holdt Styr og rakte hende Haandklædet knælende, for Ludvig d. 14. var vel ikke mere værd end hun, sagde han.

Inde i Fru Resens eget Værelse stod Teen parat, og den gamle Frue med de muntre Øjne kyssede dem begge to og strøg Alvilde over Haaret. Og saa blev de stoppede med Te og Kager, medens Vinterdagen derude langsomt randt bort, og Mørket kom dryssende og med det Rejserne til alle de fremmede Lande, som Fru Resen havde set og huskede saa godt og fortalte saa dejligt om.

Ja, Alvilde kendte intet saa hyggeligt som Bankdirektør Resens store, dejlige Hjem. Gamle Resen havde faaet mange, mange Tusinder i Medgift med sin Kone, og de forstod begge to at faa noget ud af deres Penge, gøre Tilværelsen lettere baade for sig selv og andre.

Alvilde havde set det altsammen saa tydeligt for sig, medens Albert fortalte. Men det var jo forbi. Det kunde alligevel aldrig blive som i gamle Dage. Det var ogsaa Uret mod Johan blot at tænke det eller ønske det. Han vilde jo dog aldrig kunne komme med. Det var noget, de tre havde haft for sig selv, og hun vilde aldrig, aldrig mere have nogen Fornøjelse eller Glæde, naar han skulde være udenfor den.

Albert var bleven saa oplivet over sine egne Ord. Han syntes, det var ligesom han erobrede hende tilbage.

«Vil du ikke nok komme, Alvi?»

Men hun rystede paa Hovedet.

«Det kan jeg jo ikke, Albert. Jeg holder saa forfærdelig meget af din Mor, men det vilde jo alligevel aldrig blive som i gamle Dage. Jeg tror ikke, man kan leve noget om igen. — Aa, men jeg er saa glad, at du kan lide mig endnu.»

«Det veed du jo godt, at jeg aldrig kan lade være med,» sagde han bedrøvet. «Men det kan godt være, du har Ret. Det kan jo aldrig blive som før.»

«Men du maa hilse din Mor saa forfærdelig mange Gange fra mig,» sagde hun hurtigt.

«Jeg skal forresten snart ud at rejse for Alvor,» sagde han efter en Pavse.

«Nej, skal du virkelig. Hvorhen?»

«Jeg maa rejse, hvorhen jeg helst vil. Men er

det ikke underligt, jeg har ikke Lyst til at rejse nogle af de Steder hen, Mor fortalte om den Gang. Dær har jeg ikke Lyst til nu at komme alene, og saa maaske blive skuffet. Jeg ser dem saa tydeligt for mig, at det ligefrem vilde gøre mig ondt, hvis de nu er anderledes.»

«Men vil du da ikke gerne rejse?»

«Ja, det vil jeg vel nok. Far og Mor synes det jo. De er egentlig sjældent fornuftige. Andre Forældre vilde blive utaalmelige, naar deres eneste Barn saadan gik og ikke rigtig blev til noget. Men mine siger kun, at det kommer nok. Men nu synes de, at jeg har siddet og drevet længe nok paa det dumme Kontor, og saadan et Par Timers Skriveri om Dagen er jo heller intet ordentligt Arbejde for et voksent Menneske. Saa nu skulde jeg gøre en lang Rejse og se mig om. — Det er vist ikke godt at have rige Forældre. Jeg tror, man bliver uenergisk af det,» føjede han eftertænksomt til.

«Det er altid bedre, meget bedre at have Penge end ingen at have.»

«Men det er ikke saa morsomt at rejse alene. Men det er jeg jo nødt til.»

Alvilde jagede en hel Masse meningsløse Tanker bort.

«Gid du maa faa rigtig megen Glæde af det,» sagde hun sagte.

Da han sagde hende Farvel, holdt hun et Øje-

blik hans Haand mellem begge sine og saa' alvorligt paa ham.

«Du maa ikke synes, det var underligt af mig, at jeg græd,» sagde hun, «det var ligesaa meget af Glæde, det er virkelig sandt. For jeg troede ikke, du kunde lide mig mere, og saa blev jeg saa glad, fordi du kunde. Det var tosset af mig altsammen. Men du er jo ikke vred, vel?»

«Maa jeg skrive til dig, naar jeg rejser. Hvis jeg alligevel kommer nogle af de Steder, Mor fortalte os om?»

«Jo Tak, det maa du gerne.» Og efter et hurtigt Blik paa hans Ansigt slap hun hans Haand, drejede Hovedet bort og tilføjede, «det vil glæde os begge to saa meget.»

Hun stod i Døren og saa' efter ham, da han gik. Men han vendte sig ikke om.

OLGA var rejst til Maj, og Alvilde havde faaet Morgenpige.

Hun havde glædet sig saadan til at fortælle Johan om den store Beslutning, hun havde taget: at ville lave Mad selv og nøjes med en Morgenpige. Men til hendes Skuffelse lod han til at tage det som en temmelig rimelig Sag.

Han havde kysset hende og sagt, at han haabede ikke, det blev for meget for hende, og at han gerne vilde hjælpe hende, med hvad han kunde; men da hun saa spurgte, om han da ikke holdt mere af hende, naar han saa', hvorledes hun anstrengte sig for at spare, havde han blot svaret:

«Jeg holder saa meget af dig, som det overhovedet er muligt at holde af et Menneske, og i mine Øjne kan ingen Dygtighed gøre dig en Smule sødere og dejligere, end du allerede er.»

Det lød jo meget pænt, og hun var naturligvis glad ved, at hans Kærlighed til hende var saa stor; men hun havde haabet, han vilde have sagt noget om, at naar de saadan sparede, saa

kom de nok i en bedre Gænge med deres Pengesager og behøvede ikke altid at gaa og spekulere over, hvordan det skulde blive muligt at klare de nødvendigste Udgifter.

Alvilde kunde ikke forstaa Johans Ro med Hensyn til dette Punkt. For hende var det en daglig Lidelse, og det var saa langt fra, at hun vænnede sig til det. Snarere blev hendes Ængstelse stadig uroligere. De 1000 Kr. fra hendes Sparekassebog var nu brugt op. Til Juni skulde Huslejen betales.

Før de blev gift, havde de været saa enige om, at den 1. i hver Maaned skulde der lægges 33 Kr. hen til Husleje og 10 til Pigeløn, men det forfærdelige var jo, at det var hendes Skyld, naar det alligevel ikke gik. For ganske vist lagde Johan Pengene hen, men inden Maaneden var forbi, havde hun været nødt til at bede ham om flere, og hun havde ogsaa altid faaet dem uden et bebrejdende Ord eller en sur Mine.

Men hvad hjalp det.

Resultatet var jo det samme. Pengene var der ikke, naar de skulde være der.

Alvilde græd angerfulde Taarer og lovede baade sig selv og Johan, at nu skulde det blive Alvor; alt skulde blive anderledes. Hun vilde spare og knibe, nøjes med een Ret Mad til Middag og ikke drikke Fløde til Kaffen.

Hun indførte virkelig ogsaa Forandringen med den ene Ret, men Resultatet blev, at ingen af

dem blev rigtig mætte, og saa spiste de desmere til Aften.

En Nat hændte det, at Johan vaagnede og hørte Alvilde græde, med Lagenet i Munden for ikke at røbe sig, og ved at fritte hende ud, opdagede han, at hun for at spare havde bestemt at sulte sig, og Resultatet var bleven, at hun nu var vaagnet og ikke kunde falde i Søvn igen af Sult.

Saa blev den Forandring opgivet.

Men den efterlod en Bitterhed i hendes Sind, som hun selv fandt uretfærdig og af al Magt bekæmpede, men ikke med helt glimrende Resultat.

Saa kom dertil Forældrenes Misfornøjelse over, at Olga kom bort. Fru Bang tilbød at betale de 16 Kr. om Maaneden, men Alvilde havde nu sat sig i Hovedet, at hun hverken vilde eller kunde have fast Pige.

Der var saa mange andre Udgifter end netop Lønnen, ved at have fast Pige, paastod hun. Desuden trængte hun til Arbejde. Hun blev melankolsk af intet at have at bestille og det vilde oven i Købet mere hende at være Frue i sit eget Hus. Det havde hun jo ikke kunnet under Olgas Regimente.

Hun fremstillede Sagen for Forældrene med de gladeste Farver, men i Virkeligheden var hun forfærdelig bange.

Gudskelov for Kirsten. Hun sad nu som Frue i sit store, rige Hjem, med Penge nok og Tjene-

stefolk og Tiden til sin egen Raadighed, og hun hjalp, hvor hun kunde. Men ofte maatte Alvilde jo klare baade Indkøb og Mad alene, og det faldt mangan Gang haardt.

Heldigvis svigtede Johans Taalmodighed heller ikke her. Han spiste troligt, af hvad hun saa satte for ham, og naar hun ængstelig saa' op i hans Ansigt, besvarede han hendes stumme Spørgsmaal med et Smil og mange opmuntrende Ord.

Hun vilde ikke for alt i Verden have tilstaaet Johan, hvor meget det var hende imod at lave Mad. Paa hans Spørgsmaal svarede hun kun, at det var godt at have noget at bestille, og hun var lidenskabelig henrykt, naar Arbejdet var lykkedes for hende. Saa kunde hun slaa Armene om Johan og tigge ham om at sige, at han holdt af hende, selv om hun ikke var saa dygtig, som hun burde være, og at han ikke maatte være vred, fordi hun ikke havde lært noget.

Han undrede sig over disse pludselige og heftige Udbrud af Ømhed, som hun ganske uden Grund eller Varsel gav efter for, men han forstod dem ikke. Han forstod ikke, hvor meget hun led under sin egen Udygtighed til at holde paa Penge, under Nødvendigheden af at maatte forandre sine Vaner og nægte sig alt det, som i Virkeligheden var Luksus, men som hun var vant til at anse for nødvendigt. Og allermest led hun under, at Forandringen virkelig kunde falde hende

saa svær. At Samlivet med Johan ikke kunde mere end opveje alt andet; og naar hun træt og bedrøvet kunde fristes til at bebrejde ham, at Forholdene var, som de var, blev hun greben af denne voldsomme og angerfulde Ømhed, som slet ikke kunde finde Midler og Maader nok til at gøre ham Afbigt.

Men under og med alt dette stod den truende Vished om de 200 Kr., der skulde betales 1. Juni, og som de ikke havde, og som hun ikke saa Udveje til at skaffe.

Og den forlod aldrig hendes Tanker.

Johan havde nu paataget sig Afskrivningsarbejde, og i de smukke lyse Sommeraftener sad han bøjet over sit Skrivebord og skrev taalmodigt Side efter Side af med sin spinkle, rolige Haandskrift.

«Du er vist træt?» Alvilde kom hen til ham og strøg kærtegnende hen over hans Haar.

Han saa' venligt op paa hende.

«Aa nej, det er ikke saa slemt. Men du burde vist en Tur ud i Luften. Jeg synes, det er saa længe siden, jeg har set dine røde Kinder.»

Hun knugede sine Arme om hans Hoved.

«Det er ligegyldigt, — hvis du vidste, hvor det er mig ligegyldigt med mig selv,» udbrød hun voldsomt. «Men at du skal sidde her og slide, — efter at du har været spærret inde hele Dagen

paa det ækle Kontor. Jeg kan ikke holde det ud, nej, jeg kan ikke holde det ud. For det er min Skyld! Det kan ikke nytte, hvad du siger. Vilde du maaske være nødt til at have alt det modbydelige Afskrivningsarbejde, hvis du ikke havde giftet dig med mig? Det er min Skyld alt-sammen. Jeg veed godt, at jeg plager dig med at sige det, men det er jo sandt. Jeg gør mig saadan en Umage, men det synes jeg forresten, jeg har gjort hele Tiden, og det er ikke bleven bedre for det. Jeg forstaar ikke, hvor de Penge bliver af. Hvorfor kan jeg dog ikke lære at passe paa dem?»

Han lagde Pennen bort og tog hende paa sit Skød.

«Nu maa lille Pudsen være fornuftig,» sagde han mildt. «Saadan noget lærer man virkelig ikke paa een Gang. Vi bruger jo ogsaa mange færre Penge nu, end da vi blev gift. Og nu tjener jeg jo ogsaa lidt mere. Og du sparer saa mange Penge ved alt det Arbejde, du gør selv, og er saadan en flink Kone.»

«Hvad kan det hjælpe, det kan jo slet ikke hjælpe. Du slider dig op, og jeg piner dig, fordi jeg ikke kan lære at tage det alt-sammen roligt ligesom du. Det er jo saa rigtigt, naar du siger, at jeg ikke gør Sagen bedre ved at tage saadan paa Vej, — — men — — men naar jeg nu er saa ulykkelig.»

«Det gør mig ondt, at jeg ikke kan gøre det bedre for dig.»

«Du maa ikke sige saadan noget, Johan, du maa ikke, for jeg kan ikke holde det ud. Du er altid lige god og taalmodig og flittig! Aa, du veed ikke, hvor træt du kan se ud somme Tider om Aftenen; men du klager aldrig saadan som jeg. Jeg veed godt, at jeg ikke bruger nær saa mange Penge som før, men jeg bruger alligevel for mange. Og nu har vi ikke Bogen mere. Aa Johan, hvad skal vi dog gøre ved den Husleje?»

Han tav, med et sørgmodigt og taalsomt Udtryk i sit smukke Ansigt.

«Jamen Johan, hvordan skal vi klare det?»

«Det er jo da altid gaaet hidtil.»

«Ja, det er godt nok. Men sidste Gang havde vi endnu Bogen, og denne Gang har vi slet ingen Ting.»

Han tav lidt. Saa sagde han langsomt:

«Kunde du ikke faa de Penge af din Far?»

Alvilde vendte sig hurtigt om imod ham. Hendes Blik var helt forvildet.

«Far! — Men Johan, det mener du da ikke, at vi skal bede Far om dem.»

«Hvorfor ikke?»

«Hvorfor ikke? Men vi har jo alletider været enige om, at vi ikke for nogen Pris vilde bede Far om Penge.»

«Det er dog den naturligste Maade at faa dem paa.»

Hun sad en Stund aldeles overvældet.

«Men saa faar han jo at vide, at vi har brugt Bogen. Det er dog 1000 Kr., som vi har brugt i halvtredie Aar. Og de giver os jo saa meget. Jeg fik hele min Foraarsdragt, og min Brudekjole til Kirstens Bryllup betalte Mor baade Omsyningen og Pynten til.»

«Ja, men det er jo ingen Ting for dem.»

«Ja og Lægen, da jeg havde Influenza. Og alt, hvad Mor sender her ned og — —.»

«Ja, kære Barn, det veed jeg nok. Men det er jo kun en Draabe for dem. Jeg finder det egentlig ganske rimeligt, at de hjælper deres eneste Barn.»

«Men du gode Gud, Johan, jeg troede, det snarere var dig imod at faa noget af dem.»

«Nej, hvorfor dog det?»

Alvilde sad lidt og grundede.

Hun vilde ikke saare ham ved at sige det, men i sit stille Sind tænkte hun, at hvis det havde været hende, der havde været Mand, saa vilde hun rigtignok helst have været alene om at sørge for den Kvinde, man elskede og var gift med. Men maaske tænkte Mænd anderledes.

«Du synes altsaa, jeg skal bede Far om dem?» spurgte hun langsomt.

«Det maa du naturligvis selv om.»

«Ja, hvordan skal vi ellers faa dem? De skal jo skaffes.»

«Jeg kunde jo nok laane dem.»

«Laane dem — gøre Gæld? Aa nej, Johan, det mener du ikke. Gøre Gæld og skylde andre Mennesker. — Nej, saa vil jeg hellere sælge alt, hvad jeg ejer, — men gøre Gæld.»

«Saa, saa, lille Pige, tag det nu ikke saa voldsomt. Det er da en meget almindelig Ting at laane Penge. Man bliver jo ikke til Forbryder ved det.»

«Ja, det veed jeg næsten ikke, hvad man gør. Det er da ikke langt fra. Aa Johan, saadan en Skam! Ikke at kunne klare sig selv, men maatte bede om Hjælp af fremmede. Nej, det gaar jeg ikke med til.»

«Du ser det stadig altsammen fra en rig Piges Standpunkt. Vi er ikke rige.»

«Nej!»

Alvilde sad lidt. Hun havde en Følelse, som om hun ad en glat Skraaning blev trukket ned mod et plumret og ækelt Dyb, og al hendes Stritten imod hjalp ikke.

Saa gav hun efter.

«Jeg skal skaffe Pengene i Morgen,» sagde hun.

Og medens Johan fortsatte sit Arbejde, satte hun sig tavs hen til Vinduet, bange for, at den uretfærdige Bitterhed imod ham, der igen kom op

i hende, skulde faa Ord, saa de atter fik en af disse Scener, der ganske vist altid endte med Kys og Forsoning, men som alligevel efterlod en bedrøvet og træt Følelse af Ensomhed hos hende.

Hele næste Formiddag gik Alvilde i en ubehagelig Døs. Hun prøvede paa at klare for sig selv, hvad hun skulde sige til Faderen, hvad hun skulde svare, naar han spurgte, hvorfor hun ikke hellere brugte af sine egne Penge end kom til ham —. Hvad skulde hun sige? Skulde hun lyve eller tilstaa det altsammen? Men saa udleverede hun jo samtidig Johan.

Hun kunde ikke faa Orden paa sine Tanker. Hun vidste kun dette ene: at Johan for enhver Sag ikke maatte laane. Alt andet, blot ikke det. Enhver Ydmygelse, blot ikke denne.

Bergholt, der lukkede op, Entreen, selv Faderens Værelse, som hun gik lige ind i, — alt forekom Alvilde anderledes end ellers.

Møblerne stod saa underligt fremmede. Det var som om Hjemmet her ikke mere var hendes Hjem, som var hun en ubuden Gæst, — nej, noget værre, En, der havde knejst højt i trodsig Vilje om at ville klare sig selv og lukke andre ude, og som nu kom for at gøre Afbigt, — nu, da det kneb.

Hun prøvede paa at kalde sig selv forskruet;

altid skulde hun overdrive og tage Tingene højtideligt; men det hjalp ikke.

Hun sagde til sig selv, at det var en naturlig Ting, at en Fader hjalp sit Barn, noget selvfølgelig, at en Datter laante af sine Forældre. Ja, hvis hun havde været alene.

Hun syntes, det var Johan, der tiggede Faderen gennem hende, der benyttede hans Kærlighed til hende for at faa Penge trukne ud af ham.

Tankens Raahed gjorde hende ulykkelig, men den lod sig ikke jage bort.

Turde hun dog blot gaa lige hen til Faderen og tilstaa alt. Sige, at de havde brugt Pengene, og at det var hendes Skyld; at de ikke kunde klare sig, hverken nu eller senere, hvis han ikke vilde hjælpe dem, og at hun bad om Tilgivelse for sine mange haarde Ord fra den Gang, da hun stadig tilbageviste ethvert Raad om at vente, spare lidt sammen inden Brylluppet og lære, hvor dyrt det var at være gift og føre Hus.

— — — — —

Borgmesteren sad i sin Lænestol og læste Avisen, da Alvilde kom ind.

I samme Nu, hun saa' ham, forandrede hendes Mine, blev smilende og fornøjet, og hun havede Stemmen højere end sædvanlig.

«Mor er nok ikke hjemme,» sagde Borgmesteren.

«Nej, men saa kan jeg vel faa en lille Passiar med dig, hvis du har Tid, Far.»

«Tag Tøjet af. Var der noget særligt, du vilde tale med mig om?»

«Ok nej. Jeg længtes blot efter at se, hvorledes I havde det.»

«Hvordan gaar det med at undvære Olga? Er det ikke for meget for dig?»

«Det er ingen Ting at tale om. Hun maa jo have ført et rent Driverliv, den Pige. Saadan tre smaa Stuer kan jo umulig være Arbejde nok for et voksent Menneske.»

«Ja, naar du er glad ved det, saa — da du var hjemme, holdt du dog ikke særlig af at være huslig.»

«Det er underligt nok, men saadan noget forandrer sig, naar man selv faar Ansvaret, tror jeg. Hvordan morede I Jer til Middagen i Gaar.»

«Tak, rigtig godt.»

«Og Mor havde sin brune Silke paa?»

Borgmesteren overhørte Spørgsmaalet. Han hentede en frisk Cigar, skar Spidsen af og tændte, altsammen meget omstændeligt. Af og til saa' han hen paa Alville.

Hun forandrede tit Stilling. Hun havde hede Kinder og snakkede nervøst og ivrigt.

«Du skulde blot se et Sybord, som Rasmussen har foræret Kirsten. Det er noget af det mest henrivende, — med Perlemorsindlægning og over

hundrede Aar gammelt. Han havde det med til hende, da han sidst kom fra København. Det er sandt, tager du og Mor forresten ikke derind til Efteraaret?»

«Det har vi saamænd ikke talt om endnu.»

«Det skulde I gøre. I har saa godt af at komme lidt ind og more Jer.»

Igen blev der en Pavse. Alvildes Tanker løb aldeles i Vildrede. Hvordan skulde hun dog faa det sagt. Hvad maatte Faderen tænke om hende, at hun sad her og snakkede og løj for ham. Og jo længer Tiden gik, des værre blev det. At Johan dog ikke havde sparet hende for dette. Men hvad saa? Og hvem havde i Virkeligheden Skylden for, at Pengene ikke var der?

«Skal du ikke snart have en ny Hat, Alvilde? Jeg synes, det Baand er noget snavset. Du maa endelig sørge for at være pæn i Tøjet, min lille Pige. Det er ogsaa nødvendigt for din Mands Skyld.»

«Synes du, det er snavset? Ja, det er det vist ogsaa. Saa skal jeg købe et nyt paa Vejen hjem.»

Nu maa jeg sige det, nu maa jeg sige det, hamrede Tankerne i Alvildes Hjerne. Naar jeg skynder mig at sige det, saa er det overstaaet, og om fem Minutter vil jeg kunne være glad igen. Det gør blot Sagen værre at vente.

«Aa det er sandt Far, du vilde maaske ikke have noget imod at laane mig 200 Kroner. Vi

har dem ikke i Øjeblikket, og vi skulde jo gerne betale Husleje paa Fredag.»

Alvilde hørte sin egen Stemme saa underlig skarp og klar, og hun sad aldeles stiv, med et krampagtigt Smil, medens hun talte. Hun turde ikke se paa Faderen, men stirrede lige ud for sig.

Der blev et Øjeblik aldeles stille. Borgmesteren røg roligt videre.

Alvilde vidste ikke, hvor hun skulde se hen.

«Hvis det ikke passer dig, gør det jo ingen Ting,» sagde hun mekanisk.

Hendes Hjerter smertede, saa anstrengt slog det, og pludselig fo'r Tanken: hvis jeg nu ikke faar dem, — igennem hende. Sæt, Faderen ikke havde saa mange Penge liggende. Saa skulde hun maaske komme een Gang til for at hente dem.

Hendes Hjerne føltes aldeles kold og tom, medens hun som gennem en Taage saa' Faderen rejse sig, gaa hen til Skrivebordet, lukke sin øverste Skuffe op og tage to Bunker Sedler frem. Det var vel Pengene til hende, dem, hun havde bedt om.

Nu mærkede hun, at han stod foran hende og rakte Pakken ud imod hende.

«Det var heldigt, at jeg netop havde dem liggende,» sagde han.

Hun saa' op paa ham. Graaden trak i hendes Læber, og hendes Blik mødte hans, tiggende om

Overbærenhed, fordi hun havde løjet, ulykkeligt og fuldt af Skam.

Et Sekund læste han i de graa Barneøjne. Saa satte han sig igen hen i sin Stol.

Sedlerne laa i Alvildes Skød. Hun kunde ikke komme afsted med at faa dem puttet i Portemonnæen.

«Tak Far — jeg haaber ikke, du savner dem,» sagde hun forvirret, og vidste først, at hun havde talt, da hun hørte Ordene.

Saa blev hun siddende. Hun kunde ikke faa sig selv til at gaa.

Gid han dog vilde sige noget. Enten, at han havde set og forstaaet det altsammen, — det vilde være saa let for hende, saa behøvede hun aldrig mere at lyve eller gøre det bedre, end det var. Eller ogsaa noget helt ligegyldigt, noget, der skulde være et Forsøg fra hans Side paa at bilde hende ind, at han ansaa det for den naturligste Sag af Verden, at hun kom og fik 200 Kr.

Men han sagde intet. Han sad roligt og blæste den graa Cigarrøg ud i Luften.

«Kommer I ikke snart hen til os, Far?» Hun prøvede at tale let og almindeligt, men følte sine Læber ubehageligt tørre og fugtede dem flere Gange med Tungen.

«Jo Tak, mit Barn, det gør vi nok. Har din Mand det godt?»

«Men jeg har vist helt glemt at hilse fra ham.»

Alvilde vilde le, men kunde ikke længere holde det ud.

Saa rejste hun sig, krammede Pengene sammen i Haanden og stak dem lige ned i sin Kjolelomme. Henne ved Faderens Stol standsede hun et Øjeblik, før hun bøjede sig og kyssede ham flygtigt paa Panden.

Saa gik hun.

Samme Dag sagde hun sin Morgenpige op. Fra første Juli vilde hun gøre hver Del af Arbejdet selv.

ALVILDE var bleven bedt til Formiddagschokolade hos Kirsten i Anledning af, at gamle Fru Rasmussen var kommen paa Besøg fra København, og nu sad de alle tre inde i den store Dagligstue, der var fyldt med Lys fra Septemberdagen udenfor.

«Man maa sige, du forstaar at være Husmoder, sagde den gamle Frue anerkendende, med et Nik over til Svigerdatteren, «jeg var ikke nær saa dygtig, da jeg blev gift.»

Alvilde havde siddet og hørt paa de tos Passiar i lang Tid uden at tage Del i den. Nu, da hun slet ingen Hjælp havde i Huset, var hun næsten altid træt, og hun nød at sidde ganske stille i Kirstens store, magelige Stol, medens den hvidkappede Stupige lydløst vartede op, og Kirstens smukke Ansigt smilede til hende.

Men nu vaagnede hun op.

«Var De heller ikke dygtig, da De blev gift, Fru Rasmussen?»

Den gamle Dame tog med udsøgt sirlige Bevægelser en Flødebolle hen paa sin Tallerken og saa' missende paa Alvilde.

«Jeg vidste nok, hvordan det skulde være, men jeg kunde ikke faa Pigerne til at gøre det, saa det passede mig. Det er det, jeg synes, Kirsten er saa flink til. Man mærker ikke andet, end at det er et gammelt Hjem, man er i. Saa akkurat gaar det altsammen.»

«Rasmussen gi'r mig jo al den Hjælp, jeg vil,» sagde Kirsten. Der var kommen noget stilfærdigt over hende, efter at hun var bleven gift, og skønt Rasmussen tillod hende at sige baade «Skidt» og «sgu» lige saa tit, hun vilde, saa gjorde hun nu sjældent Brug af Tilladelsen.

Hun lagde sin Haand paa Alvildes Knæ.

«Men her er en lille Kone, der er saa flink, at hun kan gøre al Ting selv. Baade passe Hus og lave Mad.»

«De ser ellers ikke stærk ud,» sagde Fru Rasmussen, «har De ingen Børn?»

Alvilde blev flammende rød.

«Nej,» sagde hun meget hurtigt og meget bestemt.

«Ja, naar man gør det selv, saa faar man det da, som man vil have det,» smaasnakkede den gamle Dame. «Jeg kan ikke fordrage at faa nye Folk. Mine Stupiger giftede sig altid, og det passede mig ikke. Nu efter min Mands Død har jeg kun en gammel En, der véd, hvordan alting skal være.»

De vidste allesammen, hvordan det skulde være,

allerede da de blev gift, tænkte Alvilde, allesammen uden jeg.

Kirsten fyldte den gamle Dames Kop, og Fru Rasmussen betragtede opmærksomt Kanden.

«Det var da en underlig Form paa en Chokoladekande,» sagde hun, «men den er nydelig. Er det en Brudegave?»

«Nej, det er en, Rasmussen har haft i mange Aar. Ja, den er aparte.»

«Den ligner jo en Urne.» Svigermoderen iagttog den stadig kritisk. «Hvis min Mand havde levet, vilde jeg have haft, at min Aske skulde staa hjemme hos ham paa hans Skrivebord. Men nu da han er død, saa veed jeg ikke, hvem af Jer der skal have mig.»

«Men du gode Gud, Fru Rasmussen!» Alvilde vendte sig helt om imod hende af Forskrækkelse, «hvad mener De dog med det?»

«Ja, vil De da ikke ogsaa brændes? Jeg synes rigtignok, det maa være meget hyggeligere at staa i sit eget Hjem i en pæn lille Urne end blive puttet ned i en kold og vaad Kirkegaard. Tænk, hvor det maa være uhyggeligt, naar det nu f. Eks. blæser. Men naar man havde sin Aske staaende hjemme, saa var man da midt imellem dem, man holdt af.»

Alvilde begyndte at blive underlig til Mode. Hvad var det dog for Indfald, den gamle Dame havde?

Fru Rasmussen passiarede løs.

«Jeg synes dette herre med at dø maa bringe saadan en Forstyrrelse i alle ens Vaner. Og det passer mig ikke. Jeg var nær aldrig kommen over Flytningen fra vores Lejlighed, men jeg maatte jo have en mindre, da min Mand var død.»

«Er han ogsaa bleven brændt og staar hjemme hos Dem?» kunde Alvilde ikke dy sig for at spørge.

Hun begyndte at more sig. Den gamle Fru Rasmussen var saa nydelig og saa sirlig. Alting ved hende gjorde saadan et hyggeligt Indtryk, men hun vidste fra Kirsten, at Svigermoderen var meget aparte, havde de mærkeligste Vaner og Indfald; men hun fortalte selv om dem paa saa pudsig en Maade, at man ikke kunde lade være at synes om hende.

«Nej tænk Dem,» Fru Rasmussen vendte sig helt alvorlig om imod Alvilde, «han vilde saamænd ikke paa nogen Maade brændes. Han vilde i Jorden. Ja, det er grueligt at tænke paa for mig, at han skal ligge dær ude saa alene. Nu har han haft mig om sig i 45 Aar, og saa skal han ligge alene.»

«Er du ellers tilfreds med din nye Lejlighed, Svigermor?» spurgte Kirsten.

«Saamænd ja, saamænd ja! Men det var en forfærdelig Overgang. Ogsaa med Hensyn til Selskabelighed! Vi var nu altid vante til at gaa sammen ud om Aftenen, Rasmussen og jeg, og nu be-

gyndte mine Bekendte at bede mig til Eftermiddagskaffe. Det passer mig slet ikke. Jeg vil bedes til Aften, som jeg har været vant til i 45 Aar, og ikke til Eftermiddagskaffe. Det var ogsaa det, jeg sagde til Stine, at nu kunde jeg da sagtens rejse en Tur over til Jer, naar jeg havde prøvet noget saa forfærdeligt som en Flytning og alt det, der ellers følger med. Vi ejede jo Huset, vi boede i, saa derfor havde det jo aldrig kunnet falde os ind at fare rundt fra Øst til Vest, som saa mange gør. Men da jeg blev Enke, maatte jeg jo ogsaa sælge. Det blev for besværligt.»

«Vilde det da ikke have været hyggeligere for Dem at bo i Nærheden af Deres Børn end alene inde i København?» Alvilde spurgte, fordi hun syntes, hun burde sige noget. Det var saa rart at sidde her og dase og høre paa den gamle Dames Passiar og være helt fri for at tænke. Naar hun gik hjemme, kunde hun ikke holde sin Husholdning og Pengespørgsmaal ude af sine Tanker, hvor træt hun end var af det.

«Næ, — det kunde jeg ikke. Det kan De nok tænke, lille De, naar jeg i 45 Aar har været vant til at gaa paa de Gader med min Mand og i 20, før jeg blev gift. Saa kan jeg ikke nu pludselig gaa paa andre.»

«Nej, det kan De vel ikke,» sagde Alvilde imponeret, skønt hun ikke rigtig begreb hvorfor.

«Nu for Eksempel min Hjørneplads — Tak,

lille Kirsten, ikke mere til mig. — Nej, hvad jeg vilde have sagt, jeg havde min Hjørneplads i 45 Aar, og dær satte jeg mig, hver Gang vi havde spist, mens Rasmussen læste sine Aviser, og nu har jeg ingen Hjørneplads. Det passer mig ikke. Nej, slet ikke. Og nu Sengen! Den staar helt forkert, og den kan ikke komme til at staa rigtig. Nu har jeg i 45 Aar ligget paa højre Side af Rasmussen, og nu staar der et Klædeskab, og jeg plejer altid at staa ud af Sengen med det højre Ben, men det kan jeg ikke komme afsted med nu. Jeg maa staa ud med det venstre, og det passer mig slet ikke.»

Alvilde sad og hørte til med en Følelse af Misundelse. Hvorfor var hun ikke ogsaa saaledes beskaffen, at hendes Tanker kunde dreje sig om, hvorvidt man kom ud af Sengen med det ene eller det andet Ben først?

Selv om man skulde blive nødt til at komme ud med det forkerte, som ikke «passede En», saa maatte det alligevel blive en dejlig, fredelig, ensformig og hvilende Tilværelse, man førte.

Og selv var hun saa træt, saa træt af altid at gaa og pines over, at hun ikke gjorde Tingene godt nok, af Selvbefrejdelser, fordi Johan maatte slide hele Dagen og ikke engang kunde have sine Aftner fri, og saa denne nye Frygt, der i de sidste Uger var kommen til, og som kunde gøre hende aldeles vanvittig, forstyrre hendes Søvn og faa

hendes Dag til at gaa i en rastløs Uro for at glemme.

Rasmussen kom et lille Løb op fra Butikken. Hans venlige, runde Ansigt med det lyse Fipskæg var een stor Glæde, naar han saa' paa sin smukke Kone.

«Er det ikke storartet, saa Kirsten forstaar at tage Mor?» hviskede han til Alvilde. Han havde i det hele ondt ved at tale om andet, end hvad der angik Kirsten.

Alvilde opdagede pludselig, at hun næsten sad og misundte Kirsten. Hun var saa smuk, saa stærk og rig, tilbød af sin Mand, der gik op i at glæde hende, og nu havde hun vundet selv denne aparte og morsomme gamle Dame for sig.

Men Kirsten elskede jo ikke sin Mand, og Alvilde derimod —?

Hun sukkede. Javist elskede hun Johan, men hvorledes kunde hun saa være saa bedrøvet, og hvorledes kunde Tanken om at føde ham et Barn gøre hende fortvivlet i Stedet for glad?

Hun rejste sig for at gaa. Hvad havde hun egentlig at gøre i dette rige Hjem, mellem disse veltilfredse Mennesker. Kirsten havde ladt, som om hun holdt af Onkel Niels, men i hvert Fald lod hun da til nok at kunne trøste sig. Det var ikke kærligt tænkt imod Kirsten, der altid var saa god ved hende, men hun var heller ikke kærlig. Hun blev haard og ond af altid at have Bekymringer,

af at plages med husligt Vrøvl og husligt Arbejde Dagen igennem.

«Skal I spise hos dine Forældre paa Søndag?» spurgte Kirsten, da Alvilde sagde Farvel.

«Ja, det tror jeg nok.»

«Men kunde I saa ikke komme her Mandag? Og hør, — hvis du kom tidligt, til Frokost f. Eks., saa kunde vi to køre en Tur med Svigermor før Middag.»

Alvilde slog angerfuld Armene om Kirstens Hals.

«Du er saa god ved mig, Kirsten. Jeg veed godt, du finder paa alt det for at spare mig for at lave Mad den Dag. Og jeg fortjener det slet ikke, Kirsten, jeg er saa ond.»

Kirsten saa' forundret paa hende.

«Du skulde tale med en Læge, Alvi, du ser slet ikke rask ud.»

«Ja, ja, — det skal jeg nok. Farvel Kirsten og Tak for i Dag.»

Alvilde skyndte sig hen ad Gaden og hjem. Dersom de vidste, hvor de plagede hende med deres evige Talen om hendes Udseende og om at gaa til Læge. Det var jo netop det, hun for ingen Pris vilde. Hun vilde ikke have sin Anelse bekræftet. Maaske gik det over, maaske var der ingenting i Vejen. Men den Mulighed, at det skulde opdages og tales om, var alt for uudholdelig.

Hun huskede, at hun maatte ind i Mælke-

udsalget og hente en halv Pot Mælk til Grøden, de skulde have til Middag. Fisken havde hun gjort i Stand, før hun gik. Hun maatte altid passe paa at have hurtig Middagsmad, naar hun skulde ud om Eftermiddagen. Saa manglede hun vist ogsaa Kaffe. Hun maatte jo huske al Ting, medens hun var ude, ellers skulde hun selv ned efter det.

Ja, det havde været en drøj Tid, efter at Morgen-pigen var kommen bort.

Aldrig var hun færdig, altid maatte hun være hjemme til en bestemt Tid og være afhængig af, hvor længe Maden behøvede at koge. I Begyndelsen havde hun ofte glemt det og var bleven siddende hos Moderen eller Kirsten, men saa var Resultatet bleven, at Johan maatte vente, og han var altid træt og sulten, naar han kom fra Kontoret.

Selve Arbejdet var meget ubehageligt. Hun hadede at tage paa raat Kød, at skære i Fisk eller skrubbe snavsede Gryder rene. Men hun vilde gøre det altsammen selv. Det hjalp ikke, at Johan bad hende i det mindste tage en Kone om Lørdagen. Hun fandt efterhaanden en vis Nydelse i rigtig at slide, at gøre det groveste Arbejde, at se sine Hænder blive ru og Neglene ødelagte.

Det blev en Tilfredsstillelse for hende at være saa træt om Aftenen, at det smertede i hendes Ryg og bankede i hendes Hoved. Nu havde hun det ikke bedre end Johan. Hun sled over sine

Kræfter, brugte intet til sig selv, gik i sine gamle Kjoler uden at gøre noget Forsøg paa at fikse dem op, lukkede næsten aldrig op, naar der kom Visitter til hende, men viste en aldeles sygelig Ængstelse for, at Sølvtøjet skulde være nypudset og Møblerne blanke.

Alt, hvad Johan sagde, hjalp ikke.

Hun, der før havde haft Glæde ved altid at føje sig efter ham, var aldeles forandret og stædig. Det var, som om hun havde sat sig til Maal at arbejde sig ihjel.

Den eneste Adspredelse, hun tillod sig, var at læse.

I det første Aarstid, hun var gift, havde hun neppe aabnet en Bog. Hun havde siddet ledig i Timevis, drømmende og aandsfraværende; men nu søgte hun alle de Bøger frem, som hun i sine Ungpigerdage havde holdt mest af.

Det var især smaa Bøger om ung og lidenskabelig Ømhed, Bøger, der engang havde faaet Jubelen til at stige op i hende i Forventning om selv at komme til at opleve det, Bøgerne betroede hende.

Nu tog hun dem frem med den samme forventende og taknemlige Glæde, hvormed man hilser en kær Ven, hvem Forholdene i lange Tider har holdt En borte fra.

Hun tog varsomt om dem, kunde sidde med Andagt og læse den samme Side mange Gange.

Hun led ganske umiddelbart, naar Helten i overmodig Mandfolkestivsind ikke vilde tilstaa, at han elskede Heltinden for højt til at kunne undvære hende, og hun blev lykkelig, naar Ridderen vendte hjem til den stolte Jomfru, der havde været for stolt til at holde ham tilbage, men hvis Længsel havde tvunget hende i Søvn til hans Fængsel.

Hun levede i disse Bøger, saa hun for en Tid virkelig glemte alt andet. Men hun nævnede aldrig et Ord om det til Johan. Bøgerne var hendes egen, lukkede og hemmelige Verden. Og hun læste aldrig, naar han var hjemme.

Endnu en Ting optog hende stærkt i denne Tid.

Hun havde langsomt, med vantro Undren, opdaget, hvor haardt de fleste Mennesker sled for blot at skaffe det nødvendigste.

Hun havde naturligvis ofte hørt Udtrykket: Kampen for Tilværelsen, men som saa mange andre forbrugte Fraser var den gledet forbi hendes Øre uden at fremkalde noget Billede.

Men da hun selv blev forlangt frem for at tage Del i den, begyndte hun nysgerrigt at se omkring paa de andre. Med hvad Humør og med hvilke Vaaben førte de Kampen?

Hun lyttede til Kundernes Passiaren inde i Butikkerne, lagde Mærke til deres Indkøb, hørte paa deres Beregninger over, hvor meget de behøvede og hvorledes de vilde anvende det, og syntes med Forundring, at hun opdagede en hel ny Side af

Tilværelsen. Hun selv havde drømt, her tænkte de, hun havde nydt, her arbejdede og beregnede de.

Hun saa', at de Smaahandlende, hos hvem hun nu gjorde sine Indkøb, behandlede hende helt anderledes, end hun var vant til i Butikkerne, hvor hun kom som ung Pige. Dær var hun Kunde, her var hun mere som et Menneske ligesom de selv.

En Dag, hun stod og passiarede med den Kone, hos hvem hun købte Kaffe, kom et Postbud ind i Butikken og forlangte 3 Pund «af den bedste».

«3 Pund?» gentog Konen forbavset, «skal De have Gilde hjemme hos Dem?»

«Ja, vi skal have Barnedaab,» sagde Manden, «det er nu den sjette.»

«Den sjette!» foer det ud af Munden paa Alvilde, «men Gud dog, De — —» er jo en helt ung Mand, vilde hun have sagt, men tog sig i det.

«Ja, det er ogsaa dyrt, maa De tro. Med 75 Kr. om Maaneden maa der passes paa. Men naar bare Madammen dur, og hun er god nok.»

«Ja, man maa slide, mens man gaar paa Jorden. Det er nu ikke anderledes,» sagde Konen.

Hun pakkede Alvildes Kaffe ind, rakte hende den og passiarede videre med Manden.

Alvilde listede af. Hun havde hørt nok.

75 Kr. — 75 Kr. — — blev hendes Tanker ved at gentage. Men du gode Gud! Levede virke-

lig Mand og Kone og seks Børn af 75 Kr. om Maaneden? Og hun selv fik 70 til Maden alene, og de var kun to, og dog kneb det altid.

«Men naar bare Madammen dur, og hun er god nok,» havde Manden sagt.

Aa, det var forfærdeligt at tænke paa.

Hvis hun nu ogsaa havde duet, saa kunde de have været fri for alle Pengesorger, saa vilde de maaske aldrig have sagt alle disse haarde Ord til hinanden, men vilde have været glade og bekymringsfri, — ja, hun vilde maaske have kunnet glæde sig til det Barn, som hun nu gruede for.

Hun maatte vist være en unaturlig og ond Kvinde, og hun holdt endda saa meget af smaa Børn. Men fik hun selv et, saa betød det en Mængde nye Udgifter, Standsning for hende i sit Arbejde, nu, da hun endelig var kommen ind i det og havde faaet det lært.

Var det vel underligt, at Johan i den sidste Tid ofte var tavs eller svarede hende kort, naar hun kom med sine evige Udregninger om, hvordan det ene og det andet skulde slaa til eller skaffes. Det var ogsaa forfærdeligt af hende, at hun ikke kunde lade være, men det var, som om Ordet «Penge» havde sat sig fast i hendes Hjerne og ikke kunde vristes løs igen.

Hendes Svigermor havde haft det meget vanskeligere, men hun gik dog ikke saaledes og talte om det bestandig. Maaske kom Roen med Alde-

ren. Men tænk et helt Liv at have det som hun, at blive en gammel Kone og være som hun. Uden en Glæde, uden nogen Forandring i den daglige, tavse, slidfyldte Tilværelse.

Saa vilde det være bedre at dø.

Var hun død, saa kom hun ikke til at leve dette forfærdelige: at se Johan og sig selv glide længere og længere bort fra hinanden. Ja, for det var netop det, de gjorde. Det kunde ikke længere nytte at ville dække over det. Det var altsammen saa helt anderledes end i det første Aar.

Om Aftenen, naar de havde spist, tog Johan en Bog eller hvilede sig, naar han ikke havde mere Afskrivningsarbejde, og hun selv sad i en træt Døs, uoplagt, uden Kræfter til at le eller være venlig, blot med det Ønske at komme i Seng, sove og faa Lov til at glemme.

Saaledes var det Liv blevet, som hun havde drømt lysere end nogen Lykke, Bøgerne havde fundet Ord til at fortælle om.

— — —
Netop som Alvilde var kommen hjem og havde begyndt at dække Bord, medens hun ventede paa, at Fiskevandet skulde koge, kom Onkel Niels.

Alvilde blev rød i Hovedet ved at se ham og ønskede, at hun ikke havde lukket op. Uden at hun kunde forklare sig Grunden, var Onkel Niels den, som hun aller nødigst vilde skulde se, hvor smaat det var for dem.

«Jeg kommer for at faa dig med paa en Køretur i Morgen,» sagde han, «jeg har Forretninger med en Gaardmand et Par Mils Vej herfra, og jeg har ikke Lyst til at sidde alene og kede mig i al den Tid. Du kan vel nok indrette det saadan, at du kan tage med.»

Alvilde lyste op i taknemlig Glæde. I gamle Dage havde disse lange Sommerkøreture ud i Landet med Onkel Niels været noget af det bedste, hun vidste.

«Du ser nok ud, som om du kunde trænge til at komme i Luften, Alvi.»

Han havde set hendes Glæde og forstod ikke hendes Svar.

«Det er saa pænt af dig, Onkel Niels, men jeg kan ikke.»

«Men hvorfor dog ikke?»

«Jeg kan ikke være hjemme fra saa længe.»

Han tog hendes Haand og trak hende hen til sig.

«Hør nu, Alvi, nu vil jeg sige dig noget, men det er Alvor. I gamle Dage har jeg dog somme Tider sagt dig min Mening, og du har altid rettet dig efter din gamle Onkel. Jeg forbyder dig at blive ved med at leve, som du har levet de sidste Maaneder. Du ender med at tage Livet af dig. Du kan faa alle de Penge, du vil, af mig. Det behøver ingen Mennesker at vide noget om; men endnu i Dag ser du at faa fat paa en Pige.»

Hun rystede paa Hovedet, men fandt sig i, at han tvang hende ned i Sofaen ved Siden af sig.

«Du skal være fornuftig, Alvi,» sagde han bestemt, «dine Forældre og jeg er lige ulykkelige over det. Men de tør ikke tale mere om det. De siger, at hver Gang de har prøvet at tale dig til Fornuft, har det kun gjort Sagen værre. Du ligner slet ikke dig selv fra den Gang, du var hjemme. Vi har slet ikke mere vores lille, glade, kærlige Alvi. Men vi kan ikke undvære hende, og vi maa se at finde hende igen. Og du maa hjælpe os, Alvi.»

«Her er ikke mere Arbejde, end at jeg godt kan gøre det selv.»

«Det er ikke sandt, Alvi. Du har aldrig været vant til Husvæsenet, og du har aldrig kunnet lide det. Der skal Øvelse og Kræfter til at være Ene-pige. Tror du dog ikke, jeg kender dig saa meget, at jeg kan se, hvorledes du i Virkeligheden har det. Du prøver paa at lyve for os, men det hjælper ikke. Nu faar du hver Maaned 100 Kr. af mig, og saa betaler du Pige og dine egne Klær.»

Alvilde lagde sin Kind ned mod hans Skulder.

«Du har altid været saa forfærdelig god imod mig, Onkel Niels, men det kan jeg ikke.»

«Hvorfor ikke?»

«Jeg kan ikke.»

«Du generer dig da ikke for at tage imod den Smule af mig, Alvi, det er jo aldeles latterligt.»

Alvilde sad lidt og tænkte, og han begyndte at haabe, at hun vilde give efter.

«Nu skal jeg sige dig det, Onkel Niels. Jeg kan ikke tage imod dine Penge, fordi jeg ikke vil, nej, jeg vil ikke, have det en Smule anderledes eller bedre end Johan. Jeg troede, at jeg vilde være den samme, og at vi begge to vilde være lige lykkelige, enten vi sled eller var rige, men det hele er bleven anderledes, end jeg havde tænkt. Jeg er bleven ond og utaalmodig af at være fattig, jeg har skuffet Johan, og jeg plager ham, saa jeg ofte ikke engang er sikker paa, om han egentlig vilde blive videre bedrøvet, hvis jeg gik hen og døde. Jeg har hele Tiden vidst, at det var min Skyld, vi ikke kunde klare os, og derfor har jeg een Gang bedt Far om Penge. Men det gør jeg aldrig, aldrig mere. Der er Mennesker med mange Børn, som lever af næsten det samme, som vi alene bruger i Husholdningen, men jeg dur ikke, og jeg veed ikke, hvorledes man bærer sig ad med det. Den eneste Glæde jeg har, det er at slide rigtig slemt, for saa synes jeg, at jeg ligesom gør noget af alt det godt igen, som jeg har gjort galt. Jeg synes jo somme Tider, det ikke engang rigtig er min Skyld, at jeg ikke dur, for jeg har jo aldrig lært noget, men jeg har heller aldrig gjort mig Umage for det. Jeg har slet ikke vidst, at Livet var saa slemt. Jeg er bleven ond af det, og det er det værste, for man siger, at Folk bør blive

gode af at være bedrøvede, men det er nu ikke saa nemt. Men jeg kan ikke tage mod dine Penge, Onkel Niels.»

«Du sagde, at du engang har faaet nogle af din Far. Var det da saa slemt?»

«Ja.»

«Hvad sagde han da?»

«Han sagde ingen Ting. Han gav mig dem blot. Og saa kunde jeg se paa ham, at han tænkte noget stygt om Johan.»

«Alvi, maa du ikke faa Penge hjemme fra for din Mand?»

Hun ønskede, at hun kunde have sagt nej.

«Jo—o, — — det maa jeg vel nok,» kom det tøvende. «Han har ikke sagt noget om det, men jeg kunde tænke mig, at han maaske var bange for, at de skulde tro, han spekulerede i mig. At det var et godt Parti, han havde gjort, som kunde skaffe ham Penge. Og det kunde han ikke holde ud, forstaar du nok.»

Onkel Niels havde Lyst til at spørge, om det ikke snarere var hende, der ikke kunde holde det ud, men tav.

«Jeg veed ikke, hvad jeg skal stille op med dig, Alvi, men jeg maa se at finde paa noget,» sagde han blot.

«Aa nej, Onkel Niels. Tænk nu ikke mere paa det. Du kan jo lide mig, ikke? Jeg synes aldrig mere, nogen kan lide mig. De holder allesammen

af En, mens man er glad og har Tid tilovers for dem, men naar man først er træt eller bedrøvet, saa synes de, man er kedelig. Men du er altid god ved mig, akkurat som i gamle Dage.»

«Kan du huske, lille Alvi,» sagde han og strøg over hendes Haar, «at vi en Morgen kort før dit Bryllup talte om at være fattig? Jeg sagde noget den Gang, som jeg kun halvt mente, og som i hvert Fald ikke er sandt. Og jeg har lært at beundre dem, der maa slaas. At beundre dem meget.»

Alvilde sad lidt. Hun vidste ikke rigtig, om det gik an at spørge.

«Sig mig, Onkel Niels, — ja, du synes vel ikke, det er underligt af mig at spørge dig om det, men — men holdt du alligevel ikke lidt af Kirsten?»

«Hun var aldrig bleven lykkelig med mig,» sagde han roligt.

«Du, der er saa god, du — — —»

«Naa, det troede jeg i hvert Fald ikke,» afbrød han. «Men Kirsten er et dejligt Menneske, en af de ærligste og gavmildste Naturer, jeg har truffet. Men lad os nu ikke snakke mere om det. Saa kommer jeg altsaa og henter dig i Morgen. Farvel Alvemor.»

Ja, Onkel Niels var god, meget god imod hende, tænkte Alvilde, medens hun travlt gav sig i Lag med Maden, men hvad hjalp det? Det var en halv Dags Fornøjelse maaske, og saa — var det saa

egentlig ikke meget værre bagefter? Og saa var hun endda saa ukærlig, at hun slet ikke tænkte paa, at Johan jo ikke kom med. Hun klagede stadig over sit Arbejde, som hun ved enhver Lejlighed slap fra, naar hun kunde, medens han havde sit Arbejde, den ene Dag som den næste, uden Forandring og uden en Beklagelse.

Det var en kold og frostmørk Morgen en af de sidste Dage i November.

Johan stod henne ved Vinduet i Spisestuen og ventede utaalmodigt paa, at Alvilde skulde blive færdig med hans Frokost, som hun i nervøs Travlhed skar og smurte, medens hendes Hænder rystede og de røde Pletter paa hendes Kinder blev hedere.

Saadan havde det været i den sidste Tid, hver Gang hun skulde skynde sig.

«Vil du have Ost eller — — —?»

«Nej, nej, det er ligegyldigt,» afbrød han, »lad mig blot faa det, som det er.»

Hun tog Papiret for at pakke Maden ind, men standsede og saa' bønligt paa ham.

«Du maa ikke blive vred, fordi jeg spørger dig om det, Johan — — men har du Huslejen til i Morgen?»

Han svarede ikke, men stod som om han kun ønskede at komme afsted.

«Klokken er ikke saa mange, det er virkelig ikke senere end ellers,» fortsatte hun, «men du maa svare mig. Du kan ikke sige, at jeg i den sidste Tid har plaget dig med at tale om Penge, nej, det kan du ikke. Jeg har ikke blandet mig i dine Sager, men det angaar dog ogsaa mig, om du har Pengene til i Morgen.»

«Det veed du jo godt, jeg ikke har.»

«Aa, men Johan, hvad skal vi da gøre?» Og hun saa' igen bedende op paa ham, som om hun bad om Undskyldning, fordi hun fortsatte Samtalen.

«Du har jo forbudt mig at laane,» sagde han kort, medens han stadig saa' ud ad Vinduet for at undgaa at møde hendes Blik.

«Ja, — ja, det har jeg. Alt andet, men ikke det.»

Nu begyndte han at blive hidsig.

«Ja, det er rigtigt, det er ægte Kvindemanér. Vi skal skaffe Pengene, og I vil hjælpe os, det lyder saa nydeligt, og naar det saa kommer til Stykket, saa er det kun Jeres behagelige Spøg; naar det gælder, saa hjælper I os paa den Maade, at I forbyder os at bruge de Udveje, der er, fordi de saarer Jeres fine Fornemmelser, — — aa, jeg gider snart ikke mere.»

Alvilde havde sat sig ned ved Bordet og stirrede ufravendt paa Johan, som han stod dær med

bortvendt Ansigt og kastede alle disse vrede Ord ud imod hende.

Det susede for hendes Øre.

Aldrig, aldrig nogen Sinde før havde han talt saaledes til hende.

«Det har aldrig været min Spøg, at jeg vilde hjælpe dig,» sagde hun lidt efter, «og det synes jeg ogsaa, jeg har bevist. Jeg har ikke bedt dig om en Øre i alle de sidste Maaneder. Du veed selv, at jeg arbejder hele Dagen, ja, jeg siger det jo ikke for at bebrejde dig noget, men jeg kan ikke lade være at forsvare mig, naar du siger, det ikke er mit Alvor med at hjælpe dig.»

«Det mener jeg jo heller ikke, Alvi,» sagde han noget mildere, «men du kan forstaa, at det ikke er behageligt for mig altid at mærke, at du synes, vi har det smaat og besværligt. Jeg har gjort det saa godt for dig, som jeg har kunnet. Jeg var selv bange for, da vi giftede os, at du skulde synes, vi fik det for tarveligt. Men den Gang turde du jo.»

«Jeg fortryder det heller ikke, Johan, du maa tro mig. Jeg veed godt, at det hele Tiden har været min store Fejl, at jeg ikke var dygtigere, som f. Eks. dine Søstre. Saa var det hele bleven anderledes. Jeg har aldrig lært at holde af Arbejdet, og det hævner sig, for saa falder det saa svært, naar man skal til det. Men i den sidste

Tid har jeg virkelig gjort det saa godt, som jeg har kunnet.»

«Vi staar her og forsvarer os, som om vi var et Par Forbrydere for Retten,» sagde han bittert.

«Aa kære, kære Johan, du tror da ikke, at det er min Mening at bebrejde dig noget. Jeg vil netop saa nødig, at vi skal sige hinanden alle disse haarde Ord. Det gør mig saa ulykkelig. Jeg kan ikke holde det ud mere. Det er, som om vi aldrig mere kan faa en lykkelig Dag sammen.»

Han trak paa Skulderen.

«Jeg maa gaa nu,» sagde han og rakte Haanden ud efter Pakken, der laa paa Bordet.

Alvilde greb hans Haand og holdt den fast mellem begge sine.

«Johan, sig mig blot, hvordan vi skal skaffe de Penge, saa skal jeg ikke sinke dig mere.»

«Vi kan jo bede om Henstand.»

«Og hvornaar kan vi saa betale dem?»

«Ja, det maa du jo lige saa godt kunne regne ud som jeg. Du veed, hvad jeg har om Maanden. Du kan sige, det var forkert af mig at købe den Overfrakke, men du sagde selv, at jeg ikke kunde gaa længere i den anden, og jeg tog den billigste, jeg kunde faa.»

«Hvor kan du nænne at sige saadan noget til mig. Som om jeg ikke veed, hvordan du sparer paa dig selv og bare giver til mig. Men jeg synes, det er saa forfærdelig haardt, at vi to, der

holder saa meget af hinanden, skal være saa onde ved hinanden. Vi mener det jo slet ikke, gør vi vel? Hvis vi blot kunde skaffe de Penge til i Morgen, tror du saa ikke nok, at vi kunde komme ud af det for Fremtiden?»

Han stod lidt og betænkte sig.

«Du vil vel ikke spørge din Far om dem?» kom det saa.

Alvilde fo'r op fra Stolen.

«Hvor kan du dog bede mig om det,» sagde hun fortvivlet, «naar du veed, hvor ulykkelig jeg var over det sidste Gang.»

«Ja, saa har jeg ikke flere Udveje.»

«Aa jo, det mener du ikke.»

«Jeg kan ikke stjæle Pengene,» sagde han haardt. «Forresten er det mig snart ligegyldigt altsammen.»

«Ogsaa jeg?»

Han svarede ikke.

«Ja, jeg tror heller ikke, du egentlig bryder dig om mig mer,» sagde hun og prøvede paa at gøre sin Stemme rolig, «og det er der maaske heller ikke noget at sige til. Jeg har plaget dig forfærdelig med mine evige Pengesorger, det veed jeg godt, og i Begyndelsen var jeg ogsaa en dyr Kone for dig. Aa,» udbrød hun pludselig voldsomt, «gid jeg kunde sige til alle Kvinder, hvor farligt det er at gifte sig, før man enten kan ernære sig selv eller har Penge nok. Det er for-

færdeligt, at ens Mand skal gaa og tænke, at det er Konens Skyld, han maa slide saadan og høre paa Vrøvl og have Bryderier, Folk burde være meget mer forsigtige, end de er. For om de saa holder nok saa meget af hinanden til at begynde med, saa kan de alligevel komme til at gøre hinanden saa forfærdelig meget ondt. Og det er næsten det værste af alt i Verden, at gøre den ondt, som man holder af.»

«Vil du skilles, Alvi?» spurgte han pludselig. Slet ikke uvenlig.

«Du veed jo godt, at jeg aldrig kan tænke mig at undvære dig,» sagde hun stiltfærdigt, medens hendes Tanker helt forvildedes. Hvordan kunde han dog spørge hende saaledes?

«Jeg maa gaa nu,» sagde han igen og tog et Par Skridt hen imod Døren, «jeg vil blot sige dig een Ting. Du skal ikke blive hos mig, hvis du tror at kunne blive lykkeligere et andet Sted. Du har jo dine Forældre og Niels Bang. Ingen af dem har nogen Sinde holdt af mig, og de vil sikkert allesammen give dig Ret, hvis du gaar fra mig. Hver Gang, jeg har mødt din Onkel Niels, har han set paa mig, som om han vilde anklage mig for at have myrdet dig. Og jeg veed jo godt, at han stadig kommer her, og at det just ikke er for at synge min Pris, behøver jeg nok ikke at tvivle om.»

«Skal alt det sige, at du helst vil være fri for mig?» spurgte hun lavt.

«Nej. Men du er selv begyndt at tale om det, og saa vil jeg ogsaa engang have Lov til at sige dig min Mening.»

Hun sad og hang med Hovedet. Hun ønskede kun, at det altsammen skulde være forbi, at hun maatte dø, at hun maatte blive fri for nogen Sinde mere at se Johan efter dette.

Og saa følte hun sig saa forfærdelig træt.

Hvor vilde det dog være godt at dø.

«Det kan jo slet ikke nytte, vi taler sammen i Dag,» sagde hun blot.

Henne ved Døren vendte Johan sig pludselig og rask om imod hende.

«Vil du faa de Penge af din Far, Alvi?»

Hun rystede paa Hovedet.

«Ja, saa kan de sætte os paa Gaden. Jeg er snart lige glad,» sagde han hidsigt. «De kan rende her og beklage dig og tale ondt om mig, hvad de sikkert gør i rigt Maal, men hjælpe os en Smule, det kan de ikke.»

«Det er ikke sandt, Johan!» Alvi rejste sig og kom hen imod ham, hendes Øjne skinnede af Forbitrelse, «hvis du endelig vil vide det, saa kan jeg sige dig, at Onkel Niels aldrig nogen Sinde har sagt et eneste ondt Ord om dig. Derimod har han tilbudt at ville give os 100 Kroner om Maaneden, som vi kunde betale Pige med og jeg mine

Klær, saa du ikke behøvede at have en Øres Ud-gift af mig. Men jeg har sagt, at jeg ikke vilde tage imod det, for jeg vil ikke tage imod noget af andre end dig. En Kvinde skal holde forfærdelig meget af en Mand for at kunne finde sig i, at han underholder hende og se paa, at han endda har ondt ved at skaffe det. Men nu fortryder jeg næsten, at jeg sagde nej til Onkel Niels. Jeg troede, det vilde krænke dig, at jeg skulde faa fra andre, men det er nok tvertimod. Og det veed jeg, at Onkel Niels vilde aldrig have ladet mig høre for de Penge. Aa, det er forfærdeligt,« tilføjede hun voldsomt og knugede Hænderne ind i hinanden, «at jeg ikke har lært noget, saa jeg kan sørge for mig selv. Og jeg kan aldrig tage imod noget af dig efter i Dag.»

Johan begyndte at føle sig ilde til Mode. Denne grundløse Hefthighed.

«Saa Alvi, du veed jo ikke selv, hvad du siger. Se nu at blive rolig til jeg kommer hjem.» Men idet han mødte hendes vrede Øjne og saa' hendes stive Holdning, tilføjede han forbitret: «Du kan bede hvem Satan du vil om Penge eller lade være. Jeg har gjort for dig, hvad jeg kunde. Jeg har slidt mine tolv Timer i Døgnet. Og aldrig har du i den sidste Tid vist mig et venligt Ansigt. Nej, gnaven og fornærmet har du været, forurettet, fordi du skulde arbejde selv, og jeg ikke var rig nok til at skaffe dig Pige. Det havde jeg ikke

ventet af dig, Alvi. Jeg har holdt saa meget af dig.»

Han tav pludselig, som om han havde fundet sine Tanker for haarde til at ville give dem Ord. Saa vendte han sig om og gik, og Alvilde hørte Lyden af Gadedøren, der smækkede i efter ham.

— — — — —

— — — — —

Alvilde satte sig hen ved Bordet.

Hendes Te stod der endnu, urørt og kold, og hun prøvede paa at drikke den, men opgav det og skød Koppen bort.

Nej, hun kunde ikke forstaa det.

At det virkelig var Johan, der havde talt saadan til hende, var gaaet fra hende i ond og kold Vrede. Hvor mange Gange de end havde stredes, saa var de endnu aldrig skiltes saaledes ad. Og nu skulde det altsaa blive ved at gaa paa den Maade, Uge efter Uge, Aar ind og Aar ud. Indtil de tilsidst havde skændtes sig trætte, og det blev som med hendes Svigerforældre, der egentlig kun levede for deres Børns Skyld og for længe siden var gaaet saaledes paa Akkord med Livet, at de hverken ønskede eller endnu mindre forlangte noget af det.

Og alt det skulde Pengene være Skyld i.

Penge, — som hun før havde anset for et Plus, som et Gode mellem alle andre Goder, — nu blev de til Hovedhjørnestenen, til Grundlaget,

som maatte til, for at man i det hele taget kunde bygge.

Hun syntes, at hun selv og alt blev smaat og tarveligt ved det. Men var det ikke sandt?

Var det ikke sandt, at hvis hun og Johan havde haft nok at leve af, saa vilde de efter al Sandsynlighed nu være lige saa lykkelige, som de var det i deres Ægteskabs første, lyse Aar?

Ja, og hvis hun saa selv havde været dygtig.

Det var underligt, at man altid spurgte en ung Mand, hvad han skulde være, altsaa hvilket Arbejde han vilde udrette for at ernære sig. Men unge Kvinder blev gaaende hjemme, de fleste af dem da, og saa blev de gift, som Kirsten og hun selv; og blev de gift med en rig Mand, saa levede de som oftest taalelig tilfreds, og blev de gifte med en fattig, saa hjalp Alverdens Forelskelse ikke. Og hun som havde sagt og troet saa vist, at naar blot to holdt rigtig af hinanden, ikke paa den ungdommelige, tankeløse Maade, men saaledes, at det daglige Samvær var den eneste nødvendige og forlangte Glæde, saa vilde det at savne kun være en Fornøjelse mere, fordi det var en Oplevelse som alle andre, de to havde sammen.

Det var saa bittert ydmygende at maatte tilstaa, at hun havde taget Fejl.

Forældrene havde haft Ret.

Maaske var det kun smaa og egenkærlige Karakterer, som tog det saadan. Maaske fandtes der

Mennesker, hvis Natur næsten fandt en Tilfredsstillelse ved at frigøre sig for Velvære.

Men saa hørte hun i alt Fald ikke til dem.

Johan stillede ikke nær de Fordringer som hun, men han var jo ogsaa saa fattigt vant.

Deri laa det vel.

Det var hendes Klager, ikke selve Penge-sorgerne, som havde gjort ham ond og vred i Dag.

Hun huskede de mange, mange Gange, hvor han havde beroliget hende med, at det nok skulde blive bedre. Alle andre klarede sig, hvorfor skulde de to saa ikke kunne.

Og hun havde ladet sig stille tilfreds, fordi hun saa inderlig gerne vilde. Fordi hun selv var saa ulykkelig, naar hendes Uro fik hende til at sige alt dette, som hun godt vidste maatte saare ham.

Men alle hans gode Ord og alt hendes Slid og hendes Anstrengelser for at indskrænke sig, havde ikke hjulpet det mindste.

Det var altsammen kun bleven værre, vanskeligere at komme over for hver Gang, det gentog sig, fordi de lykkelige Timer stadigt blev færre.

Og hver eneste bedrøvet Dag, de havde, tog lidt af hendes Tillid til ham med sig, gjorde det altid vanskeligere at finde den gamle, kærlige Tone og stjal af Varmen i hendes Kys.

Og alle havde sagt hende, at det vilde gaa saaledes. Selv Johan havde spøgt med, at hun

«nok blev ked af ham,» naar hun først havde prøvet at maatte savne.

Og hun havde ikke troet dem.

Og de havde haft Ret.

Derfor kunde hun jo heller ikke tage imod Hjælp, hverken af Onkel Niels eller af Forældrene.

Hun kunde jo ikke tilstaa, at hun var saadan en lille, ussel Karakter, hvis Følelser skulde være afhængige af, hvor godt eller tarveligt hendes Mand kunde gøre det for hende.

Og det var ikke hans Skyld.

Og hun vilde hellere dø, end at han skulde taale en eneste Bebrejdelse.

Mon det var saadan mange Steder? For nogle virkelig lykkelige Ægteskaber maatte der vel findes.

Men det kunde egentlig være hende ligegyldigt.

Hvad der angik hende, det var den Sandhed, at hendes egen, lille Lykke, den, hun vilde besidde og bygge sit Liv paa, den var gaaet i Stykker.

Gid hun var død, den Gang hun endnu var glad, og hun og Johan elskede hinanden. Det vilde ikke have været nær saa haardt, som at se Dagene slide den af, langsomt og utrættede. Og hvis de havde faaet et Barn den Gang, saa vilde det have været, som om Lykken blev fæstnet og dobbelt stor, medens det nu var en daglig Rædsel. Hun begreb ikke, at Johan ikke havde mærket det, men maaske tænkte han ikke over det. Og

hun var angst og skamfuld for, at han skulde opdage det. Hun vilde ikke have et Barn med en Mand, som ikke holdt af hende.

Blot hun dog havde Mod til at dø. Det var jo dog egentlig ingen Ting. Hvis det var en Synd, saa vilde det sikkert blive tilgivet hende. Det var dog mere Synd at leve, naar hun var saadan, at hun vakte alt det uelskværdige i sin Mand, han, hvem alle andre kun saa' rolig og venlig og som var den taalmodigste Sjæl paa Jorden.

Men selv han kunde ikke holde det ud med hende. Det havde han jo ligefrem sagt i Dag. Og slet og unaturlig maatte hun være, naar hun ikke engang glædede sig til sit Barn.

Hun hørte Lyden af et Brev, der faldt mod Entregulvet og Postmandens hurtige Ringen, men havde ikke engang Lyst til at rejse sig og se, fra hvem det var.

Hun følte kun en mat, ligeglad Træthed. Blot hun havde maattet være fri for at arbejde mere, fri for at se Johan, eller ogsaa maaske se ham een Gang endnu og bede ham tilgive, at hun havde været ond og utaalmodig de mange, mange Gange.

Hun strøg sig over Panden for at jage den Tanke bort, som saa ofte kom igen, Tanken om den lille, brune Opiumsflaske der inde paa Servanten i Soveværelset. Tømte hun den, saa var det forbi, saa skulde hun aldrig mere forlanges

til at leve videre, gøre andre ondt og selv være bedrøvet. — —

Nej, hun vilde ikke tænke saadan.

Hun gik ud og hentede Brevet og lukkede samtidig Gadedøren op og trak Vejret dybt mod den friske Luft. Gaden laa kold i Frostvejrets Tørke. Hvor Himlen var mørk. Det blev vist Sne. Og denne lange, ens, soltomme Vinter.

Hun gøs. Hun havde en Følelse, som var hun ved at blive virkelig syg. Men hun havde ogsaa været saa træt og ilde tilpas al den sidste Tid, som om hun maatte erstatte sine manglende Kræfter med sin Vilje, og som om den heller ikke vilde slaa til mere.

— — — —

Brevet var fra Helga. Hun skrev:

— — — —

Kære Alvi.

Du har ikke kunnet forstaa, at du skulde nøjes med Hilsner gennem Mor. Men jeg vilde ikke skrive til dig før en Dag, jeg var glad. Og glad har jeg ikke været, siden jeg rejste hjemme fra før nu i Dag. I Dag har jeg talt med Direktøren, som sagde, at der var tilstaaet mig en Privatprøve, men det var jo kun en Formsag. Jeg var antaget og vilde straks efter Prøven faa en Rolle tildelt. Jeg har altid været

vis paa, at jeg vilde naa frem, selv om jeg ligesom ikke har haft Mod til at sige det. Men jeg har aldrig troet, at det skulde koste mig saa meget. Da jeg rejste hjemme fra og havde truffet mit Valg, følte jeg det, som om jeg for alle Tider lukkede det ude fra mit Liv, som andre Mennesker kalder Glæde. Jeg tror i det hele sjældent, at Mennesker faar noget, der virkelig har Værdi for dem, uden at der samtidig fordres af dem, at de skal give Afkald paa noget andet. Rollerne er saa underligt fordelte, og det er endnu sjældnere i Livet end paa Teatret, at man selv faar Lov til at spille den, der tiltaler En mest. Nej, man maa nok spille den, man faar, og være glad til, naar man i det hele bliver mere end Statist.

Der er noget, jeg har Lyst til at sige dig, men jeg veed ikke, om jeg kan sige det saadan, at du forstaar det. Jeg tror ofte, Digterne har sagt noget lignende og sagt det meget bedre, end jeg kan, men jeg har nu alligevel Lyst til at sige dig det paa min egen Manér.

Jeg tror, Alvi, at Mennesker kan lide saa meget, at de ligesom kommer til at staa over Lidelsen, bliver alene gennem den, og saa kan de ikke rammes mere. Jeg har haft det saa ondt, at jeg troede, jeg ikke *vilde* leve, men tilsidst gjorde alle onde Ord og al Menneskenes Haan mig ikke længere ondt. Jeg forstod dem.

De dømte mig, fordi jeg ikke vilde gaa samme Vej som de, og min Vej saa' de ikke. De saa' kun Krat og Sten, dær hvor jeg vidste, at jeg vilde finde netop de Blomster, som passede for mig. De vil nok engang indrømme mig, at jeg ikke kunde handle anderledes, og vil de ikke, gør det mig ingen Ting.

Alvi, du kan ikke tænke dig den Følelse af Glæde, naar man læser en Rolle, hvori der er nogle Scener, som man gør til sine, selv om de kun er faa. Jeg lærer egentlig ikke saadan en Rolle. Jeg gaar og taler og spiser, som dette Menneske vilde have gaaet og talt og spist, efter min Opfattelse da. Ogsaa den Tid, alle de Dage, Forfatteren ikke fortæller noget om, lever jeg med, føler den nødvendige, trinvis Udvikling, som dette Menneskes Sorger eller Lykke nødvendigvis maa gennemgaa, og staar parat, naar jeg skal fortælle andre om det.

Men jeg tror slet ikke, jeg vilde have forstaaet saa meget, hvis jeg ikke havde haft det saa ondt paa saa mange Maader. Det indrømmer jeg, skønt jeg ellers hader disse forbrugte Fraser om Forædling gennem Lidelse. I hvert Fald ikke den daglige Smaalidelse. Den ødelægger kun og giver os ingenting i Stedet.

Men jeg har lidt saa meget, at jeg synes, ingenting mere kan gøre mig noget, og at Livet skylder mig megen, megen Glæde. Alle de Be-

greber og Værdier, Mennesker ellers regner med, maatte jeg ofre, og nu — ja, nu veed ingen af os, hvad der kommer. Men jeg er ikke bange.

Kære Alvi, blot Livet dog vilde blive let for dig. Baade Kirsten og jeg er ligesom af et helt andet Metal. Vi har lært ikke at reagere overfor Smaating. Og saa er vi bleven opdraget til at gaa paa Akkord. Far og Mor har jo ikke gjort andet hele deres Liv.

Det blev nok et langt Brev. Jeg kunde blive ved at snakke med dig længe endnu.

Naar jeg engang er bleven stor og dygtig, skal du komme ind og besøge mig. Jeg kommer heller ikke hjem før. De skal ikke uglese Far og Mor mere end nødvendigt for min Skyld. Jeg er glad over at vide, at Kirsten har det, som — naa ja, som hun har det. Rasmussen er en god Mand. Hun er gaaet i Land. Jeg er bleven midt ude i Strømmen og har sat alt til uden det ene, som for mig er det vigtigste. Og jeg er slet ikke bange.

Tænk paa mig somme Tider, Alvi, lille, søde Alvi, som jeg holder saa meget af.

Hils Johan fra din

Helga.

Naar du ser Far, saa snak for min Skyld lidt med ham. Han holder saa meget af dig. Og jeg har en Fornemmelse af, at ingen af os hjemme har været gode ved ham.

Alvilde lagde Brevet sammen og stak det ind i Konvolutten.

Ja, det var jo et rart og venligt Brev, og det var kærligt tænkt af Helga at skrive til hende. Hun var nok heller ikke glad, selv om det skulde lade saadan; men hun havde Ret, naar hun sagde, at hun havde sat alt til uden det ene, som var det vigtigste, — det havde hun reddet, og hun vilde sikkert naa sit Maal.

Men hun selv derimod, — hun havde netop sat det vigtigste til. Hun havde mistet Johan.

Kirsten vilde faa Børn og glemme sin Sorg; Helga vilde faa, i hvert Fald Øjeblikke, fulde af den lydefrieste Lykke, — men hun selv? Et Barn kunde for hende aldrig opveje hendes Mand. Naar hun ikke havde ham, brød hun sig ikke om at leve.

Hun fo'r op ved at høre Skridt bag ved sig og Catarina Fengers Stemme:

«Men Gud, Alvilde, sidder du dær, og Døren staar aaben, saa man kan rende med hele Huset.»

«Staar Døren aaben?»

«Ja, det ved den søde Grød, den gør. Men kære, hvordan er det dog, du ser ud? Hvad er der i Vejen med dig.»

«Ingen Ting.»

«Jo, ser du,» Catarina lod sig falde ned paa en Stol og hægtede Kaaben op, «jeg har jo været henne og prøve Kjole. Jeg tror saamænd det

varede en Time, før hun kunde faa Ende paa det. Det haster jo saa forfærdeligt. Men den bliver dejlig, kan du tro. Jeg har aldrig i mit Liv haft noget saa henrivende. Gult Chiffon over gult Raasilke. Men Alvilde, du har jo ikke engang drukkert din Te endnu og Klokken er snart 11.»

«Vil du ikke have en Kop med? Saa skal jeg tænde op inde i Dagligstuen. Der bliver saa varmt paa et Øjeblik. Nu skal jeg blot sætte Vand over.»

Alvilde forstod ikke selv, hvorfor hun egentlig ønskede at holde paa Catarina.

De havde set hinanden meget lidt i den sidste Tid. Alvilde havde været for træt og haft for travlt til at opsøge Veninden, og desuden ønskede hun mere og mere at trække sig bort fra dem, hun før kom sammen med. Deres Spørgsmaal eller blot deres deltagende Blik irriterede hende over al Maade. Og naar hun endelig traf Catarina, talte denne ikke om andet end om sine Selskaber og Kjoler og Forelskelser. Alvilde begreb ikke, at hun selv for blot tre Aar siden havde interesseret sig for akkurat det samme.

Men i Dag vilde hun gerne have Catarina til at blive. Saa var hun da fri for at tænke saa længe og behøvede ikke at anstrenge sig, for Munden plejede ikke at staa ret længe stille paa Veninden.

Alvilde satte Vandet over og tændte i Daglig-

stuen; saa lavede hun Te og satte en Bakke med Kiks og en Smørkande ind paa Bordet. Med Varmeren over sig kunde Teen godt staa inde, og hun lukkede Døren til Spisestuens Rod og Uhygge.

«Du har det egentlig rigtig rart,» Catarina satte sig behageligt tilrette i Sofahjørnet og trak sine Handsker af. «Kun begriber jeg ikke, hvordan du kan holde ud at gaa saadan og sjove alletider. Det maa da være rædsomt. Og saa trættende. Du har jo aldrig fri. Hvorfor lader du dog ikke din Mor betale Pigen for dig?»

«Det behøves saamænd ikke. Vi kunde godt betale hende selv. Men saa har jeg slet ingen Ting at tage mig for. Og det er saa rædsomt kedeligt,» løj Alvilde.

«Gud, jeg synes altid, man har noget at gøre. Men du er bleven saa sær, Alvilde. Du kommer aldrig af dig selv, og forresten heller ikke, naar man ber dig. Mor og jeg taler mange Gange om det. Jeg vil rigtignok ikke haabe, at jeg bliver ligesaadan, naar jeg engang gifter mig.»

«Er du maaske lige ved?» spurgte Alvilde og prøvede paa at lade interesseret. Hun vilde gerne dreje Samtalen bort fra sine egne Sager og hen til den andens.

«Pyt, min Tøs! Ja, det kunde du lide at vide. Næ, du fortalte heller ikke mig, da du var bleven forlovet med Johan. Nej, men hvad jeg vilde

have sagt. Du kan tro, jeg glæder mig til Onsdag. Der er altid saa morsomt henne hos Stiftsfysikus. Synes du ikke ogsaa? Og det bliver meget stort Selskab paa Onsdag. Det var lige ved, at de ikke vilde have haft unge med. Jeg har faaet at vide, hvem jeg skal have til Bords.»

Hun nikkede megetvidende.

«Naa?»

«Det siger jeg ikke.»

«Aa sikke noget Snak, Catarina, det er da ingen Hemmelighed.»

«Aa nej! Det er ham den nye Amanuensis hos Dr. Feye. Har jeg ikke fortalt dig om ham? Nej, det er sandt, vi ser jo næsten aldrig hinanden. Du kan tro, det er et nydeligt Menneske. Han har store, brune Øjne, og saa er han saa vittig. Naar han da ikke keder sig, for han siger selv, at han ikke vil gaa rundt og være elskværdig, naar det ikke morer ham. Det synes jeg ved Gud er overlegent! Og saa er han af fin Familie. Hans Far er Konferensraad, og han kender alle mulige berømte Mennesker inde i København. Der er heller ingen, der kan forstaa, at han vil være i saadan en lille By, det behøver han jo slet ikke.»

«Vil du ikke have en Kop Te til?» spurgte Alvilde, medens hendes Tanker under Catarinas Passiaren søgte Johan. Mon han nu sad og var vred paa hende? Sad og var ked over, at han

skulde hjem igen til hende, til Pengevrøvlet og det evige Afskrivningsarbejde.

Stakkels Johan. Han havde det saamænd ikke for godt. Næsten aldrig en Time, han kunde kalde sin egen. Det daglige Slideri og den daglige Kniben! Og det blev jo aldrig anderledes. Hvorledes skulde det blive bedre? Hans Gage var høj efter Forholdene; han var jo ikke mere end 31 Aar, og hvad kunde han vente at faa i den Alder.

Men havde han ikke været gift, saa havde alt været anderledes! Saa havde han i det mindste ingen Pengesorger haft og sine Aftner fri. Han havde jo nu næsten aldrig en Fornøjelse som andre unge Mennesker i hans Alder. Og saa forbitrede hun ham endda Livet.

Aa Gud give, han aldrig havde giftet sig med hende.

Catarina sad og drak sin Te og spiste sine Kiks med god Appetit.

«Jeg kan slet ikke forstaa, hvordan du er bleven, som du er, Alvi?» passiarede hun løs. «Du er helt forandret. Skulde man blive saa trist af at være gift, saa skulde rigtignok Pokker og ikke jeg gifte mig. Men det tror jeg da nu heller ikke. Det er jo da en meget rar Lejlighed, du har her, selv om den ikke er stor. Men det er naturligvis rædsomt, at du ingen Pige har. Tænk at gaa

selv og lægge i Kakkelovnen og lave Mad og Alting. Dine Hænder bliver jo helt ødelagte.»

«Naa, —» Alvilde forsøgte at skjule dem, «det er da ikke saa galt. Men det kan jo ogsaa godt være, at jeg bliver ked af det, og saa ta'r jeg naturligvis en Pige.»

Catarina fulgte hendes Hænders Bevægelser og sad lidt og saa' opmærksomt paa hende.

«Veed du, hvad jeg tror, Alvilde. Jeg tror, du skal have et Barn.»

En hed og ubehagelig Rødme skød sig langsomt ud over Alvildes Ansigt. Selv Panden brændte, og hun vendte Hovedet bort.

«Hvor kan du dog sige saadan noget.»

«Ja, jeg veed det naturligvis ikke. For jeg forstaar mig ikke paa saadan noget. Men du skulde virkelig spørge en Læge. Det er forresten meget interessant. Har du Kvalme?»

Det kunde altsaa ses. Det var altsaa sandt, at det ikke længere kunde skjules.

«Nej, jeg har det udmærket. Det er ikke andet end noget Snak af dig, Catarina. Du maa ikke gaa rundt og fortælle saadan noget, hører du.»

«Jeg skal være saa tavs som Graven. Men hvad kan det forresten gøre. Du har været gift i tre Aar, saa det er da en ærlig Sag.»

«Aa, ti nu stille, Catarina.» Alvilde var saa nervøs, at hendes Hænder rystede. Dette var ikke

til at holde ud. Hun maatte faa Catarina til at tale om noget andet. «Hvor har du forresten truffet den Amanuensis?» spurgte hun saa.

Catarina blev straks ivrig.

«Ham har jeg truffet mange Gange. Han har jo været her i Byen en hel Maaned. Men du følger jo slet ikke mere med, hvad der sker. Han har ogsaa gjort Visit hjemme hos os, og Mor siger, at han skal bedes næste Gang, vi skal have unge.»

«Naa, og ham skal du altsaa have?»

Catarina lo lidt.

«Hvor kan du dog sige saadan noget, Alvilde. Nej, men han er et nydeligt Menneske. Og han har Penge. Veed du, hvad han sagde til mig sidste Gang, vi var sammen?»

«Nej!»

«Jo, nu skal du høre. Du fortæller det jo ikke til nogen? Vi stod og snakkede sammen, mens vi drak Kaffe efter Bordet, og saa talte vi om Byen, og om hvad han syntes om den, og saa siger han lige pludselig: «Jeg synes slet ikke, De passer her, Frøken Catarina! De skulde ses under større Forhold. De er skabt til at repræsentere i et elegant Hjem inde i København. De vilde se pragtfuld ud i gul Silke og elektrisk Belysning.» Synes du ikke, det var underligt, at han kunde sige saadan noget?»

«Det er vel hans Maade at fri paa. Men nu faar han dig jo at se i gul Silke.»

«Ja, jeg er næsten flov ved det. Men du veed jo, at den Farve altid har staaet bedst til mine Øjne.»

Atter gik Alvildes Tanker til Johan. Gid hun et Øjeblik kunde faa Lov til at lægge Armene om hans Hals og sige, at han ikke maatte være vred. Hun havde været ond ved ham, men hun havde aldrig ment det, nej aldrig. Hun holdt jo kun af ham.

«Hør, har du læst Albert Resens Rejsebreve i Stiftstidende?» spurgte Catarina pludselig. «Det sidste var jo fra Grækenland. Han kan sagtens være glad, saadan som han kommer ud og ser sig om. Det var egentlig underligt, at han ikke gjorde et Afskedsselskab, inden han rejste. Syntes du ikke ogsaa?»

«Det blev jo saa pludselig bestemt.»

«Han har nu altid været et mageløst Menneske, Albert. Jeg er nysgerrig for at se, om han kommer hjem med en Grækerinde.»

«Han skal jo saa mange Steder hen. Han kan da ikke komme hjem med en fra alle Lande.»

«Ja, den, der ta'r Albert, bliver nu ikke narret. Tænk, om man havde været hans Kone, og saa kunde være kommet med ud paa saadan en Tur.»

«Aa ja, maaske.»

«Synes du ikke, det var nydeligt, det Albert skrev om de smaa Byer her hjemme i Danmark. Hvor hyggelige og yndige de saa' ud med deres Haver og Hængeroserne over Stakitterne. — Tænk, at han virkelig kan skrive saadan, — og om hvor bedrøvede Menneskene ofte kunde være bagved de Ruder, der saa' saa blanke og fornøjede ud, og som var fyldte med glade og straalende Blomster. Men Albert har nu alletider været dybsindig.»

Alvilde vidste ikke, hvad hun skulde svare. Hun havde saa ofte tænkt paa Albert siden den Dag, han var hos hende for at sige Farvel.

Hun syntes, han var lykkelig.

Selv om han ogsaa havde sørget lidt over hende, hvad havde det at sige. Nu rejste han, fik set sig om og moret sig, og ofte, naar hun læste hans Rejsebreve, havde hun syntes, at han sendte hende en Hilsen, skrev noget, som kun hun egentlig kunde forstaa.

Men Brev havde han ikke sendt hende.

«Ja, nu maa jeg nok gaa,» sagde Catarina. «Ok ja, hvor Alting forandrer sig. Du er gift, og Albert langt borte. Kan du huske, hvor vi altid plejede at more os sammen, vi tre. Kan du huske, den Gang vi blev siddende efter Skoleballet, skønt vi slet ikke maatte, og Klokken blev saa forfærdelig mange. Kan du huske, Adjunkt Thomsen helt havde glemt at være gnaven den Aften, og han

kom hen og holdt saadan et Styr med os — og spurgte, om vi skulde danse «Whisper and I shall hear» en Gang til, for saa vilde han fløjte. Gud, hvor er'et en dejlig Vals. Den kunde jeg nok have Lyst til at danse igen.»

«Med Amanuensisens —?» lo Alvilde.

«Ja veed du, jeg tror han danser dejligt. Aa Gud Alvilde,» og hun slyngede Armene om hende, «veed du noget saa henrivende som at være forelsket?»

«Ja, lad ham whisper, and you shall hear,» sagde Alvilde. Hun fandt egentlig Catarina helt sød i dette Øjeblik. Hvor hun dog var forelsket og saa glad ved sin nye Kjole og ved at være ung og køn og skulle sammen med den, hun var forelsket i, og som vel sagtens ogsaa var forelsket i hende.

Ja, Catarina skulde bare vide, hvor kort Glæden holdt. Havde hun ikke selv været akkurat ligesaadan. Hun huskede den Aften, hun havde pyntet sig til Svigerforældrenes Selskab; da hun skulde have Bryllup fire Dage efter og var saa lykkelig, at hun troede, det ikke kunde bæres.

Mon det nu vilde gaa Catarina ligesaadan?

Naa, det vilde det maaske ikke. Hun blev vel rigt gift, og saa fik hun da i alt Fald ingen Penge-sorger. Og trængte hun til Penge, skulde hun saamænd nok faa Forældrene til at give sig, hvad hun vilde have.

De klarede sig allesammen, hver paa sin Maade. Kun hun kunde ingen Vej se ud af alt dette.

«Naa, nu maa jeg gøre Alvor af det,» sagde Catarina. «Du har virkelig været saa rar i Dag, Alvi, næsten som i gamle Dage. Hvorfor vil du dog ikke komme hen og se til mig engang? — Saa megen Tid maa du da nok kunne faa tilovers.»

«God Fornøjelse til Selskabet.» Alvilde hjalp hende Tøjet paa og fulgte med ud til Gadedøren.

«Jeg skal nok komme hen til dig og fortælle dig, hvordan det er gaaet!» raabte Catarina tilbage og vendte sit straalende Ansigt om imod Alvilde, medens hun med den højre Haand samlede Kjolen sirligt op og med smaa, vimse Skridt skyndte sig hen ad Gaden.

Alvilde gik ind og lukkede Døren haardt efter sig.

Hvor var der uryddeligt og mørkt inde i Spisestuen. Hun var træt og havde Hovedpine, og alt Arbejdet laa og ventede paa hende. Ingen havde hun til at hjælpe sig. Hun maatte gøre det altsammen selv, hvis det skulde gøres, og Stuerne blive en Smule hyggelige, til Johan kom hjem.

Hun havde rigtignok ikke troet, det skulde komme dertil, at hun tænkte paa ham med ligefrem Angst for at Klokken skulde blive 6, saa hun kunde vente ham hvert Øjeblik. I gamle Dage havde hun talt Timerne, kikket ud af Gade-

døren eller Vinduet, om han dog ikke kom, og nu ønskede hun mest af alt, at han paa en eller anden Maade maatte blive opholdt, blive nødt til at rejse bort i nogen Tid, — blot hun foreløbig kunde blive fri for at se og tale med ham.

Hvad kunde det hjælpe, at de gjorde hinanden mere ondt. De var som to Rejsende, der havde siddet i samme Kupé, havde haft fornøjelige Timer og trættet hinanden, og nu var glade ved at skilles ad.

Hvor var det sørgeligt altsammen. Hvor var det uforstaaeligt, at man kunde holde saa meget af og alligevel gøre hinanden ondt.

Hun kunde ikke huske, at hun nogen Sinde havde saaret nogen saa ofte, som den, hun dog brød sig mest om. Og nu havde han tabt Taalmodigheden, hun havde trættet hans Kærlighed, og der førte ikke mere nogen Vej tilbage til den Lykke, de engang havde haft.

Hun stod og saa' paa det uordentlige Bord, den halvsnavsede Dug, Støvet, der laa som en graa Hinde over Buffetens Flade og Gulvet, der endnu ikke var fejet.

Hun syntes ikke, hun havde Kræfter til at tage fat; men det maatte vel gøres.

Saa bar hun Kopperne ud og gav sig halvt mekanisk til at lave Sæbevand til at vaske Gulvet i.

De dygtige Husmødre sagde jo, det var nød-

vendigt. Ellers holdt man ikke Grund i Gulvene. Det var saa underligt med alt dette ubehagelige og besværlige Arbejde, som var nødvendigt. Og der blev altid mere, for stadig opdagede hun, at der var et eller andet, som hun ikke havde vidst Besked med, som det aldrig var faldet hende ind at tænke over, og som alle mulige Husmødre, hun traf sammen med, belærte hende om.

Ja, alt det, der dog ogsaa var nødvendigt!

En fortalte hende, at det var nødvendigt at skure sit Kesteskaf hver Lørdag og en anden, at Gryderne af og til maatte «luftes» for at kunne holde sig friske. Alt det havde hun aldrig vidst. Mon Olga virkelig havde luftet dem? Hun havde aldrig set det, men i det hele maatte der have været en frygtelig Masse Arbejde, som Olga havde haft at gøre, og som hun selv ingen Anelse havde haft om.

Nej, hun skulde rigtignok aldrig mere sige, at der ikke var Arbejde til en Pige. Aldrig mere.

Men mærkeligt var det kun, at Olga saadan havde kunnet faa Tiden til at slaa til. Hun selv kunde aldrig naa noget udover det nødvendige.

Hun blev saa forjaget af det. For naar hun var ved at gøre Stuerne i Stand, tænkte hun paa, hvordan hun skulde naa Indkøbene og Maden i rette Tid, og var hun endelig færdig for den Dag, begyndte straks Bekymringerne for den næste.

Og hun, som havde troet, at Husvæsenet var saadan noget, der gik af sig selv.

Men det skulde gøres altsammen! Ingen skulde sige om hende, at hun paatog sig et Arbejde og saa sjuskede det af.

Inde i Spisestuen hældte hun Sæbevandet fra Skaalen lige ud over Gulvet og begyndte at vaske det.

Hendes lange, røde Morgenkjole, der egnede sig for en doven og elegant ung Frue, men mindst af alt til at gøre Pigegerning i, var hende stadig i Vejen. Hun tænkte paa at hente en Sikkerhedsnaal og hefte Slæbet med, men opgav det. Hun vidste ikke, hvor der i Øjeblikket var nogen, og syntes ligefrem, at hun var for træt til at have blot den lille Ulejlighed mere.

Det var saa ubehageligt at gaa paa det vaade Gulv i de gamle Laksko, hvor Overlæderet var brækket paa mange Steder og Saalerne saa tynde. Men sit eneste Par Støvler vilde hun ikke ofre.

Hvorfor skulde det dog være saa trist altsammen. Alle andre var dog om ikke glade, saa da i det mindste nogenlunde tilfredse. Helga havde sit store Maal at arbejde for, Kirsten forstod at tage Livet, som det nu engang var. Og Albert ogsaa. Catarina gik rundt og var saa forelsket og haabede alt det lyse, som hun selv ogsaa engang havde drømt.

Kun hun kunde ikke klare sig længere. Hvad

levede hun for, naar hun havde mistet Johan. Hun vidste godt, at der inderst inde i hendes og Forældrenes Forhold var kommen et Brud, den Gang hun saa meget imod deres Vilje giftede sig med Johan. Men hun havde ikke brudt sig om det. Sammen med ham kunde ingen Sorg naa hende, men ham havde hun mistet, og nu var hun alene.

Hvor det gjorde ondt, hvor det var forfærdeligt, ubegribeligt.

Aa Far og Mor, hvorfor har I ikke lært mig noget, saa jeg kunde hjælpe ham. Eller hvorfor er jeg ikke saa god, at jeg kan være lige lykkelig for ham, enten vi har det haardt eller let. Det er saa uretfærdigt, at alt dette skal være min Fejl, og det maa være min. Han har været taalmodig saa meget, meget længere end jeg.

Hun var saa træt, at hun syntes, hendes Tanker ikke længere var helt klare. Hvem der kunde sove og først vaagne, naar Sorgerne var borte. Eller slet ikke vaagne. Det var maaske aller bedst.

Og Barnet. Hvordan skulde det gaa Barnet? Skulde hun selv og Johan slide sig gennem Livet, som hendes Svigerforældre havde maattet, vænnede til ikke mere at forlange noget eller haabe; skulde hun lære sit Barn at gaa paa Akkord som Helga og Kirsten, prøve at fange et Glimt af Lykke nu og da og leve Forældrenes Liv om igen.

Nej, det maatte ikke ske. Det lille Barn maatte

ikke komme til at lide, som hun selv havde lidt og var bleven skuffet.

Nede i Gaarden begyndte en Lirekasse at spille.

Hun løftede uvilkaarligt Hovedet og begyndte at lytte. Hun havde altid holdt saa meget af Lirekasser. Og af den gamle, hæse Liremand, der somme Tider sang med, og som havde lutter Valse i sin Kasse.

Hun satte sig ned ved Bordet med Hovedet støttet i Haanden. Gulvet uden om hende skinnede vaadt og glat. Hun glemte det for at høre efter.

Der kom pludselig Glans i hendes Øjne, og Fødderne i de gamle Laksko bevægede sig.

Det var jo: *Whisper and I shall hear* — —. Jo virkelig, det var det.

Tænk, at han netop spillede den i Dag.

Som i et Sus kom Stemningen fra før, da hun og Catarina huskede Ballerne for Aar tilbage. Den Vals havde hun ogsaa danset med Johan. Hun havde danset den med ham, da hun knap anede, at hun var forelsket, og senere, da hun vidste, at hun aldrig vilde kunne undvære ham.

Det var underligt, den netop skulde spilles for hende i Dag.

Blot hun havde haft rigtig mange Penge til at kaste ned til ham. Men hun var saa træt, hun vilde hellere blive siddende. Mon han ikke frøs dernede. Det var saa koldt og mørkt, som om Solen aldrig mere vilde komme.

Melodien blev ved med at lyde.

Hun havde en underlig tom Følelse i Hjernen, som om der laa en tung, tung Vægt over hende.

Gid hun kunde faa Lov til at sidde saadan og døse rigtig længe, og Melodien saa vilde blive ved.

Det vilde slet ikke være slemt at dø. Det var vist egentlig ikke andet end at man faldt i Søvn, og saa mærkede man aldrig noget mere.

Saa fik det lille Barn det ogsaa godt. Hvor havde hun Lov til at sætte det i Verden og maa-ske dø fra det. Det vilde hun vist. Hendes Bedstemoder var død og Moderen — —

Nej, hun turde ikke lide, som de havde lidt. Hun turde ikke. Men hun turde godt dø, nu, uden Smerter sammen med det. Det var saa frygteligt, at Mennesker skulde dø alene, men nu fulgtes hun og det lille Barn ad.

Melodien dernede holdt op.

Hun løftede Hovedet og saa' sig forvildet omkring.

Hun havde glemt det altsammen. Det havde været, aldeles som om hun allerede var død.

Hun saa' paa Gulvet og Uhyggen i Stuen, hun saa' mod den mørke Dag udenfor og tænkte paa Johan. Men altsammen, som om det ikke kom hende ved mere.

Saa rejste hun sig. Som om hun gik i Søvn, aabnede hun Døren til Soveværelset, tog den lille,

brune Flaske fra Servanten og lagde sig hen paa Sengen.

Hun tænkte flygtigt og sløvt paa Johan, men mest paa, hvor dejligt det skulde være at sove. Og paa, hvor det var en Lykke for det lille Barn, at det aldrig skulde leve.

Og nu kom hun aldrig mere til at gøre nogen bedrøvet.

Da Johan kom hjem, var hun død.

OLGA EGGERS ROSENBERG

ZIGØJNERBLOD

2 Kroner

«*Berlingske Tidende*» skriver i sin rosende Anmeldelse af denne Bog bl. a.: «Udmærket er Begyndelsen hvori der gøres Rede for den ældgamle Adelsslægt Mascantierne, hvis gradvise Nedgang fra Generation til Generation kulminerer i de nulevende Repræsentanter, der mere tænke paa Elskov end paa Vaabenfærd og kun leve paa Slægtens glørrige Traditioner og stolte Navn. Bogens største Fortrin er de farverige Skildringer. En af de smukkeste tegnede Figurer, den vege, daadløse Russer, der elsker Zerna med en opofrende, uselvvisk Kærlighed, er maaske den, man helst og længst vil huske.

Det norske «*Buskeruds Blad*» skriver om «Zigøjnerblod»: «Man fristes til Gang paa Gang at lukke Bogen igen og se paa Titelbladet for at overbevise sig om, at dette Arbejde virkelig skriver sig fra en Kvinde. Saa frodig er Skildringen, saa blodrig varm og sydlandsk er den Poesi, som aander ud af dens Sider, at man i første Øjeblik stejler. Forfatterinden er i Besiddelse af et Temperament saa ildfuldt, at det gør de fleste af hendes mandlige Kolleger til Skamme. «Zigøjnerblod» indeholder den fineste Poesi, vi paa længe mindes at have set i Prosa. Forsaavidt hævder Bogen sin Plads som et meget interessant Værk i nordisk Literatur.»

«*Lolland-Falsters Stifts-Tidende*» skriver: «Nej, saa maa vi prise Fru Olga Eggers Rosenberg med sin dristige Debutbog «Zigøjnerblod». Emnet er saa selvstændigt og uafhængigt følt og gennemlevet, at det er blevet som nyt og egent igen. Der er virkelig Sprogsans og Øre for den Vellyd, som en velstemt Prosa kan fremtrylle for Læseren.»

OLGA EGGERS ROSENBERG
MODERNE ÆGTESKAB

FORTÆLLING

2 Kr. 50 Øre.

«Fru Eggers Rosenberg debuterede i Fjor med en lille Fortælling «Zigøjnerblod», der røbede saa meget Talent og Originalitet, at man med en vis Forventning imødesaa hendes næste Arbejde. Den Fortælling, «Moderne Ægteskab», der nu foreligger, skuffer ikke denne Forventning, tvertimod, det er en virkelig god og interessant Bog med mange træffende Iagttagelser, og saa viser den tilmed en ganske ny Side i Forfatterindens literære Personlighed, nemlig Evnen til skarp og rammende Satire . . .»
(Berlingske Tidende.)

«Forfatterinden har paa træffende Maade skildret et Ægtepar, der rejser til Paris for at leve hver for sig i Frihed, men som vender hjem med Følelsen af, at det i Ægteskabet gælder at værne om hinanden, ikke at byde hinanden frem som «en Buket Blomster for en Landevejsvind».

Det er en god og moralsk Bog, fordi den er egnet til at aabne Øjnene paa mange Mennesker, der hidtil har gaaet iblinde».
(Vort Land.)

«Den unge evnerige Forfatterinde fortjener Tak for denne lille, raske Bog, der med sin Spot over moderne unge Menneskers Frihedsteorier og sit sunde Syn paa Ægteskabet er et Ord i rette Tid».
(Søndagsbladet.)

«Ved Siden af dette i al sin Alvor saa fornøjelige Motiv har den lille Bog flere andre tiltalende Egenskaber, og da først og fremmest den, at den giver en Række livlige Billeder fra Kunstnerlivet i Verdensbyen og fra de offentlige Lokaler, som fortrinsvis søges af Kunstnere».
(Provinspressen.)

